

SIL

7 NOVEMBER 2009 • ÅRG 3

SKANDINAVISK SJUKVÅRDSINFORMATION

ALLAN MARE

RESPEKT OCH ENGAGEMANG

VIKTIGT I ARBETET MED UNGDOMAR I RISKZONEN Sid 20

På chatten skrivs de innersta tankarna som är jobbiga att uttrycka i tal. På Tjejjonen styr flickorna.

Sidan 34

Lotta Zetterqvist

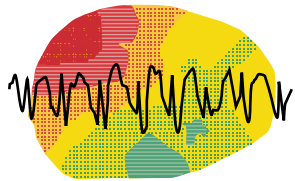
Små barn med autism kan genom intensivinlärning lära sig färdigheter som normalt utvecklade barn lär sig naturligt.

Sidan 46

Birgitta Spjut

” En lite tråkig trend som nu har kommit är den att en medikalisering tagit över omvårdnaden.
Krönika sidan 40

Neuropsyk

i Bollnäs AB

Erfarenhet, Kompetens, Kvalitet och Långsiktighet

Utrednings- och Behandlingsenheten

Neuropsyk i Bollnäs AB erbjuder 20 st utredningsplatser för personer med medfödda eller förvärvade hjärnskador som har psykiska problem. Vi kännetecknas av stor kompetens, lång erfarenhet och hög personaltäthet

Våra behandling lyckas ofta där de flesta andra misslyckats. När boendepersonal och anhöriga är slutkörda kan vi erbjuda hög kvalitativa behandlingsinsatser

Specialiserade boenden

Boheden

Målgruppen är män från 18 år och uppåt. Boheden tar även emot LPT och LRV-permissioner, här finns plats för 8 personer

Rengsjö Vårdcenter

Rengsjö Vårdcenter med plats för 20 personer erbjuder boende, omvårdnad och rehabilitering för vuxna med psykiska funktionshinder

Öjebo Gruppboestad

Öjebo gruppboestad är ett LSS-boende som är beläget i naturskön miljö i Järvsö, här finns plats för 9 personer fördelat på två boende enheter

Stenbacka gård

På Stenbacka gård erbjuder vi daglig verksamhet som utgår från individens förutsättningar allt från musik- och sysselsättningsterapi till bilmek och trädgårdsarbete

IBLAND SÅ ÄR DET EXTRA VIKTIGT MED RÄTT STÖD...

men det är inte alltid så lätt att hitta den perfekta lösningen, låt oss hjälpa dig.

Vi har ett stort urval av placeringsalternativ med specialistkompetens inom missbruk, självskadebeteenden, övergreppsproblematik, beteendestörningar, neuropsykiatri och mycket mer.

Vi kan erbjuda både utredningshem, akuthem, hvb-hem och förstärkta familjehem runt om i landet.

www.scientum.se
020 – 80 10 00

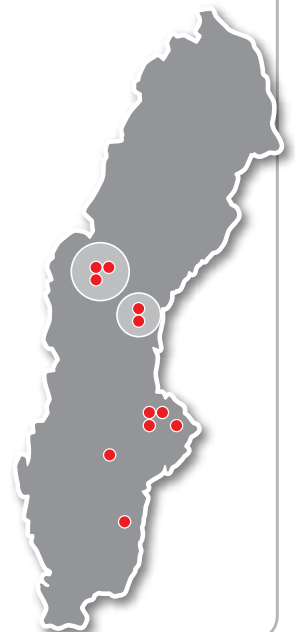
Dygnet runt placeringsjour

Kontakta vår erfarna placeringsjour som hjälper dig att hitta ett matchande placeringsalternativ dygnet runt och låt oss dessutom ordna transporten.

020 – 80 10 00

Nyhet!
Nu transitboende
för ensamkommande
flyktingbarn i Hassela
och Uppsala!

SCIENTUM
KUNSKAPSFÖRETAGET INOM VÅRD & BEHANDLING

7 2009

SKANDINAVISK SJUKVÅRDSINFORMATION

06 STATISTIK FRÅN SIL

Christer Jönsson presenterar aktuell branschstatistik från Skandinavisk Sjukvårdsinformation.

08 DAGÖHOLM IDAG

Dagöholms behandlings- och utbildningscenter har förändrats från en sliten institution med vag pedagogisk inriktning till en verksamhet som har utbildning i fokus.

14 FÖRÄNDRING

Vad händer på ett företag när en förändring ska ske? Hur reagerar medarbetarna och hur ska cheferna agera?

18 PRODUKTNYHETER

Ett urval av höstens produktnyheter.

20 INTERVJU

Allan Mare växte upp i Gottsunda i Uppsala och såg ungdomar som valde en väg mot kriminalitet och missbruk. Idag är han institutionschef på SIS särskilda ungdomshem Sirius.

26 KORTNYHETER

Nyheter och notiser för branschen.

34 IDEELLT ARBETE

De ideella aktörerna inom den sociala sektorn har fått en tydligare roll i samhället genom samtal med regeringen och SKL.

36 MED TJEJER FÖR TJEJER

Till Tjejjonen vänder sig tonårstjejer för att få en storasyster eller loggar in på chatten för att få någon att skriva anonymt till på ett kravlöst sätt.

40 GÄSTKRÖNIKA

Lasse Björkdahl, legitimerad sjuksköterska, är gästkrönikör i detta nummer.

42 SVENSKA VÅRD

Privo och Sveriges behandlingshem har gått samman och bildat den nya branschorganisationen Svenska Vård. Medlemmarna har stora förhoppningar på dess framtida arbete.

46 LÄRA SIG LEKA

Små barn med autism kan genom intensiv inläring lära sig leka, kommunicera och interagera. De är mycket mottagliga för träningen.

50 VICTORIA PARK

Sveriges första livsstilsboende ligger i Malmö. Där ingår service i hyran.

52 ÄLDRE OCH LÄKEMEDEL

På konferensen "Äldre & Läkemedel-Hur gör vi nu?" talade Yngve Gustafson, professor och överläkare vid Geriatriskt centrum i Umeå, om hur äldre personers kroppar förändras och hur de påverkas av mediciner.

56 SILAT & BLANDAT

Var med i annonspuslet och vinn böcker.

58 KALENDARIUM

En presentation av höstens och vinterns mässor, konferenser och kurser.

08

42

SKANDINAVISK SJUKVÅRDSINFORMATION

Tingsgatan 2, 827 32 LJUSDAL
Tel 0651-150 50, Fax 0651-133 33

Omslagsbild
Foto: Kerstin Karell

Redaktionen

Mikael Sagström, Chefredaktör/Ansvarig utgivare
0651-76 04 12, 0706-35 50 50
mikael.sagstrom@sjukvardsinformation.com

Kerstin Karell, Redaktör
0651-76 04 96
kerstin.karell@sjukvardsinformation.com

Susanne Mattsson, Journalist
susanne.mattsson@sjukvardsinformation.com

Nathalie Häll, Journalist & Layout
nathalie.hall@sjukvardsinformation.com

Anders Andersson, Layout
anders.andersson@sjukvardsinformation.com

Isak Andersson, Layout
isak.andersson@sjukvardsinformation.com

Christian Johnsson, Layout
christian.johnsson@sjukvardsinformation.com

Ylwa Stake, Annonstraffik
ylwa.stake@sjukvardsinformation.com

Christer Jönsson, Analyser och statistik
christer@sjukvardsinformation.com

Annonser

Stefan Jonsson, 0651-150 62
stefan.jonsson@sjukvardsinformation.com

Maria Fagerberg, 0651-69 90 07
maria.fagerberg@sjukvardsinformation.com

Prenumerationsärenden

Anette Yngvesson, 0651-76 04 24
nettan@svenskamedia.se
Telefontider: Mån-tis 08.00-15.00, fre 08.00-14.00

Teknisk information

Upplösning: 300 dpi.
Tidningsformat: 210x280 mm. Satsyta 182x262 mm.
Tryck: VTT Grafiska AB

Utges av:
Skandinavisk Sjukvårdsinformation, Marknadsdata AB
Box 79, 827 22 Ljusdal
Tel: 0651-16040, Fax: 0651-711980
info@sjukvardsinformation.com, www.sjukvardsinformation.com

- **Vi välkomnar familjer, barn med föräldrar samt familjer som väntar barn.**
- Vårt behandlingsarbete sker dygnet runt i en miljöterapeutisk anda och utgår från en systemteoretisk grundsyn.
- **Vi arbetar för en positiv, bestående förändring som vi tror utvecklas bäst om man själv är en aktiv del av förändringsprocessen.**
- Behandlingsarbetet utgår från individuella genomförandeplaner.

Läs mer på www.kangurun.se

Gråbrödragatan 9
532 31 Skara
Tel 0511 – 34 66 70
info@kangurun.se
www.kangurun.se

Hem och vård åt äldre sedan 1921
Blomsterfonden är en ideell förening
som genom valfrihet erbjuder

- ✓ Lägenheter för 60+
- ✓ Sjukhem & Gästhem
- ✓ Hemtjänst
- ✓ Utbildningar

Telefon 08-555 94 500
info@blomsterfonden.se
www.blomsterfonden.se

- HVB med barn och ungdomspsykiatrisk specialistvård erbjuder**
- **kvalificerad vård och behandling** av barn och ungdomar med tidiga känslomässiga störningar
 - **fördjupad bedömning** av barn- och ungdomspsykiatrisk specialistläkare
 - **föreläsningar** bland annat inom anknytningsteori

Fokus på BBIC:s behovsområden identitet samt känslomässig och beteendemässig utveckling.
Verksamheten har två anställda barn- och ungdomspsykiatriker.

Kontakt: telefon 0243-21 77 30
www.sisyphos.se

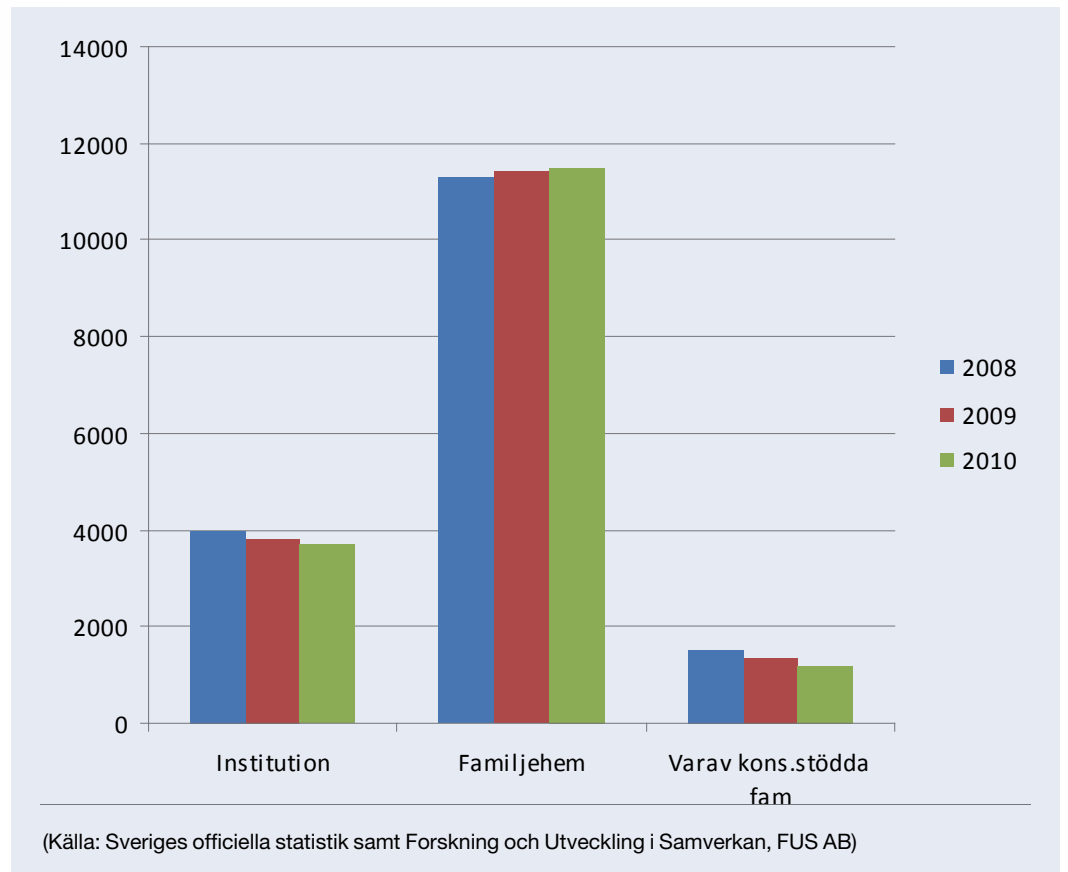

UTVECKLINGEN AV HELDYGNSINSATSER för barn och ungdomar

Text: Christer Jönsson

STATISTIK. Helydgnnsinsatser för barn och ungdomar minskar när det gäller placeringar av barn och ungdomar i enskilda HVB-hem. Utifrån intervjuer av placerande kommuner görs bedömningen att antalet helydgnsplaceringar på institution och i familjehem sammantaget kommer att ligga kvar på ungefär samma nivå under 2010 som under 2009. Antalet placeringar

i familjehem ökar något samtidigt som placeringar i HVB-hem minskar. Trenden är också tydlig när det gäller placeringar i konsultstötta familjehem, placeringar minskar. Ett omfattande arbete med att utveckla förebyggande arbete, öppenvårdsinsatser samt insatser efter helydgnsplaceringar i kommunerna kommer att påverka förutsättningarna för HVB-hem. ■

Casator Care är ett gemensamt namn för:

CASATOR CARE

Casator Care är det nya namnet på det som tidigare hette Villa Lindögruppen som innefattar behandlingshemmen Villa Lindö och Sörgården. Men våra behandlingar håller oförändrat högsta kvalitet och våra fina lokaler står som vanligt kvar i sina fantastiska miljöer. Välkommen till Casator Care!

Villa Lindö

Behandlingshem

För mammor med barn samt gravida kvinnor med psykiatrisk problematik, psykosocial problematik och/eller missbruksproblematik.

Villa Lindö

Utredning & tjänster

Vi utför utredningsuppdrag och tar emot akutplaceringar. För förälder med barn, familjer med barn och gravida kvinnor.

Sörgården

Behandlingshem

För människor som är i behov av psykiatrisk vård enligt SOL och medicinskt färdigbehandlade med psykiska funktionshinder.

Casator Care, Lindölundsgatan 18, 392 35 Kalmar | Telefon: 0480-515 47
www.casatorcare.se

Vi finns för att hjälpa ungdomar på glid, inte för att tjäna pengar!

Västgotakollektivet är en ideell stiftelse vars syfte är att bedriva utredning, behandling och utbildning för ungdomar med social problematik - i åldrarna 13 till 20 år. Våra ungdomar har ofta familje-, skol-, missbruks- och/eller kriminalitetsproblem. Stiftelsen är religiöst och politiskt obunden och drivs utan några som helst privat-ekonomiska vinstintressen.

västgotakollektivet
- en möjlighet till ett värdigt liv...

Akut? Ring
0733-901999
dygnet runt!

www.vastgotakollektivet.se

Vi erbjuder:

- Kultur/religion/språk kompetens
En mångfald av väl integrerade familjehem från bl.a. Irak, Iran, Kurdistan, Turkiet, Somalia, kulturkompetenta svenska familjehem, samt stöd- och kontaktpersoner.
- Akut & Skyddsplaceringar
Kvinnor och män med eller utan barn och barn i behov av stöd och skydd.
Asylplaceringar.
- Konsulentstöd
Handledning till familjehemmen utförs regelbundet och behovsanpassas efter ärendets svårighetsgrad.

Integration genom Familjehemsvård

- MKF är en unik verksamhet genom att vi kan matcha klienter och familjehem med hänsyn till kultur, språk samt religion.
- Missförstånd (kulturkrockar) kan då minimeras, integrationen i det svenska samhället ökar och ett samarbete med klientens nätverk kan lättare utföras.
- Språk/kultur/religionsproblem kan lättare undvikas. Ett positivt nätverk är en viktig faktor i framgångsrik behandling och utveckling.

- Psykiatriteam
Vi har tillgång till ett psykiatriteam med kompetens att utföra utrednings- och behandlingsuppdrag. Teamet kan utföra följande för både barn och vuxna:
 - * Neuropsykiatrisk utredning.
 - * Neuropsykologisk utredning
 - * Medicinsk behandling
 - * Psykosociala behandlingar t.ex. ART, återfallsprevention, ESL samt färdighetsträning.

Kontakt:

Lotta Joborn Tel. 021-188030
info@multikulturell.se www.multikulturell.se

Leif Persson, vd på
Dagöholm sedan 1996.

SATSAR PÅ UTBILDNING

Dagöholm – 70 år i nykterhetens tjänst

Dagöholm, som drivs av IOGT-NTO, firar 70 år och är Sveriges äldsta institution. Det som började som en vårdanstalt för alkoholmissbrukare drivs idag som ett behandlings- och utbildningscenter där skolverksamheten är nyckeln till en ljusare framtid för klienterna. Dagöholm har också inriktat sig på neuropsykiatriska funktionshinder, något som är vanligt förekommande hos missbrukare.

Text och Foto: Susanne Mattsson

SÖDERMANLAND. Dagöholm ligger ungefär mittemellan Katrineholm och Flen. Vägen dit snirklar sig fram genom det sörmländska landskapet. Insjöar, åkrar och lantgårdar ramar in den idylliska gården som har anor från 1500-talet och som fungerat bland annat som säteri, överstebostad och arrendegård. Den siste arrendatorn, Emil Johansson, drev gården i 56 år innan IOGT-NTO tog över och startade alkoholistanstalt.

IOGT-NTO står fortfarande som huvudman för verksamheten, och man har valt att driva Dagöholm som en allmännyttig stiftelse istället för som ett aktiebolag.

– När jag kom till Dagöholm 1996 var det en ganska typisk svensk nedsliten institution med en vag pedagogisk inriktning, säger Leif Persson, vd sedan 13 år.

Hansuppgift blev att modernisera behand-

lingshemmet och föra in ny pedagogik. Leif Persson, som jobbat som socionom inom socialtjänsten i Stockholm men också har erfarenhet från socialt arbete i USA och Norge, satte ribban högt från början.

– Det kändes enklare att tänka drastiskt och ta över något i dåligt skick än att göra små förändringar. Det viktigaste målet var att vi skulle bli en stark aktör på den konkurrensutsatta marknaden i en bransch som genomgick en snabb förändring. För att lyckas med detta måste vi driva verksamheten som ett företag.

Inriktningen på verksamheten var egentligen given med tanke på ägarskap, historia och erfarenhet. Alkoholmissbruk har alltid funnits, och finns fortfarande, bland klienterna på Dagöholm.

– Men jag ville bredda inriktningen och inte bara fokusera på att angripa själva

alkoholberoendet, säger Leif Persson.

Ett alkoholmissbruk är bara en del i en helhet.

– Visst kan man behandla själva drickandet. Men vad ska personen göra sedan om han eller hon varken har utbildning eller jobb? Hur ska man då finna en meningsfull tillvaro?

SKOLAN UTGÖR KÄRNAN

Dagöholms skolverksamhet utgör idag kärnan i behandlingen och är den huvudinriktning man jobbar efter. Många av klienterna saknar både utbildning och arbete till följd av de störningar i livssituationerna som de fick redan som barn. Många har också olika diagnoser, typ ADHD och Asperger, som gjort att de misslyckats i skolan.

– Utbildning är den mest grundläggande

Lars-Göran Andersson, FoU-ansvarig.

Skolundervisningen är kärnan i behandlingen. Ett alternativ är att man arbetar i olika projekt.

- ▶ behandling man kan få. Att bedriva skola känns som en självklarhet.

Klienterna erbjuds utbildning i alla kärnämnen, och data är ett av de viktigare ämnena på schemat.

– Idag är det ett stort handikapp att inte kunna hantera en dator. Man klarar sig knappt i samhället utan datakunskaper, menar Leif Persson.

Men dataprogrammet Kogmed, som utvecklats av Karolinska Institutet, kan man träna upp hjärnans funktioner och delvis reparera de skador som uppstått efter långvarigt missbruk.

Det finns även möjlighet att läsa praktiska utbildningar. Läxor, prov och betyg ingår.

Utbildningarna är meritgivande så att man kan gå vidare till andra utbildningar. Många utskrivna klienter slussas vidare till folkhögskolor.

För att kunna genomföra den nya skolriktningen krävdes också kompletterande utbildning av personalen. All behandlingspersonal är utbildad i MI och i den Trans-teoretiska modellen (TTM). Idag görs också bedömningar och diagnostisering på Dagöholm, något man inte klarade av

för tio år sedan. Neuropsykiatriska funktionshinder finns ofta med i bilden och som bakomliggande faktor till kriminalitet och beteendestörningar.

– Den personal som skolats i den gamla statliga institutionsvärlden behövde också lära sig att tänka i uppdrag, att vi är leverantörer till olika beställare som kräver resultat. Jag har själv stor nytta av att jag jobbat både som beställare och leverantör, säger Leif Persson.

OLÅSTA DÖRRAR

Något annat som är mycket viktigt på Dagöholm är att klienterna ska känna att de är där frivilligt. Även de som kommer enligt LVM eller från Kriminalvården ska uppleva att Dagöholm är ett öppet behandlingshem. Ledighet beviljas oftast och besök uppmuntras.

– Dagöholm ska vara så frivilligt som det kan vara. Tvång fungerar aldrig. Många av dessa människor har blivit tvingade att göra saker de inte kan och vill i hela sitt liv.

Trots olåsta dörrar och avsaknad av nattbemanning är ”rymningar” ytterst ovanligt. De som inte trivs på Dagöholm har full rätt att återvända till det ställe de kom ifrån. De som har fel inställning eller inte följer alkohol- drogförbudet kan bli avvisade. Spontana drogtester genomförs.

– Det är oerhört viktigt vad man förmedlar. Pennalism tror vi inte på. Våra klienter ska inte utsättas för mer stryk än de redan fått i livet. Humor och glädje är grundläggande här, liksom kamratskap. Om personalen förstår arbetssättet så blir behandlingen bra, oavsett vilken metod man väljer.

När det gäller aktiviteterna och skolan tvingar man heller aldrig någon att delta, däremot peppar man personer att övervin-

KASAM – KÄNSLAN AV SAMMANHANG

En teori om människors förmåga att hantera livssituationer har skapats av Aaron Antonovsky som beskriver människors känsla av sammanhang som;

1. Begriplighet – en känsla av att händelser kan förklaras, är tydliga och förutsägbara vare sig de är behagliga eller ej. En person som lever med en hög känsla av begriplighet i sitt liv förväntar sig att inkommande stimuli ska kunna förutses eller åtminstone kunna förklaras. Den personen lever följaktligen inte i ett kaos utan kan bedöma verkligheten på ett nyanserat sätt.

2. Hanterbarhet – beskrivs som en tro på att det finns resurser som kan nyttjas både hos personen själv och i omgivningen och det alltså inte finns något skäl till att känna sig som ett offer för omständigheter eller en olycksfågeln.

3. Meningsfullhet – handlar om att områden i livet anses angelägna, har ett känslomässigt innehåll och upplevs som utmaningar värda att satsa engagemang och hängivenhet i. Antonovsky betraktar meningsfullheten som hela KASAM-begreppets motivationskomponent. Han anser den också vara den viktigaste.

Hur påverkar en framgångsrik beroendebehandling individens KASAM? Antonovsky menar att en person med redan starkt KASAM inte kommer att förändras nämnvärt ens vid personliga tragedier medan den med svagt KASAM kan hamna i allmänt kaos och ohanterbarhet i samband med de olika stressituationer som normalt brukar uppträda i människors liv.

En person med ett starkt KASAM har också, menar Antonovsky, en högre tendens att gå in i problemsituationer med uppfattningen att kunna klara av detta eftersom man förlitar sig på existerande resurser och därmed inte upplever någon större stress i situationen. Detta stämmer väl överens med Banduras teori om självkompetens.

En hotfull situation kan hos en person med starkt KASAM framkalla känslor som sorg, vrede eller oro medan samma situation hos den med svagt KASAM i stället medför känslor som ångest, skam eller förvirring. Hos de förra leder dessa känslor till aktiv handling medan det hos de senare snarare ger upphov till handlingsförlamning.

(Källa: Dagöholm.)

Efter förmåga deltar man i fysisk träning.

na hinder.

– Det gäller att stärka det positiva och ta vara på det intresse och den kunskap som finns. När någon inte vill delta i någon verksamhet beror det oftast på rädsla, säger Bengt Nordin som ansvarar för den praktiska undervisningen.

Dagöholm har 40 platser. Klienterna, både män och kvinnor, är från 18 år och uppåt, vissa har passerat 65. Minimitiden för en behandling är sex veckor, men vissa har stannat i två år. Snittet ligger dock på en skoltermin, tre till fyra månader.

ASI och Kasam är två viktiga redskap i bedömningen av klienterna. Kasam är ett självuppskattningsformulär som alla klienter får fylla i. Där får de svara på 29 frågor om begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet (se separat fakta-ruta).

RESTRIKTIV MEDICINERING

Neuropsykiatriska funktionshinder är något man inriktat sig på de senaste fem åren.

Enligt Lars-Göran Andersson, FoU-ansvarig på Dagöholm, har cirka 20 procent av klienterna någon sådan diagnos.

– Antalet med neuropsykiatriska funktionshinder har inte ökat. Dessa problem har alltid funnits, men tidigare har vi inte förstått vad det handlat om. Nu är vi mer toleranta mot dessa klienter och uppmärksammar och hjälper dem, exempelvis genom fasta rutiner och framförhållning, säger Lars-Göran Andersson. ▶

Solhagagruppen

Ett gott liv - hela livet

Solhagagruppen erbjuder en helhetslösning för människor med funktionsnedsättning.

Våra tjänster inom LSS & SoL
Lagen om stöd och service, Socialtjänstlagen

För Barn och ungdomar:

- Specialförskola
- Utvecklingsboende
- Korttidsboende
- Barn- och ungdomsboende
- Kolloverksamhet
- Ledsagning

För vuxna:

- Grupp och serviceboende
- Gruppboende, 65+
- Daglig verksamhet
- Utredning och vård

Vi är Solhagagruppen:

- Bellstasund Omsorger
- Kasper Care
- Solhaga by
- Solängsskolan
- Tamburinen Omsorg

Konta oss:

Försäljningschef: Lasse Camehagen
Mobiltel. 070-352 38 22
lasse.camehagen@solhagagruppen.se

Adress:

Solhagagruppen AB
Garvar Lundins Gränd 1
112 20 Stockholm

Dagöholm firar 70 år i år och är Sveriges äldsta institution.

► Något som man vet har förändrats genom tiderna är drogerna och kombinationerna. Från början var det uteslutande alkoholister man behandlade, eller snarare ”förvarade”, på Dagöholm. Men på senare tid har narkotikamissbrukarna blivit fler.

– Idag finns det en uppsjö av olika blandningar och kombinationer av droger. Tablettmissbruk av narkotikaklassade mediciner är också vanligt.

All behandling är individuell och varje klient har sin genomförandeplan.

Psykoterapi och motiverande samtal är vanligt. Vissa klienter medicinerar och på Dagöholm finns det både läkare och sjuksköterskor, och man samarbetar med beroendemottagningar.

– Vi är väldigt restriktiva med mediciner, men visst förekommer läkemedelsassisterad behandling här, säger Leif Persson.

Även om många av klienterna har en trasslig bakgrund försöker man att inte rota för mycket i det förgångna.

– Vi tänker framåt på Dagöholm!

I framtidsplanerna ingår bland annat att starta en speciell avdelning för kvinnor. Förberedelserna pågår och man vänder och vrider mycket på frågor som rör kvinnligt alkoholmissbruk, något som ofta resulterar i olika övergrepp.

– Kvinnor står för nästan hälften av all alkoholkonsumtion, men detta syns inte i vårdstatistiken. Det är lättare för en man att få behandling eftersom kvinnor i regel har svårare att be om hjälp, samtidigt som socialtjänsten och vården ofta missar kvinnlig alkoholism. För barnen är det ofta ett värre trauma när mamman dricker och därför måste vi börja se kvinnorna, säger Leif Persson. ■

Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen i Södermanlands län genomförde den 13 december 2006 ett oaviserat tillsynsbesök på Dagöholms behandlings- och utbildningscenter.

Beslut 2007-10-29: Länsstyrelsen i Södermanlands län riktar kritik mot Dagöholms behandlingscenter på följande punkter: vid två tillfällen skrivit in fler personer än vad tillståndet tillåter, dokumentation bristfällig och avsaknad av kvalitetssäkringssystem.

Beslut 2009-09-25: Dagöholm inkom med en skrivelse den 4 mars 2008 med förbättringsåtgärder som gjorts efter Länsstyrelsens genomfört ett oaviserat tillsynsbesök. Länsstyrelsen finner med hänsyn till skrivelsen att Dagöholm har åtgärdat bristerna och avslutar ärendet.

Nedan följer ett utdrag ur länsstyrelsen Sörmlands tillsynen av Dagöholm den 13 december 2006.

Tillstånd: D.B.C är en stiftelse med IOGT/NTO som huvudman. Verksamheten har tillstånd att driva missbruksvård för vuxna. Antalet platser 40. Placeringarna sker främst enligt socialtjänstlagen men det förekommer även placeringar enligt §27 LVM samt § 34 KvaL.

Personal: Personalen består av 19 per-

soner. Cirka hälften är kvinnor. Enligt föreståndaren har yrkesrollerna utvecklats till att vara uppdelade efter traditionella könroller. En läkare och sjuksköterska finns på konsultbasis.

Länsstyrelsen bedömer att verksamhetens personal har en varierande utbildningsnivå som förefaller vara väl anpassad till verksamheten men det är av vikt att verksamheten aktivt arbetar med könrollerna.

Länsstyrelsen finner att personalen inte har någon extern handledning utan att det är psykoterapeuten som handleder personalen vilket kan påverka vårdens innehåll negativt då psykoterapeuten även har behandlande samtal med de inskrivna i verksamheten.

Metod: Behandlingen på D.B.C är individuell och bestäms i samråd med placerande kommun. Varje inskriven elev skall ha en vårdplan. Behandlingsprogrammet omfattar basfakta om droger ur social och medicinsk synpunkt. Problemen identifieras och bearbetas i grupp. Genom att D.B.C har en psykoterapeut anställd finns det möjlighet till enskilda psykoterapeutiska samtal. Cirka 80 procent av de inskrivna ut-

nyttjar denna samtalskontakt. De har även möjlighet till nätverksarbete, fysisk träning och arbetsträning. Övergripande metod och förhållningssätt är MI (Motivational Interviewing). Fortgående extern utbildning och handledning i metoden har genomförts av Birgitta Imanius, (av socialstyrelsen godkänd utbildare).

Verksamheten saknar ett system för att säkra kvaliteten vilket Länsstyrelsen ställer sig kritisk till. Det är dock positivt att verksamheten påbörjat kvalitetsarbetet och Länsstyrelsen begär därför att få ta del av arbetet när det är färdigställt.

Alla inskrivna har en egen dokumentation. En förutsättning för den inskrivne skall kunna vara delaktig i vårdens genomförande är att han/hon vet vad syftet med placeringen är. Därför är det av stor vikt att det bland annat finns en genomförandeplan som är underskriven av klienten. Länsstyrelsen menar därför att D.B.Cs dokumentation är bristfällig då endast en akt av det granskade akterna innehöll en sådan genomförandeplan. Denna brist kan motverka klientens delaktighet genom att det är svårt för både personal och klienten att kunna följa vårdens utveckling.

Förebygg och hantera utagerande beteenden

- mjuka metoder för att undvika kränkande behandling och fasthållning

Kursinnehåll:

- Reflektion över sitt eget bemötande
- Orsaker till utagerande beteenden
- Lösningar och strategier i hur man förebygger och hanterar utagerande beteenden
- Klargörande vad man får och inte får göra enligt lag
- Fysiska metoder för att ta sig ur en fysisk konfrontation

Studio III är en erkänd utbildning från England baserad på forskning och klinisk prövning. I Danmark har utbildningen godkänts av den danska Servicestyrelsen. Kan också ges som uppdragsutbildning.

Kursorter hösten 2009:

Täby, Västerås, Borlänge, Göteborg, Växjö och Helsingborg

För mer info och anmälan:

www.enigmaeducation.se,
info@enigmaeducation.se, tfn 08-768 20 26

Enigma Education har ett brett utbud av utbildningar inom Autism, Aspergers syndrom, ADHD och Tourettes syndrom. Våra utbildningar finns i hela landet.

www.enigmaeducation.se

08-768 20 26

Ibland är ett leende bästa medicinen.

Partnergruppen erbjuder självständiga, moderna boenden för äldre och psykiskt funktionshindrade. I dag är vi ett av de största och mest resursstarka företagen inom vårdboenden i Sverige.

Vill du veta mer, kontakta någon av våra vårdchefer Thommy Fors 042-311 58 11 eller Eva-Lotta Ahnell 042-311 58 19.

Partnergruppen

www.partnergruppen.com

Ett litet HVB-hem med stora möjligheter.

Behandlingshemmet Källtorp

Källtorp Box 89, 548 22 Hova

Tel: 0506-351 90

Källtorp startade 1989 och har med tiden jobbat fram en egen modell av behandlingsarbete, byggt på kognitivt förändringsarbete och en stark tro på nätverket som resurs. Vi arbetar med en evidensbaserad pedagogik som bygger på tre faser. Efter en omfattande utredning upprättas en individuell behandlingsplan som innefattar alla berörda livsområden och engagerar alla instanser som är viktiga i klientens utveckling. Redan från början tittar vi på slutet vilket möjliggör en effektiv behandling och en förkortad behandlingstid.

Vår målgrupp är pojkar och flickor i åldern 13-18 år, placerade enligt SOL eller LVU, med psykosociala och/eller neuropsykiatriska problem.

Vi har också extern utbildning i ADAD och ART.

Så hanterar du

FÖRÄNDRINGEN

Vid en förändring uppstår alltid turbulens. När bomben släpps att en förändring ska ske behöver medarbetarna tid och stöd för att kunna hantera den. Per Wengrud på Neuhauser & Falck talade om att leda i förändring under en kurs arrangerad av IBC Euroforum.

Text och Foto: Jenny Marcuson Illustration: Isak Andersson

DEL 1. För att kunna leda en förändring krävs det att du själv ställer dig positiv till projektet.

– Det är svårt att övertyga andra om du inte själv tror på idén. Sedan behöver du ledningens stöd. Var beredd på att det alltid blir turbulens vid en förändring, säger Per Wengrud på Neuhauser & Falck.

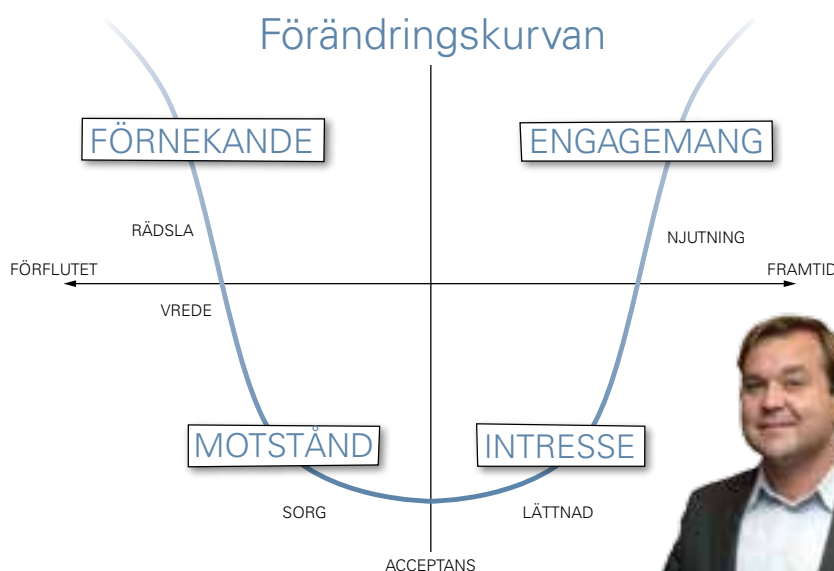
Alla organisationer är olika. Vissa företag kanske är vana vid förändring och ständig utveckling. Andra kanske har jobbat på samma sätt i tjugo år.

– De anställda reagerar också olika vid en förändring. Men alla går igenom något vi kallar för förändringskurvan. Första fasen är förnekande. Man vill inte tro att det kommer att drabba en själv. Sedan följer rädsla och vrede. Man känner motstånd och blickar gärna bakåt. Till slut går man igenom sorgfasen för att slutligen acceptera förändringen.

LEDNINGEN HAR VETAT LÄNGE

Ofta har ledningen vetat om förändringen under lång tid innan man berättar för de anställda. Därför har de hunnit längre i förändringskurvan. Ett vanligt fel är att försöka skynda på processen, men det tjänar ingenting till att sätta igång på allvar innan de flesta har kommit till acceptansfasen.

– Ett annat fel är att uttrycka sig ludigt så ingen förstår vad som ska hända. Ska man säga något obehagligt är det viktigt att tänka igenom hur du ska lägga fram det och vara extra tydlig. Vissa kan

också drabbas av chockliknande känslor och ha svårt att ta in det som ska hända. Det är till exempel vanligt vid nedskärningar.

När man väl accepterat förändringen kan de följande stegen gå mycket fortare med faserna lättnad, intresse, njutning och engagemang.

– Det kan också hända att personalen tvivlar och drabbas av förnekande och motstånd på nytt. Det är normalt. Därför är det viktigt att jobba med förändringen för att komma vidare.

KOMMUNIKATION OCH FÖRANKRING

Per Wengrud har stor erfarenhet av projektledning och tycker att det är viktigast att se människorna i processen. Kommunikation och förankring är ►

I en artikelserie i tre delar belyser Per Wengrud förändringsarbete på kontoret i följande ämnen:

1. Förändringens faser.
2. Projektgruppens olika roller.
3. Praktiska verktyg.

ETT KOSTNADSEFFEKTIVT ALTERNATIV TILL INSTITUTIONSVÅRD FÖR BARN,
UNGDOMAR OCH VUXNA MED BL A DUBBELDIAGNOSER

- Kraftigt förstärkta familjehem
- Kompletta psykiatriska utredningar
- Motiverande samtal enl. MI
- KBT och DBT
- Beteendeterapi
- Återfallsprevention och drogkontroll
- ART och Familie-ART
- Erfarna konsulenter som handleder, behandlar och samordnar
- Jour dygnet runt
- Hög servicenivå

Välkommen med förfrågningar och ansökningar!

Verksamhetsansvarig:

Mariann Wideving, tel: 070-508 22 95

Adress: Box: 6012, 700 06 Örebro

Fax: 019- 10 16 70

Webbadress: www.rewith.se

Mail: wideving@rewith.se

Org.nr: 556709-8487

ERSTA
SKÖNDAL
HÖGSKOLA

MAGELUNGEN
FÖRÄNDRING TILLSAMMANS

Under våren 2010 anordnas uppdragsutbildning i samarbete med Magelungens behandlingscenter

Kognitiv beteendeterapi – en introduktion 15 högskolepoäng

Forskning och utvärdering vid ungdomsvård 7,5 högskolepoäng

Mer information på: www.esh.se/uppdragsutbildning, uppdrag@esh.se eller ring 08-555 051 19

KOMPETENSUTVECKLING FÖR DIG SOM ARBETAR MED MÄNNISKOR

- Ettårig utbildning i kognitiv beteendeterapi (KBT)
- Baskurs & Instruktörskurs i Mindfulness
- Basutbildning i psykoterapi (Psykodynamisk Steg-1)
- Kurs i praktiskt motivationsarbete

Läs mer på www.sverigehalsan.se!

0200-89 77 89

www.sverigehalsan.se

- a och o i förändringsarbetet.

Det är vanligt att det bildas två grupper där den ena har förstått det hela. Ofta är det några få individer som är extra positiva respektive motsträvare. Därför är det svårt att veta hur många som ligger nära att ändra uppfattning.

Per Wengrud menar också att det är viktigt att skilja på projektprocessen, som är kunskapen om hur projektet ska drivas och arbetsprocessen, kunskapen om vad förändringsarbetet syftar till att uppnå för verksamheten.

ETT STORT PROJEKT TAR TID

– Det är viktigt i ett långt förändringsprojekt att kunna bryta ned det i mindre delar och redovisa dem för att medarbetarna ska förstå vilka effekter varje del får. Vi kanske både ska flytta, byta system och skapa nya arbetsrutiner.

Ett stort projekt tar tid och krockar ofta med den vanliga organisationen.

– Du kanske är involverad i en projektgrupp där du ska rapportera till en chef

samtidigt som dina ordinarie arbetsuppgifter ska skötas. Det blir lite av en dragkamp från två håll.

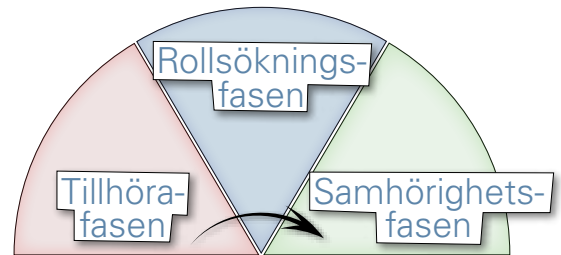
En projektgrupp eller ett team i ett mindre företag går igenom tre faser och reagerar olika på förändring beroende på vilken fas man befinner sig i.

– I Tillhörasfasen kollar vi in varandra och håller en artig och ytlig kommunikation. Vill jag vara med? Får jag vara med? Sedan följer Rollsökningssfasen där man utser en ledare och hittar sin egen plats i hierarkin. Där kan det bli skitsnack som det är viktigt att sätta stopp för på en gång. I Samhörighetsfasen fungerar samarbetet smidigt mot samma mål.

SVÅRT ATT KLIVA IN SOM NY CHEF

Det kan vara svårt att kliva in som ny chef eller projektledare i en grupp där det har satts en viss ordning. Men sätts förutsättningarna på ända, som till exem-

FIRO-snurran

pel vid en förändring, så börjar gruppen om från början med faserna.

– Anpassa ledarskapet till de olika faserna. I Tillhörasfasen behöver gruppen informeras om vad uppdraget går ut på och få tydliga ramar. Här är man avvaktande men nyfiken på förändringen. I Rollsökningssfasen kan du fördela ansvar och utnyttja gruppens olika styrkor. Skulle förändringen presenteras här reagerar man ifrågasättande. I sista fasen fungerar ledaren mer som ett bollplank och ger medarbetarna utmaningar, avslutar Per Wengrud.

SKOL- OCH BEHANDLINGSHEM
kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2008

- Vi erbjuder 25 platser i skola och behandling för pojkar i grundskolans årskurs 4-9.
- Sociala problem och/eller relationssvårigheter. Neuropsykiatriska funktionshinder såsom ADHD, Asperger m.m.
- Behandlingspersonalen och lärarna arbetar aktivt med genomförandeplaner och IUP.
- Läs- och skrivstudio med individuell stödundervisning.
- Den sociala kompetensen tränas genom vardagliga sysslor och fritidsaktiviteter med hög grad av struktur och gränssättning.
- ART-grupper för eleverna och Föräldrakrafts program är viktiga arbetsredskap.
- Helärsöppet finns tillgängligt för elever med utökat vårdbehov.

Vill du veta mer så hör av dig till:
Behandlingsansvarig Leif Öberg eller Mats Prennmark. Tfn: 08-560 428 20 / 08-560 430 93
E-post: sundsgarden@fralsningsarmen.se Hemsida: www.fralsningsarmen.se/sundsgarden

Ekebylunds Behandlingshem
För kvinnor med missbruksproblem

Målgrupp
Kvinnor i alla åldrar med alkohol- och/eller blandmissbruk. Vi tar även emot kvinnor med narkotikamissbruk. Även kvinnor med psykiatrisk sidoproblematik ingår i vår målgrupp.
Vård enligt både LVM och SoL.

Här finns vi
Tre mil från Stockholm, nära Arlanda. Goda förbindelser via flyg eller tåg.

Ekebylunds Behandlingshem tar vara på kvinnors speciella behov, på kvinnors villkor, med omtanke, respekt och varsamhet!

- Kvinnoprogram
- Individuell behandling
- Återfallsprevention
- Motiverande intervju
- Utredning
- Omvårdnad

Ekebylunds
BEHANDLINGSHEM
Skånela, 195 96 Roserberg
Tel 08-594 306 00, Fax 08-594 306 29

OLTEKO
Vård & Omsorg

Sedan 1993 många kommuners val för effektivare familjehemsvård

FAMILJEHEMSENHETEN
Vårdresurs för Dig som arbetar med utsatta barn, ungdomar och vuxna

Kompetent konsulentkår med specialistpåbyggd socionomkompetens och med erfarenheter av hundratals placeringsuppdrag samt våra resursstarka familjehem i mellersta- och södra Sverige säkerställer bästa möjliga vårdresultat.

www.olteko.com tfn 019-239030

MIX MEDICARE
VI SER HELHETEN

Neuropsykiatriska & Allmänpsykiatriska utredningar av unga & vuxna

www.mixmedicare.se

Välkommen till
Ungdomshemmet Hajstorp
- behandlingshemmet
vid Göta Kanal

Vi hjälper unga tjejer och killar med psykosociala problem som yttrar sig i självskadebeteende, utåtagerande, begynnande missbruk, avvikande normer och värderingar samt relationsstörningar tillbaka till en fungerande vardag.

Vi försöker skapa en miljö som är så hemlik som möjligt både i inredningen och atmosfären. Kärnan i vårt arbetssätt är att få ungdomarna att utveckla sin sociala förmåga ihop med sina medmänniskor.

Ungdomshemmet Hajstorp AB
Sörby 17, 545 91 Töreboda
Tel: 0506-132 40, Fax: 0506-132 44
hajstorp@telia.com, www.hajstorp.se

I samverkan med Ungdomshemmet Muggebo

Multiproblematik

Individ • Familj • Skola

Wij gård
& vård

www.wijgard.se

Bergåsa HVB-hem

Bergåsa HVB-hem tar emot flickor i åldrarna 13-21 år för längre tids boende. Hemmet är avsett för flickor från hela landet, dock företrädesvis från närregionerna. Bergåsa är beläget i Drängsred - ett litet samhälle i Hylte kommun i Hallands län. Via E6:an når man Drängsred inom två timmar från såväl Malmö som Göteborg.

Bergåsa fokuserar på familjerelaterad problematik och har heltidsanställd behandlingspersonal med familjeterapeutisk kompetens. Med en manlig familjeterapeut och en kvinnlig psykolog kan vi erbjuda familjer och föräldrar såväl stödsamtal som längre tids terapeutiska insatser.

Bergåsa har plats för sex boende flickor och dessutom finns en sk utslussningsplats. För att få en god och verksam behandling rekommenderar vi att en intern utredning genomförs initialt vid placeringen. I denna ingår följande moment: psykologisk utredning, familjeutredning samt pedagogisk och allmänmedicinsk bedömning.

Bergåsa Behandlingshem AB
Tornåsvägen 11, 314 98 TORUP
Tel: 0345-311 37 • www.bergasahvb.se

Villa Viking

LSS-Boende

Villa Viking erbjuder boende med särskild service för barn och ungdomar i åldern 14-21 år. Vi arbetar med utåtagerande ungdomar med lindrig utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd, med eller utan psykiatrisk tilläggsproblematik i form av neuropsykiatriska funktionshinder.

Villa Viking i Herrljunga,
verksamhetschef:
0734-20 66 77

Flickhemmet Smilla

- vill du följa med?

Ett LSS-boende med bred kompetens och erfarenhet för flickor med komplexa funktionshinder - även med möjlighet till enskild vård

Tydliggörande pedagogik, miljöterapi, individanpassad stöd
Med struktur och förutsägbarhet mot en självständig framtid!

Välkommen att läsa mer på www.flickhemmetSmilla.se

Kontakta föreståndare Anette Thomson på 070/2925496 eller
Flickhemmet Smilla på 0158/21550

Lediga platser på Ersta fristad

Hos oss får hotade och misshandlade kvinnor och deras barn ett tryggt boende. Vi har skyddad adress och personal dygnet runt.

Just nu lediga platser! För mer info 070-484 36 01

- Vi erbjuder också:
- mellanboende
 - grupper för kvinnor som blivit misshandlade i nära relationer
 - grupper för barn och ungdomar som upplevt våld i familjen

Läs mer på www.erstadiakoni.se/fristad

Ersta fristad är del av Ersta diakoni, en fristående organisation som bedriver sjukvård, social verksamhet samt utbildning och forskning utifrån en kristen helhetsyn på människan.

Handlampa med nödljusfunktion

Durofix PowerTools lanserar nu en handlampa med nödljusfunktion. Den nya handlampan, RL434, är utrustad med nödbelysning som tänds automatiskt vid strömavbrott och har en inbyggd laddare med smidig nätadapter. LED-lampan, med 24 ljusdioder, är energisnål med två olika effektlägen. Med alla LED-lampor tända är lystiden åtta timmar och med hälften av alla LED-lampor tända tio timmar.

Handlampan laddas när den är ansluten med nätadapter till 230V vägguttag. Vid strömavbrott tänds nödbelysningen automatiskt. Laddningstid åtta till tolv timmar.

Handlampan är kompakt i storleken och lithiumjon-batterier gör den till en lättviktare. LED-lampan säljs i en kartong inklusive nätadapter för 230V-uttag.
ProfTool Europé AB, www.proftool.se

Dörr med inbyggd fjärrkontroll

Ett tryck på fjärrkontrollen och ytterdörren är upplåst.

Sweddoors nya ytterdörrar går att beställa med ett fjärrstyrt lås färdigmonterat i dörren.

Med det förmonterade ASSA 3000 kan du låsa upp dörren med en fjärrkontroll eller med en vanlig nyckel.

Fördelarna är många. Aldrig mer olästa dörrar för att barnen glömt att låsa. Kommer man hem sent behöver man inte stå i mörkret och försöka hitta nyckelhålet.

Sweddoors nya ytterdörrar går att beställa med ASSA 3000 lås och handtag färdigmonterat vid leveransen. Sätt in dörren, aktivera fjärrkontrollen och installationen är klar.

Swedoor, www.swedoor.se

Fantastiskt för väggen

Nu finns Walltastics fantastiska 3D-tapeter att köpa i Sverige. Tapeterna är designade i linje med vad barn har fått tycka till om.

Tapeterna passar för en vägg och förvandlar barnrummet till ett temarum utifrån vad barnet är intresserad av. Den tredimensionella väggen ger ett häftigt intryck.

Tapeterna är både pedagogiska och utvecklande då barnen ges möjlighet att lära sig färger, räkna eller känna igen olika djur och karaktärer.

Walltastic, som importeras och marknadsförs av Amvina AB, finns i åtta olika teman: hästar, rymdäventyr, dinosaurier, bilar, fotboll, prinsessor, havsäventyr och djungel.

Amvina AB, www.amvina.se

Snäll halkdämpning mot bara fötter

Ny produkt från Maria Liv Produktformgivning är den halkdämpande nålfiltstejpen för inomhustrappor. Detta är ett bra alternativ till den klassiska halkskyddstejpen. Nålfiltstejpen är snäll mot bara fötter och strumpbyxor och ger en mjuk inbromsning, går att använda i trappor och som markering.

Maria Liv Produktformgivning
www.marialiv.se

Porttelefon på TV i varje rum

Bewator Simplebus2 porttelefonsystem med video passar i de flesta applikationer från en upp till 400 anslutningar. I standardsortimentet av tillbehör ingår bland annat enheter som gör det möjligt för användaren att koppla videosignalen till valfri mottagare, exempelvis till en TV.

Möjligheten att koppla videosignalen till annan mottagare än svarsapparaten betyder exempelvis att användaren i lugn och ro i TV-soffan kan bestämma huruvida de är hemma eller ej.

Kameramodulen SB1259C gör det dessutom möjligt att ansluta fler externa kameror till porttelefonen. Den passar användare med höga säkerhetskrav som behöver extra visuellt stöd för att tryggt släppa in besökare. Bilderna från de externa kamerorna kan sedan sändas till svarsapparaten, alternativt till en extern monitor, TV eller DVR.

Bewator, www.bewator.com/se/

Innovativa duschhandtag

Teknik i samarbete med innovativ design gör, enligt tillverkaren, nya Rainshower till nästa generations duschhandtag. Miljövänlighet och effektivitet kännetecknar de tre nya modellerna från Grohe.

Rainshower har möjligheten att reducera vattenförbrukningen med 40 procent genom ett enkelt knapptryck. Alla tre modellerna är även utrustade med en teknik som säkerställer optimal fördelning av vatten i handtagets munstycken.

Rainshower Icon, Solo och Eco tillför nya djärva färger i den existerande Rainshowerserien. För den som vill vara lite mer diskret finns samtliga modeller även i krom/grått.

Grohe Northern Europe, www.grohe.se

KBTstruktur

stabilitet · trygghet · kompetens

ASPERGER - AUTISM - ADHD

- ✓ LSS-boende
- ✓ Daglig verksamhet
- ✓ Behandlingshem för flickor 13-21 år
- ✓ Akut och utredningsplatser

För ytterligare information eller vid intresse av placering är du välkommen att kontakta VD Christofer Markén.

KBT Struktur
Christofer Markén
0708-80 16 50
c.marken@kbtstruktur.se
www.kbtstruktur.se

Korpberget

Smultronstället för
tillfrisknande missbrukare.
Humanekologisk helhetssyn, medicinfri
behandling med tolvstegsinriktning och
separat mans- och kvinnobehandling.

KORPBERGET VÄNDER SIG TILL
Alkoholister, narkomaner, tablettberoende,
kriminella, anhöriga, medberoende, "vuxna barn".
SOM VILL FÖRÄNDRA SITT LIV

Korpbergets Behandlingscenter • 872 93 LUNDE
0612-71 82 80 • info@korpberget.se • www.korpberget.se

Baggium Vård & Behandling - En hel vårdkedja

Baggium erbjuder en vårdkedja där vi kan möta den ungas behov för en individuell lösning. Vi erbjuder konsulentstödda familjehem och små hemlika HVB-enheter i både lantlig- och stadsmiljö, med möjlighet till utslussning till eget boende. I 17 år har vi arbetat med att skapa goda behandlingsalternativ i Västra och Södra Sverige. Vi erbjuder centrala resurser med bl.a legitimerade psykologer och en integrerad skolverksamhet. Vår behandlingspersonal har fått utbildning i BBIC.

Ensamkommande flyktingbarn & ungdomar

- Pojkar och flickor i åldrarna 12-20 år
- Transitboende i väntan på anvisningskommun
- Barn/ungdomar som fått permanent uppehållstillstånd
- Barn med särskilda behov
- Vård- och behandling av flyktingungdomar med särskilda behov
- Placeringar enligt SOL och LVU
- Våra enheter i Göteborg:
Ångbacken, Sporen & Legolas

Vård & Behandling - Pojkar

- Pojkar i åldrarna 12-20 år
- Invandringdomar i riskzonen
- Även svenskfödda pojkar i utsluss och eftervård
- Placeringar enligt SOL och LVU
- Våra enheter i Västsverige:
Legolas, Gandalf, Bilbo & Mellanboendet

Vård & Behandling - Flickor

- Flickor i åldrarna 13-22 år
- Svensk- eller invandrarbakgrund
- Utslussningslägenheter och eftervård
- Placeringar enligt SOL och LVU
- Våra enheter i Skåne:
VillaMea, Villa Svanholmen & Villa Björkängen

Vi har ramavtal med 70 svenska kommuner.

Placeringsansvarig: Yvonne Karlsson, Behandlingskoordinator • 0708-96 90 88

Besök gärna vår hemsida för mer information: www.baggiuvob.se

BAGGIUM VÅRD & BEHANDLING AB

Allan är ingen allan

Visar respekt för ungdomarna han träffar

Respekt är ett av Sirius ungdomshems fyra honnörsord. Bemötandet är A och O i arbetet med ungdomarna som saknar tilltro till vuxna och samhället. Institutionschefen Allan Mare vill se tidiga insatser för barn och ungdomar och påpekar att förebilder är viktigt. Det hade han då han växte upp i miljonprogramområdet Gottsunda.

Text och Foto: Kerstin Karell

INTERVJU. På flera platser i landet sätter ungdomar eld på bilar och är aggressivt inställda mot polis och räddningstjänst. Gottsunda i Uppsala är ett av de områden där det har varit oroligheter. Där växte Allan Mare upp. Idag är han institutionschef för Sirius särskilda ungdomshem som hör till Statens institutionsstyrelse.

– Själv har jag aldrig varit kriminell eller hållt på med droger, men jag har kompisar från min uppväxt som följt den banan. Det kunde lika gärna ha varit jag, säger Allan.

Att han valde en annan väg säger han beror på flera samverkande faktorer. En av dem var att Gottsunda inte var en egen ö i Uppsala vilket det i stor utsträckning är idag. De som bor där nu har allt de behöver i sin närhet och behöver inte nödvändigtvis vända sig mot övriga samhället.

– Gottsunda är ett miljonprogram och var redan då ett mångkulturellt bostadsområde dit många sökte sig både på grund av dålig ekonomi och för att bo nära sina landsmän. Men atmosfären var annorlunda. Det fanns en nyfikenhet gentemot oss som hade ett annat ursprung än svenskt. Det fanns många vuxna omkring oss. Öppenheten och nyfikenheten kom från personal på dagis och skola men även från invånarna. Då vi var på lekplatsen kunde vi bli bjudna på bullar av en äldre kvinna som bara ville vara snäll mot oss. Idag är det mindre nyfikenhet och mer rädsla mot personer med annat ursprung.

Allan har palestinskt påbrå och kom till Sverige och Uppsala som ettåring. Han får ofta frågan: "Var kommer du ifrån?".

– Då svarar jag att jag kommer från Uppsala, för det gör jag ju. Jag gör ingen affär av mitt påbrå och har bott i Uppsala hela mitt liv. Då kan folk höja på ögonbrynen och kommentera att jag är lite mörk, säger Allan och drar handen genom sitt hår.

Han tycker inte om ordet invandrare eller invandrarbakgrund, det sätter en stämpel på folk "och vad säger det egentligen om personen?". Ordet invandrare gör att utanförskapet blir tydligt och känslan av att inte vara en del av samhället spås på.

– När ungdomar bränner bilar, bildar gäng och hetsar mot poliser är det en reaktion på att de står utanför samhället. De tycker att det är skit samma vad de gör för de hör ändå inte dit.

FOTBOLLEN BLEV RÄDDNINGEN

För Allans del spelade fotbollen en stor roll i integrationen i samhället och han anser att fritidsaktiviteter är mycket viktiga för barn och ungdomar som ligger i riskzonen att hamna snett.

– När jag växte upp sögs ungdomarna upp i aktiviteter på ett annat sätt än idag. De ideella föreningarna syntes mer. Ledare kom till skolan och talade om vad de gjorde. Så var det med fotbollen och jag sa till mina föräldrar att jag ville börja spela.

Fotbollen blev oerhört viktig för Allan.

Där blev han bekräftad, fick förebilder och ett annat nätverk som gjorde att han slussades ut i samhället. Han ville bli en duktig fotbollsspelare och fick klart för sig att skulle man lyckas var det träning som gällde och han valde det framför busstreck, alkohol och rökning.

– Sen rökte min pappa tre paket cigaretter om dagen så rökning var jag negativ till från början.

TUFF UPPFOSTRAN

Allan berättar att han hade föräldrar som brydde sig och var engagerade men att hans pappa var auktoritär och att han fick en rätt tuff uppfostran. Den ilska och irritation som han kunde känna över hur han blev behandlad hemma var han som tonåring inte ensam om. Men istället för att vara destruktiv tog han ut frustrationen på fotbollsplanen.

– Vi har pratat om det där, jag och pappa, då han levde. Han ångrar att han var så hård mot oss, men han har också berättat hur hans far var mot honom och om sin egen uppväxt. Det förklarar mycket. Om han hörde mig bli arg på mina barn, vilket man ju blir ibland, kunde han säga "Tänk på hur jag var, säg inte så där."

En person som hade en stor påverkan på barnen och ungdomarna i Gottsunda då Allan växte upp var kvarterspolisen Pether Everhag.

– Han syntes och var viktig. Han skapade

► relationer till ungdomarna, var på fritidsgården med oss och ringde på hemma och pratade med föräldrarna. Han engagerade sig och vi älskade honom.

Allan berättar om en episod då han precis fått ta över sin äldre brors moped och körde förbi Peter Everhag som påpekade att moppen inte riktigt lät som den skulle.

– Den var trimmad, men det fattade ju inte jag. Jag bara körde den. Det insåg Peter som helt enkelt talade om det för mig och fixade den så att den var laglig. Han tog tag i saken på ett bra sätt, säger Allan.

KRÄNKT AV POLIS

Han betonar att det bemötande som ungdomar får av samhället och av polisen är viktigt för att de ska ha förtroende för det och vuxna. Själv var han i 20-års åldern med om två händelser som är exempel på bemötande som ger helt fel signaler till en ung människa.

– Jag och Maria har varit ett par i femton år nu och det här hände precis i början av vår relation. Jag hade precis tagit körkort och tog min nya bil, som jag köpt av brorsan, och åkte för att hämta Maria som varit på bio.

Vid ett torg i centrala Uppsala blev han stoppad av polisen som stegade fram till bilen.

– Precis som alla andra fick jag lite fjärilar i magen, det var ju första gången jag blev stoppad av en polis. Jag tog fram körkortet så att jag skulle ha det tillgängligt. Då polisen kom fram och jag vevade ner rutan sa han inte ens hej utan bara ”Ja ha du, var har du snott den här bilen då?”, säger Allan som blev rätt paff men fann sig snabbt då polisen ifrågasatte att bilen inte hade någon stereo och att sladdarna hängde.

– Brorsan hade ju tagit ut sin stereo och jag hade inte skaffat någon än, vilket jag förklarade och fick åka vidare.

Nästa gång Allan stötte ihop med polisen var då han och Maria skulle åka på fjällsemester tillsammans för första gången.

– Det var på morgonen och jag stod med täckbrallor och täckjacka och packade ner alla väskor i bilen. Då kommer polisen och jag tänker inte mer på det, de hade väl något ärende i området.

De kommer fram till Allan, säger åt honom att lägga ifrån sig väskan, ställer honom mot bilen, visiterar honom och frågar: ”Var har du gjort inbrott någonstans?”

– Jag kände mig kränkt men gjorde ingen grej av det utan svarade att jag gjort inbrott i min egen lägenhet och pekade upp mot den. Sen sa jag att om jag hade velat göra inbrott hade jag knappast varit klädd i täckbrallor. Då blev de ju irriterade och tyckte att jag var kaxig. I samma veva kom Maria ut från lägenhetsporten och undrade vad de höll på med. Situationen redde ut sig på en gång men de bad inte om ursäkt.

VIKTIGT MED BEMÖTANDET

Allan väljer att berätta om vad han varit med om för att visa hur fel det kan bli och framförallt för att framhålla att det ofta får konsekvenser när unga människor känner sig kränkta. Han reagerade inte nämnvärt negativt men en del vänder sig mot samhället som de egentligen vill vara en del av.

Att det är viktigt hur ungdomarna blir bemötta har han tagit med sig i sitt arbete på Sirius. Tillsammans med personalen har

SIRIUS VÄRDEGRUND/HONNÖRSORD

- Respekt innebär tillit, öppenhet, ärlighet, elever ses inte som ett problem utan de är elever som äger ett problem, ta elever på allvar, skapa relation, empati och artighet.

- Trygghet innebär struktur, rutiner, strukturerad behandling, arbete mot droger och kriminalitet, kompetent personal, två månaders drogfrihet.

- Professionellt förhållningssätt: laganda, arbeta mot samma mål, vuxna förebilder, respektfullt bemötande, stärka det friska hos eleven, se beroendet som en sjukdom.

- Kompetens: Personal, män och kvinnor, mångkulturell personalgrupp, utbildad personal i förhållande till uppdraget, personalhandledning, personal med erfarenhet av eget och andras missbruk.

”Innan de kommer hit tror de att vi i personalen är plitar som ska sätta dem på plats

han tagit fram en värdegrund för verksamheten som de jobbar efter. Den består av fyra honnörsord: Respekt, Trygghet, Professionellt förhållningssätt och Kompetens. Det som genomsyrar verksamheten från första stund killarna kommer är respekt.

– Det duger inte att ställa sig bredbent med armarna i kors och beordra någon att lämna urinprov. Vi visar killarna som kommer hit respekt och ser dem som människor. De ser sig själva som ett problem, men så är det inte. De är inte ett problem utan de äger ett, säger Allan.

Sirius är ett jourhem och tar emot killar i åldern 16 till 21 år enligt LVU och paragraf sex. De stannar i två månader. Det är inte speciellt lång tid och desto viktigare att bemötandet är bra från första stund. Killarna har problem med kriminalitet och droger och bär med sig en sviktande eller obefintlig tilltro till vuxna och samhället.

– Innan de kommer hit tror de att vi i personalen är plitar som ska sätta dem på plats. Men vi sträcker fram handen och talar om att vi vill hjälpa dem att förändra deras situation.

PROGRAM I TOLV STEG

Grundfilosofin på Sirius är tolvstegsinriktad och det är de första stegen som används.

– Eleverna på Sirius ska komma till insikt om och acceptera att de har ett problem. Vi använder Tolvstegsprogrammet struktur och utgår från deras första steg: ”Vi erkände att vi var maktlösa inför vårt beroende, att våra liv hade blivit ohanterliga.”

Fokus ligger först på att få killarna att följa de dagliga rutinerna. Därefter slussas de snabbt in i de schemalagda programdelarna.

– De här killarna är tvångsombändertagna men vi säger inte åt dem att de ska in i grupp och prata. Det måste vara frivilligt för att ge någonting. För de här killarna är

pengar ofta väldigt viktigt och det är vår morot för att de ska gå med. De får helt enkelt betalt för att de utför ett jobb för sig själva och det fungerar bra, säger Allan.

Hans första jobb efter studierna var på en bank ”det var inte alls min grej, jag vill ju jobba med människor”. Han lämnade den tjänsten och jobbade innan han kom till Sirius en längre period som resursperson på sin gamla skola Valsätraskolan.

– Jag ryckte in där jag behövdes och hade bra hand med bråkstakarna. Det uppskattades och den dåvarande chefen för Sirius hörde av sig och undrade om jag ville bygga upp deras struktur för fritidsaktiviteter, vilket jag tackade ja till. På den vägen är det.

TRÄFFAR VARJE VECKA

Även om Allan idag har många administrativa uppgifter att ta hand om ser han till att vara ute i verksamheten och håller själv i en träff med killarna varje vecka.

– Jag gillar att vara med dem och är nyfiken på vad som händer. Utvärderingarna vi gör visar även att killarna uppskattar att jag inte bara sitter på kontoret utan är med dem.

Att vara tillsammans med ungdomarna och visa sig intresserad av dem tror Allan även är lösningen för de bilbränder och protester som äger rum runt om i landet.

– Men samtidigt är det så att eldar man upp grejer och det finns vapen då blir det annan, mer hätsk, stämning mellan ungdomar och polis. Jag förstår att polisen måste ta i med hårdhandskarna ibland. Det handlar om säkerhet.

FÖREBYGGANDE

Vad som framförallt behövs för att komma till rätta med protesterna är förebyggande arbete. Själv var Allan initiativtagare till projektet Första steget som började i Gott-

sunda för några år sedan.

– Det var ett ideellt arbete och det är viktigt att ingen myndighet står bakom liknande initiativ. Det blir neutralt och ungdomarna känner sig sedda för sin egen skull, säger Allan som i projektet bland annat arbetade tillsammans med polisen Ulf Lundgren.

Inom Första steget engagerades kända och uppskattade ledargestalter som lämnat eller aldrig varit del av den kriminella livstilen.

– De har en naturlig dragningskraft på ungdomarna och blir en motpol till att välja en destruktiv livsstil.

Inom Första steget möttes ungdomar, kommun, polis och socialtjänst för att sprida information och lära känna varandra. Arbetet föll väl ut men för en tid sedan lämnade Allan arbetet. Det tog helt enkelt allt för mycket tid vid sidan om heltidsjobb och familj.

– De här ungdomarna, både dem som kommer hit till Sirius och de som ställer till bråk i olika områden, vill ha en schysst framtid. Vi måste ge plats för förändring, jag tror på förändring. ■

Allan Mare

Ålder: 35 år.

Bor: Uppsala.

Familj: Fru Maria, Alexander 6 år och Sebastian 3 år.

Intressen: Fotboll.

Läser: Arbetsgrupper, Från gränslösa team till slutna rum av Ingela Thylefors.

Det bästa med att jobba

med ungdomar: Att få höra av ungdomarna själva att vi tagit dem på fullaste allvar och att vi förmedlat tro på förändring till dem.

Årsta Gård Sköldinge AB

Vi tillhandahåller ett heltäckande omhändertagande dygnet runt för personer med psykiska funktionshinder.

- Insatserna är personlig assistans i miljöterapeutisk anda med de behandlingsinsatser som behövs för att klienten ska kunna leva ett gott liv som andra.
- Varje klient hyr egen, för honom/henne anpassad, fullvärdig bostad.
- Vi har en individuellt anpassad väl strukturerad verksamhet som genomförs enligt TEACCH metoden.

Insatserna kan ges efter beslut om:

- Bostad med särskild service, enligt Lss.
 - Boende med personlig assistans.
 - Eget boende med hemtjänst.

Vi har tillstånd enligt Lss, HSL samt daglig verksamhet. Verksamheten leds av Leg. Psykolog Olle Boëthius med långvarig kunskap och erfarenhet om neuropsykiatriska funktionshinder samt TEACCH utbildad pedagog Karin Boëthius.

Årsta Gård Sköldinge AB

Årsta Gård, 64024 Sköldinge
Telefon: 0157-921 35, 922 00 • E-post: info@arstagard.com

Välkomna för ett besök eller konsultation!

2-årig psykoterapiutbildning på systemisk grund

Utbildningen ger dig en unik möjlighet att utveckla din förmåga och kompetens att arbeta terapeutiskt med individer, par, familjer, grupper och nätverk.

Peter Lang och **Elsbeth McAdam** leder utbildningen på lättbegriplig engelska. De är internationellt välkända för sina terapeutiska, etiska och kreativa metoder.

Omfattning 4 terminer

Start våren 2010

Kostnad 20.000 kr/termin exkl.moms

För mera information se vår hemsida

www.magelungen.com

eller kontakta Bente Aannestad 070 - 259 10 96

Bondegatan 35

116 33 Stockholm

08 - 556 93 190

MAGELUNGEN

i samverkan med KCCF London
och University of Bedfordshire

Grödbygården

ett behandlingshem för föräldrar och barn.
Kvalitetscertifierat enligt ISO 9001: 2000.

Alla vill vi utvecklas, men helst utan att behöva ändra oss. Förändring väcker motstånd och dessa krafter behöver för "våra" familjer härbärgas inom den fasta ram en god institution utgör.

Vi har arbetat med familjer sedan 1990 och har utvecklat en organisation som är lämplig för vår målgrupp.

Psykoterapi (bild-, lek och parterapi) integreras i den jag-stärkande miljöterapi med mer pedagogiska metoder (Marte-Meo, Cap och ART).

Grundläggande variabler som åtgärdernas intensitet, frekvens och timing är en kompetens utöver metodnivån, som är avgörande för behandlingsresultatet.

Våra uppdragsgivare ger oss ett gott betyg i den enkät de besvarar vid behandlingens slut. Det genomsnittliga värdet på de olika variablerna är 4,7 i den femgradiga skalan. Familjerna bor i egna lägenheter i våra hus här på landet i Grödby.

- Behandling
- Utredning
- Akutplacering

Vill du veta mer? Kontakta oss gärna.

Lennart Olsson

leg psykolog/leg psykoterapeut/föreståndare.

Huvudman: Annika och Lennart Olsson.

Plats för 9 familjer - 25 personer.

Grödby ligger utanför Bromölla nära Blekingegränsen.

Adress: Grödbyvägen 263, 295 91 Bromölla.

Telefon: 0456 - 229 41

E-post: annika.lennart@grodbygarden.se

www.grodbygarden.se

Familjebehandling och sega enbuskar

Arabo Familjebehandling arbetar med människor som vill växa. Växa inför sig själva men framförallt inför sina barn. Det handlar om hårt arbete. Men också om små vardagliga glädjestunder på vägen mot ett nytt positivt sätt att hantera tillvaron. Vi utgår ifrån att alla har förmågan att förändra sina liv. I varje människa bor en enbuske.

Vill du veta mer om Arabo och vår enkla enbusksfilosofi? Besök då vår webbplats www.arabo.se eller ring till Föreståndare Pär Gunnar Jäghagen på tel. 0470-808 40 alt. 070-595 76 22.

Arabo Familjebehandling

Plogvägen 103

352 23 Vägjö

Telefon 0470-808 40

Telefax: 0470-831 24

E-post: info@arabo.se

<http://www.arabo.se>

ASP Center är en nationell resurs för människor med Asperger, ADHD och liknade problematik. Vi tar emot ungdomar från 14 år. Placeringar enligt LSS och SoL.

Vill du veta mer om Asp Center?
0821-881 79
www.asp-center.se

www.brizad.se

Kraftigt förstärkt familjehemsvård

- Konsultstöd med 24-timmars jour
- Egen psykiatriker
- Tillgång till psykolog, terapeut
- En familjehemsförälder hemma på heltid
- Undviker dubbelplaceringar
- Akutplaceringar
- Utredningar

Vi finns etablerade i stora delar av Sverige.

Kontakta oss så berättar vi mer!
Christina Kråke 070-837 19 01
christina.krake@brizad.se

Lena Maria Grandin 070-837 21 78
lenamaria.grandin@brizad.se

Kontoret, 0650-59 53 22 (kl. 08.00-17.00)

Sjöboda Gård AB

erbjuder boende för personkrets 1, LSS samt neuropsykiatriska funktionshinder inom SoL. Tillstånd finns för; LSS verksamhet, samt Hälso-och Sjukvård. Tillstånd för HVB är under handläggning.

Vi erbjuder fräscha lägenheter i naturskön miljö med stor tillgång till rekreation och rehabilitering. Vi arbetar utifrån forskningsbaserade metoder, TEACCH och Marte Meo på miljöterapeutisk grund. Vi kommer också på sikt att kunna erbjuda KBT inriktning om behov finns för detta.

Vi sätter stor vikt vid kvalitativ kompetens hos våra medarbetare och har bemanning dygnet runt till stöd för våra boende.

Intresserad av att veta mer?

Ring Susanne Mulder, VD/Föreståndare
tel 0151-129 40 eller 0708-636472

Dormsjöskolan

Vi har lediga platser!

Dormsjöskolan är ett läkepedagogiskt hvb-hem med integrerad skola. Målgrupp: pojkar, 7 till 18 år med neuropsykiatriska funktionshinder samt psykosociala svårigheter. Vi tar emot barn och ungdomar från hela landet med placeringar enligt SoL, LVU och LSS.

Vi har startat gymnasiesärskola med inriktning Natur och Miljö samt Estetiskt Skapande.

För ytterligare information, se vår hemsida. Kontakta oss om du är intresserad av en placering.

Dormsjöskolan, Dormsjö 214, 776 98 Garpenberg,
Tel 0225-230 55, Fax 0225-230 22, info@dormsjoskolan.com

www.dormsjoskolan.com

JÄRNA ARBETSTERAPEUT CENTER

Dag- och Boverksamhet (LSS) för unga vuxna med diagnos Asperger syndrom och/eller psykiska svårigheter

www.jatc.se
Tel. 08-551 781 00

Äldreboende med persisk inriktning

På uppdrag av Micasa fastigheter bygger NCC ett vård- och omsorgsboende i Tensta för äldre med persiska som modersmål. Boendet kallas Persikan och byggs i ett redan befintligt servicehus. Tanken bakom boendet är att det ska kännas som att "komma hem till Iran" genom möbler, mattor, dofter, mat och mosaik i inredningen.

DHR har bytt namn

DHR tog vid sitt förbunds- möte i Göteborg bort det otidsenliga ordet handikapp i sitt namn. Initialerna/logo- typen DHR finns kvar men ska nu vid behov utläsas som Delaktighet - Rörelsefrihet - Handlingskraft. Som en ytterligare förklaring till DHR lägger man också till "Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder."

Nytt missbruksboende i Hallsta

Hallstahammars kommun har beslutat att under våren 2010 öppna ett nytt missbruksboende i "Gula Villan" i Hallsta. Inriktningen blir att slussa från institutionsvård till en träningslägenhet.

Källa: vlt.se.

Förändring inom missbruksvården

Sundsvalls kommun genomför en stor förändring av hela missbruks- och beroendevården. All verksamhet samlas under ett och samma tak. Kommunen satsar allt på en övergripande öppendagvård: Behandling, efterbehandling och rehabilitering. Samtidigt kommer det bli ett renodlat boende för kvinnor, och ett bara för män.

Satsning på IT-kommunikation i Sigtuna

I framtiden kommer äldre och funktionshindrade att få möjlighet att kommunicera med hemtjänst och anhöriga via tv-apparaten. Sigtuna kommun är en av de första kommunerna i Sverige som introducerar den nya kommunikationslösningen Ippi.

Framsteg för äldrevården

Rapporten "Öppna jämförelser 2009-Vård och omsorg om äldre" som Sveriges Kommuner och Landsting presenterat visar att andelen äldre personer över 80 år som får tio eller fler läkemedel har minskat från 14 procent 2007 till 12 procent 2008.

SKL har studerat 13 indikationer, till exempel fallskador som leder till sjukhusvård, bostadsstandard i särskilt boende, personal med omvårdnadsutbildning och kostnader.

Ingen kommun har bäst resul-

tat på alla områden, ingen kommun har heller sämst vården. Men ett genomgående drag är att de mindre och medelstora kommunerna får godkänt på fler områden än storstäderna.

Några av de kommuner som har bäst resultat sammantaget från rapporten är Malung-Sälen, Ödeshög och Gnosjö.

Varje kommun har en standardkostnad för äldreomsorg, givet kommunens speciella förutsättningar. Ett tjugotal kommuner överskrider standardkostnaden med mer än 20

procent.

Bland de 20 kommuner som fått bäst resultat har över hälften kostnader som är lägre än förväntat. Det är alltså svårt att se en koppling mellan goda resultat och höga kostnader.

Positiv framtidstro hos fosterbarn

Unga personer som har varit fosterhemsplacerade har en positiv framtidstro.

De visar rapporten "Att lära av fosterbarn – åtta års arbete med intervjuer med före detta fosterbarn" från Karlstads kommuns familjehemsenhet.

– De flesta känner en stolthet över var de nu befinner sig i livet och att de "har klarat sig" trots ett tidigare besvärligt liv, säger Kristian Tilander som har varit handledare i utvecklingsarbetet av Karlstadsmetoden, och även projektledare för den nyligen utkomna rapporten.

Rapporten beskriver ett arbetssätt, även kallad Karlstadsmetoden, som har funnits sedan 2000. Metoden går ut på att ge en kontinuerlig återkoppling till dem som arbetar i kontakt med fosterbarn, för att ge de professionella en fördjupad förståelse och upplevelse av hur barnen själva har upplevt sina placeringar.

– Metoden går ut på att intervjua unga personer två år efter att deras fosterhemsplacering har avslutats, säger Kristian Tilander.

Intervjuerna görs på ett fördjupande sätt och pågår ofta i flera timmar. Intervjuerna har

fördelats mellan alla familjehemssekreterare i arbetsgruppen som har bestått av tolv personer, och redovisas sedan under ett seminarium varje år.

– En fosterhemsplacering som genomförs på ett sätt kan fungera utmärkt för en person, när det för en annan kan vara fullständigt fel. En placering är alltid komplicerad och måste utgå från individerna, säger Kristian Tilander. Världigt mycket av kunskapen kring fosterhemsplaceringar bygger på teorier, utvärderingar och statistik. Ofta har vi saknat rösten från människorna av kött och blod som blir fosterhemsplacerade, och vi har också saknat tid för att reflektera över vad de har att säga. Det har vi uppnått tack vare vår arbetsmodell.

Kristian Tilander berättar att det finns två syften med att ge ut rapporten:

– Det ena syftet har varit att beskriva arbetsmetoden och dess process i arbetsgruppen. Det andra syftet har varit att sammanställa resultatet av de 56 stycken genomförda intervjuerna som vi har gjort under åren 2000-2007.

Det fanns negativa förvänt-

ningar i arbetsgruppen på att intervjuerna med de före detta fosterbarnen skulle bli negativa och tunga av jobbiga upplevelser. Men tvärtom har de intervjuade varit överraskande positiva till sina erfarenheter.

– En annan överraskande insikt för fosterhemssekreterarna har varit hur de har blivit betraktade och uppskattade av "sina" fosterhemsbarn, berättar Kristian Tilander. Ofta har sekreterarna blivit överraskade över att de har varit så viktiga för barnen; framför allt över en längre tid därför att de har representerat en kontinuitet för barnen. De är vuxna människor som har känt till hela historien för barnens familjer.

Omplaceringar kunde överraskande innebära en lösning och inte trauma

– Många av fosterhemssekreterarna blev också lättade över att förstå att många av barnen inte upplevde en flytt från ett fosterhem till ett annat som ett trauma, utan snarare som en lösning på ett problem. Den insikten har hjälpt flera av sekreterarna att senare prata om en eventuell förflyttning på ett tydligare och mer konstruktivt sätt.

Vi bryr oss mera

VoB arbetar med skydd och stöd, utredningar och behandling för barn, ungdomar och familjer.

www.vob.se

VILLA FREDRIKSBERG

i Herrljunga, HVB, ungdomar 14-20 år.

FOCUS PÅ UTÅTAGERANDE UNGDOMAR MED NEUROPSYKIATRISKA FUNKTIONSHINDER

- Relationssvårigheter (familjekonflikter)
- Psykiska och/eller fysiska övergrepp
- Psykisk utvecklingsstörning
- Familjerelaterat vård/skyddat boende

Vi har ramavtal med: Göteborg, Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Orust, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Telefon verksamhetschef: 0734-20 66 77

Storsättra Gård HVB-hem

Verksamheten vänder sig till;

- Förälder/föräldrar med psykosociala problem och deras barn (0-15 år). Sol, LUV, 56 § Kval, kontraktsvård
- Gravida kvinnor, tonåringar och vuxna, som behöver stöd inför förlossning och första tiden därefter.
- Utredningsuppdrag, där behov finns för fortsatt uppföljning efter vistelse på utredningshem.
- Akut/skyddat boende

"Utveckling genom samspel"

Föreståndare Katinka Hemmingsson, Tel 08-512 302 22, Fax 08-512 303 50
Email info@storsattragard.se www.storsattragard.se

Beläget i Vallentuna kommun, Stockholms län

Familjebehandling sedan 1987

"DIAGNOS FÖRST - SEDAN BEHANDLING"

KBT Praktiken i Roslagen AB erbjuder
KORTTIDS eller AKUTPLACERING med/utan UTREDNING i
FÖRSTÄRKTA FAMILJEHEM

Vi professionaliserar familjehemmen genom att tillföra resurser och kunskaper.

I våra familjehem finns därför extra kompetens. Alla familjehem har genomgått en grundläggande KBT-utbildning.
Vi har egen psykiater, psykolog och socionom.

Vi utför också uppdrag på konsultbasis.

Telefon: 0175 - 91490; 070 590 22 02 Adress: Kyrkvägen 1, 760 31 Edsbro
www.kbtpraktiken.se

KBT Mälardalen

Målgrupp

Ungdomar och vuxna med social och/eller psykiatrisk problematik som inte kan utredas och vårdas i hemmiljö. Även akutplaceringar.

Utredning före behandling

Vår erfarenhet visar att det är mycket vanligt med oupptäckta och obehandlade svårigheter (t ex ADHD) inom vår målgrupp.
Vi inleder därför med neuropsykiatrisk utredning om sådan saknas.

Förstärkta familjehem istället för institution

Vår erfarenhet är att familjehem med dess normala miljö utgör en mycket bättre miljö för positiv inläring.

KBT i familjehem

Vi utgår ifrån KBT-baserade metoder och inlärningspsykologi som är vetenskapligt förankrad.

Kvalitetssäkrad verksamhet

Vi mäter löpande behandlingsresultaten kvantitativt med normerade instrument och deltar i SiLs kvalitetsindex.

Telefon: 070-508 22 99

Fax: 019-18 83 05

E-post: info@kbtmalardalen.se

Postadress: Klostergatan 15, 703 61 ÖREBRO

Organisationsnummer: 556718-7025

URL: www.kbtmalardalen.se

Lövängens Behandlingshem

- det självklara valet -

Lövängens Behandlingshem tar emot män och kvinnor från 20-55 år med missbruksproblem, psykosproblematik och dubbeldiagnoser.

Lövängen har tillstånd att ta emot personer placerade via Sol, LVM § 27, LPT, LRV (permission).

Lövängen tar även emot personer som är särskilt vårdkrävande som ej kan erhålla vård och boende i sin hemkommun.

Lövängens Behandlingshem

Appelholmsgatan 9

570 02 Stockaryd

T: 0382-205 60 F: 0382-205 62

www.lovangensbehandlingshem.se

info@lovangensbehandlingshem.se

Fritt val i hemtjänsten i Nyköping

Den första november införde Nyköpings kommun fritt val i hemtjänsten. Det finns idag sex av kommunen godkända företag att välja mellan. Några av företagen finns bara i vissa delar av kommunen.

Karlstad bygger modernt demensboende

Karlstad bygger hypermodernt äldreboende med modern teknik och den senaste kunskapen.

Unga dömda till slutenvård är friskare

Unga dömda som dömts till slutenvård (LSU) är friskare i dag än för några år sedan. Trots det har två tredjedelar av de intagna en specialistkrävande psykiatrisk problematik. Det framgår av en studie av 110 ungdomar. ADHD är den vanligaste diagnosen vid sidan om missbruk och uppförandestörning. Henrik Anckarsäter, professor i rättspsykiatri, som genomfört studien konstaterar att vård under socialtjänsten innebär bra socialt och utbildningsmässig omhändertagande medan det psykiatriska brister. Källa: SvD.

Kvinnoboendet Elsa invigt i Norrköping

Boendet, som varit på gång sedan 2005, är speciellt byggt för våldsutsatta kvinnor som har ett aktivt missbruk. Boendet är inte ett behandlingshem. Det har 18 platser och erbjuder ett skyddat boende, olika aktiviteter, kvinnlig gemenskap och stöd för kvinnorna att ta sig ur sitt missbruk. Källa: Folkbladet.se.

Effektstudie av modellen Multifunc

Tre av SiS särskilda ungdomshem deltar i Socialstyrelsens effektstudie av behandlingsmodellen Multifunc. Studien genomförs av Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) och resultaten kommer att presenteras om ett par år.

Källa: Lidköpingsnytt.

Alkoholen kostar 20,3 miljarder

20,3 miljarder kronor om året - det är vad alkoholen i Sverige kostar samhället, enligt hälsoekonomen Johan Jarl. I hans avhandling från Lunds universitet framkommer också vissa oväntade fakta, som att kvinnor med låg alkoholkonsumtion har mindre risk för långtidssjukskrivning än helnykterister.

För att få fram alkoholens totala kostnader har Johan Jarl tillsammans med ett nationellt forskarlag lagt samman kostnaderna för bland annat sjukfrånvaro, sjukvård och annan vård, brott, förtida pensionering, förtida dödsfall och olika förebyggande insatser. Till dessa 20,3 miljarder kronor kommer också kostnaden för sämre livskvalitet både hos problemdrickare, deras närstående och de som

blir offer för alkoholrelaterade brott, som kan uppskattas till 122 000 så kallade Quality Adjusted Life Years.

– Man kan säga att det handlar om 122 000 levnadsår i full hälsa som inte blivit till på grund av alkoholens effekter, säger Johan Jarl.

Han har bland annat studerat ett faktum som noterats i många tidigare studier, nämligen att lågkonsumenterna har högre löner än både helnykterister och högkonsumenter.

Den vanliga förklaringen är att alkoholkonsumtion skyddar mot vissa sjukdomar, och att lågkonsumenterna därför skulle vara friskare och genom detta ligga bättre till lönesigt. Men det stämmer inte, eftersom alkoholens effekter på hälsan enligt Johan Jarls studie är mer negativa än posi-

tiva hos alla som är under 80 år.

Lågkonsumenternas högre lön kan nog snarare förklaras av sociala och kulturella faktorer.

–Att till exempel hänga med på en öl efter jobbet kan ge starkare nätverk och bättre relationer med både chefer och arbetskamrater. Helnykteristen däremot kanske ses som en udda typ i vissa sammanhang, menar Johan Jarl.

Men det behövs mer forskning för att reda ut mekanismerna bakom de resultat vi fått fram, understryker Johan Jarl.

Mer kunskap om ensamkommande

De 167 kommuner som tar emot ensamkommande barn och unga lägger ner ett omfattande arbete. Men det behövs mer kunskap om målgruppen, mer samarbete mellan kommuner och myndigheter samt en tydligare lagstiftning. Det visar den första delen av en landsomfattande kartläggning. Sveriges Kommuner och Landsting och Migrationsverket driver tillsammans projektet "Ensamkommande barn och unga - ett gemensamt ansvar".

Utifrån kartläggningen har projektgruppen tagit fram ett antal förslag till förbättringsåtgärder.

– En hörnsten är att öka kompetensen. Medarbetare inom socialtjänsten behöver en allmän introduktionsutbildning och handledning i hur de ska hantera barn med särskilda behov. Överförmynd-

darna behöver bli bättre på att rekrytera kompetenta gode män och gode män behöver regelbundet stöd i sitt uppdrag, säger Sabina Wikgren Orstam, sektionschef på SKL.

Kartläggningen visar att kommunens och Migrationsverkets uppgifter måste förtydligas på operativ nivå utifrån gällande lagstiftning. Trots att ansvarfördelningen är tydligt angiven i gällande lagstiftning råder idag stor oklarhet om hur lagarna skall tillämpas i praktiken.

Andra exempel på förbättringsåtgärder är:

- Aktivt regionalt samarbete på alla områden och nivåer mellan alla berörda aktörer.
- Hela biståndshandlingen kring barnen skall skötas av socialtjänsten.
- En grundlig lämplighetsprövning av boendet innan barn placeras i eget boende

(ofta hos släkt eller bekanta).

• Säkrare åldersbedömning så att inga överåriga blir inskrivna i boendena för barn.

• Tydliga rutiner när barn försvinner inklusive anmälan till polismyndighet.

– Att ta emot ensamkommande barn och unga är både krävande och givande. En fråga vi bör ställa oss är om det är rimligt att samtliga kommuner skaffar sig den kompetens som krävs. Regionala samarbeten, i vilka alla kommuner kan bidra, kan vara mer effektivt. På samma sätt som att kommuner delar brandkärer eller annan service, säger Sabina Wikgren Orstam.

Nästa fas är att ta fram en konkret handlingsplan.

SKL och Migrationsverket håller dörren öppen för andra myndigheter, som Socialstyrelsen, att medverka i denna del.

Essagruppen AB är ett nytt och unikt HVB hem som vänder sig till pojkar i åldrarna 13-19 år

Spetskompetens: Romska barn och ungdomar.

Denna speciella profil har också visat sig, över åren, vara mycket användbar i arbetet med ungdomar med andra kulturella/etniska bakgrunder än den Romska. Stora likheter finns i familjestrukturer och syn på uppfostran.

Carl-Johan Kvist, föreståndare.

Unik kompetens: Vi tar emot ungdomar från alla etniska bakgrunder inte minst den svenska.

Behandlingsarbetet bedrivs utifrån en familje- och systemteoretisk grund där fokus vilar på **ungdomens egna nätverk** i dess olika konstellationer. Målet med behandlingsarbete är att ge ungdomar inre redskap för att kunna leva ett värdigt liv **utan droger, alkohol, kriminalitet och utslagning**. Vi finns i Uppsala kommun i Faringe.

Esa Isberg, vd.

Vi har sex platser och tar även emot akutplaceringar.

Kontakta oss!

Tel: 0174 – 21 336
Fax: 0174 – 21 337
www.essagruppen.se

Kontaktpersoner:
Carl-Johan Kvist 0768 – 68 65 41
Esa Isberg, vd 0768 – 68 65 43

Teija Isberg, första behandlingsassistent.

Ringöhemmet byggs om för sex miljoner

Ringöhemmet ska bli ett fullvärdigt boende för personer som har psykiska handikapp i kombination med missbruk. Det gamla sjukhemmet kommer att rivas och ge plats åt ett nytt boende. Den intelligenta ägarvillan byggs om till personal- och gemensamhetsutrymme. Karlskronahem, som äger fastigheten beräknar att ombyggnadskostnaderna blir drygt sex miljoner kronor. Källa: Blekinge Läns Tidning.

Projekt Jalla för alla

Skyddsvärnet har beviljats medel från Allmänna Arvsfonden för projektet "Jalla för alla". Det handlar om att ta fram ett metodmaterial samt genomföra utbildningar tillsammans med och för ensamkommande flyktingbarn i Stockholms län.

Ny websida för unga med funktionshinder

En ny webbsida, "Självhjälp på vägen" (sjalvhjallppavagen.se), ska öka förståelsen för olika neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hjälpa barn och föräldrar att efterfråga rätt vård och stöd. Bakom satsningen står BUP i Uppsala och Riksförbundet Attention.

Kritik mot Alskog

Länsstyrelsen kritiserar Alskog behandlingshem på Gotland som anställde två praktikanter som tidigare dömts för brott. De båda praktikanterna har nu fått sluta sina anställningar. Källa: Dagens Eko.

Används som inredning

Läkare vid Beroendecentrum i Örebro varnar för att läkemedlet Lyrica håller på att bli en inredning bland missbrukare. Läkemedelsverket har fått liknande signaler från flera andra håll, bland annat kriminalvården, och utreder problemet. Preparatet är narkotikaklassat i USA men inte i EU, där det godkändes via en prövning i Holland.

Källa: Karlskoga-Kuriren.

Fler äldre spelare ringer stödlinjen

Den nationella Stödlinjen för spelare och anhöriga fyller tio år i år. Uppskattningsvis har 20 000 spelare och anhöriga ringt Stödlinjen sedan starten 1999.

Samtidigt visar senaste statistiken att fler ur de äldre åldersgrupperna nu söker stöd. Sex av sju som söker stöd hos Stödlinjen är män. Den största åldersgruppen är mellan 25 till 34 år. Men den senaste halvårsstatistiken för 2009 visar att åldersgruppen 45-54 år ökat med nio procentenheter jämfört med samma period förra året. Det är mer än en fördubblad ökning räknat i antal.

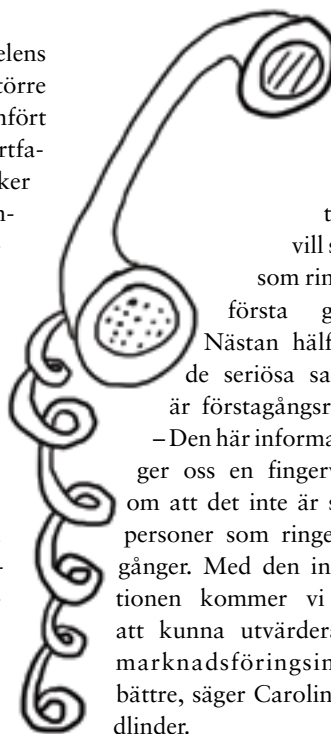
– När vi tittar närmare på den äldre gruppen av spelare med spelproblem kan vi se att de ägnar sig åt olika typer av casinospel i högre grad än spelare utan problem, säger Carolina Nordlinder, utredare och ansvarig för Stödlinjen på Statens

folkhälsoinstitut.

Vad gäller problemspelens rangordning har inga större förändringar skett jämfört med tidigare år. Det är fortfarande Jack Vegas och poker på Internet som är de vanligaste formerna som spelare söker stöd för hos Stödlinjen.

Ungefär var tredje spelare uppger att poker på Internet är det spel som främst ger dem problem. Stödlinjen, 020-81 91 00, vänder sig till både spelare och deras anhöriga som upplever problem relaterade till spel om pengar.

Halvårsstatistiken 2009 visar att andelen "hjälsökare" som är spelare ökar. Nytt för i år på Stödlinjen är en mer avancerad databas. Stödlinjen kan nu registrera antalet unika

– Den här informationen ger oss en fingervisning om att det inte är samma personer som ringer flera gånger. Med den informationen kommer vi också att kunna utvärdera våra marknadsföringsinsatser bättre, säger Carolina Nordlinder.

Den som kontaktar Stödlinjen har alltid möjlighet att vara anonym. Kontaktuppgifter sparas inte någonstans.

Vårdtenta framför kamera ger betyg

I Sandviken kan vårdpersonal tenta av sina praktiska kunskaper och få formella betyg.

Det är Marianne Andrén som arbetat fram modellen där personer som inte har formella betyg, men som jobbat länge inom vården och därmed lärt sig mycket, kan tenta av kunskaperna och få formella betyg. Modell består av två delar.

En teoretisk del där personalen får svara på frågor via en dator. Och en praktisk del som utförs i den så kallade valideringslägenheten i Sandviken.

Lägenheten ser ut som en vanlig bostad för äldre. Vid tentatillfället agerar skådespelare åldringar och ställer personalen inför så verkliga situationer som möjligt. Kameror

filmhar hur personalen agerar och behöriga kursledare utfärdar betyg som motsvarar omvårdnadsprogrammets.

Omkring 100 personer har hittills validerats på frivillig väg. Efter valideringen skräddarsys kompetensutveckling.

Många kommuner har visat intresse för modellen.

Källa: gd.se.

Leva ihop skyddar mot demens

Forskare i Finland undersökte 50-åringars livsstil och hälsotillstånd. Tjugo år senare, när en svensk-finsk forskargrupp följde upp nästan 1 500 av deltagarna, visade det sig att de som hade levt ihop med en partner hade skydd mot demens.

Krister Håkansson, forskare vid Växjö universitet och Karolinska Institutet förklarar för nätupplagen av tidskriften Forskning & Framsteg att när hjärnan tränas när man blir störd på ett bra sätt. Bor man ihop måste man stämma av och tänka i andra banor än om man

lever ensam.

Det sämsta som kan hända, med avseende på demensutveckling, är att förlora sin partner – det sjufaldigade risken för Alzheimers sjukdom.

Resultaten presenteras i British Medical Journal.

Källa: Forskning & Framsteg.

När det känns hopplöst och uppgivet – ring Roslagens Elevhem

Vi är behandlingshemmet som specialiserat oss på de ungdomar som har det svårast. Ofta har de som blir elever hos oss redan erfarenhet av flera behandlingshem eller familjehem. Och misslyckats. Vår idé är att de ska lyckas hos oss.

Ensamkommande flyktingungdomar
med psykiska problem har vi plats för med kort varsel.

Flickor som skär sig
Vi har en enhet för flickor och pojkar med självskadebeteende.

Vi tar emot snabbt
Vid frågor kring placering, ring Susanne Eriksson, 0701-44 62 24

För mer information besök vår hemsida
www.roslagenselevhem.se

BROMSTENSGÅRDEN UTREDNINGS- OCH AKUTHEM

Huvudman Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Målgrupp
Ca 8 – 18 platser
Familjer med små och stora barn
Ensamma ungdomar från 13 år

UPPTAGNINGSMRÅDE
Storstockholm samt övriga kommuner i Sverige. Bromstengården ligger i villaområdet Bromsten som är beläget i Spånga. Goda kommunikationer med buss och pendeltåg. 15 minuters resa från Stockholm C.

UTREDNINGAR MED MOTIVATIONS- OCH FÖRÄNDRINGSARBETE
Bromstengårdens specialitet är utrednings-, motivations- och förändringsarbete av den psykosociala problematiken hos familjer. Vår strävan är att belysa familjens eller ungdomens problem och resurser samt att tillsammans med föräldrar och barn initiera en förändringsprocess. Vi tillämpar ett socialt nätverksperspektiv. Vi arbetar utifrån BBIC:s "triangle" (Barnets behov – Föräldrarnas förmåga – Familj och miljö). Vid behov erbjuds såväl barn som vuxna psykologutredningar av psykologer som arbetar på konsultbasis. Varje barn erbjuds också läkarundersökning av barnläkare knutna till verksamheten. Vid behov erbjuds skolgång i samarbete med barnens hemskola. Personalgruppen består av utbildade socionomer/socialpedagoger och utbildade behandlingsassistenter. Den skriftliga utredningen är omfattande och huvudansvaret för den har utredare/behandlare som arbetar dagtid.

VI GÖR ÄVEN HEMTAGNINGSPACERINGAR.

AKUTA PLACERINGAR
I mån av plats tar Bromstengården också emot familjer och ungdomar i akut kris. De akuta placeringarna kan pågå under två – fyra veckor. Under den tiden arbetar vi aktivt tillsammans med beställaren för att stödja familjen/ungdomen och förbereda deras/dennes flyttning till nästa boende. Vi åtar oss att ge en skriftlig rapport om vad som hänt under den akuta placeringstiden.

Bromstengården, Cervins väg 84, 163 41 Spånga,
Telefon: 08/508 03 327 .08/508 03 330, mobil: 076/120 33 27, 076/120 33 30.
e-mail: marianne.wandahl-leander@spanga-tensta.stockholm.se
www.bromstengarden.stockholm.se

PRENUMERERA NU! 8 NUMMER 280 KRONOR

Företag:
Namn:
Adress:
Postnr: Ort:
Tel:
E-post:

Posta talongen till
SvenskaMedia Docu AB, SiL
Tingsgatan 2A
827 32 Ljusdal
eller gå in på www.svenskamedia.se

SVENSKA
media
www.svenskamedia.se

ÄLVSTORPS VÅRDHEM AB ETT HVB HEM / MISSBRUK

Drivs i samma regi sedan år 1975.
Vi är bra på udda och komplicerade
individer då vi har duktig personal.

Vi "bryr" oss och är engagerade

Du når oss på vår hemsida www.vardhem.se
E-postadress: info@vardhem.se
Adress: Box 14, 713 21 Nora
Telefon: 0587-13130, 0587-13134
Fax: 0587-133 00

**Vägen till ett
meningsfullt liv börjar
på Gryt HVB.**

I hjärtat av Sörmland

Målgrupp: Våldsamma och utåtagerande killare 15 – 20 år.

Gryt HVB skräddarsyr vistelsen, vilket gör att ungdomen känner sig delaktig, bekräftad och motiverad till att vara här och genomgå en behandling.

Hos oss är det svårt att "straffa ut sig".

Personal med specialkompetens. Samarbete med särskola.

0158 - 402 13
www.grythvb.se

Värdegrundpris till Gotland och Tärändö

Demensboendet Hattstugan på Gotland får dela värdegrundspriset med ett annat boende - Rönngården i Tärändö, Norrbotten. Med priset vill tidningen Äldreomsorg, som instiftat priset, lyfta fram goda exempel inom äldreomsorgen. Genom en gemensam värdegrund har man plattformen för bra bemötande och genomtänkta arbetsmetoder.

Tillägg till psykiatrilagsutredningen

Utredningstiden för Psykiatrilagsutredningen är förlängd till den 30 april 2011. Tilläggsdirektiven är att Psykiatrilagsutredningen ska, utöver uppdrag som givits i tidigare direktiv, överväga vilka regler som bör gälla i fråga om en intagen som har förts över från en anstalt eller ett häkte till en vårdinrättning eller en undersökningsenhet för frivillig psykiatrisk vård eller rättspsykiatrisk undersökning, uppmärksamma barn som vårdas inom den psykiatriska tvångsvården samt redogöra för de följder som utredningens förslag har på hälso- och sjukvård och socialtjänst ur ett patient- och brukarperspektiv samt ur ett organisatoriskt perspektiv.

Jan Emanuel Johansson lämnar riksdagen

Socialdemokraten Jan Emanuel Johansson lämnar riksdagspolitiken efter den här mandatperioden och ska ägna sig mer åt företaget Av Egen Kraft AB samt familjen. När det gäller fullmäktige i Norrtälje står Jan Emanuel Johansson till förfogande för ytterligare en mandatperiod. Källa: Norrtälje tidning

Attendo Care tog hem anbud i Östra Göinge

Attendo Care AB får ta hand om 50 procent av Östra Göinge kommuns äldreboende, i form av Lindgården i Broby. Avtalet gäller under fem år, med möjlighet till två års förlängning. Det blir första gången äldreomsorg konkurrensutsätts i Östra Göinge.

Brukarrevison gav förändring

Den första brukarrevison har genomförts inom SiS, på Hornö LVM-hem utanför Enköping. Den har lett till förändringar. Bland annat individuella veckoscheman och ett rum där klienterna kan söka samhällsinformation.

Revisorerna som besökte Hornö i början av 2009 kom från tre av organisationerna som ingår i SiS centrala brukarråd: Rainbow Sweden, Dianova och Kris City.

Hemmet tar emot män med livshotande alkohol-, narkotika- och/eller blandmissbruk. Institutionen tar också emot män som bedöms som våldsbenäga och män med svåra psykiska störningar.

18 av de 24 män som var inskrivna på Hornö vid revisionen deltog i intervjuerna. Under tre dagar intervjuades klienterna om sin syn på vården och behandlingen på institutionen.

Alla utom en av de intervjuade uttryckte en stark önskan om att leva ett drogfrött liv, "ett vanligt svenssonliv". De flesta är också mycket motiverade att bryta sitt missbruk när de be-

finner sig på utredningsavdelningen, troligen för att de då får stor uppmärksamhet från läkare, sjuksköterskor och annan personal.

Men motivationen försvinner ofta då männen flyttar till den öppna avdelningen. Många tycker att tiden där är bortkastad, att de bara "sitter och glor". Klienterna efterlyser fler aktiviteter, social träning och behandlingsinsatser. "Varför inte bjuda in samhället till Hornö?" skriver revisorerna, och tipsar om kriminalvårdens "Visionsrum" där de intagna kan hitta samhällsinformation av olika slag.

– Vi ställer nu i ordning ett sådant rum, med information från bland annat myndigheter och frivilligorganisationer. Där ska finnas en dator så klienterna kan söka efter information, till exempel om hur man ansöker om skuldsanering eller hittar olika utbildningar, berättar Rutger Zachau, verksamhetsutvecklare på Hornö.

För att få bättre struktur på dagarna har den öppna avdelningen numera individuella veckoscheman för varje klient,

där det framgår när han ska ha till exempel psykologsamtal och olika aktiviteter. Scheman ska också införas på utredningsavdelningen.

Bland de nya aktiviteterna finns utegrupperna.

Klienterna kan arbeta med trädgården och planteringarna, som numera är exemplariskt skötta. Dessutom har man anställt en kock som lagar all mat till institutionen, och klienterna på öppna avdelningen äter tillsammans med personalen i matsalen, något som väsentligt har ökat trivselen, menar Rutger Zachau.

På planeringsstadiet finns också skolverksamhet. Studier i svenska, engelska och samhällskunskap ska så småningom erbjudas av en lärare på plats. Ledningsgruppen på Hornö välkomnar rapporten som kommer att användas i det pågående arbetet med att utveckla verksamheten.

– Rapporten bekräftar mycket av vad vi känt och tyckt själva, men den ger samtidigt ett annat perspektiv än vi är vana vid och det är värdefullt, säger Anders Hågeby, institutionschef.

Färre anställda men hög kvalitet

Det finns tydliga skillnader mellan äldreomsorg i privat och kommunal regi, både vad gäller kostnader och kvalitet. Det visar en ny studie vid Uppsala universitet som refereras i Sveriges Radio Uppland.

Ragnar Stolt är en av forskarna bakom studien. Han talar om att man kan se att de privata har ungefär tio procent färre anställda per brukare. Och eftersom 80 procent av kostnaden inom äldreomsorgen är personalkostanden så leder det till ungefär tio procent i minskade kostnader. Han kan däremot inte svara på om det är

mer kostandseffektivt.

Men bilden är tudelad. Studien - som baseras på enkätsvar från så gott som alla äldreboenden i Sverige - visar också att de privata boendena i andra avseenden håller högre kvalitet än de kommunala.

– Men å andra sidan har de en större andel av brukarna som är mer delaktig i sin äldreomsorg. En större andel som har större rätt att välja mellan olika matalternativ - och större andel som har nattfasta som är mindre än elva timmar, säger Ragnar Stolt.

Den slutsats forskarna drar

är att kommunal omsorg fokuserar på kvalitet i form av exempelvis personaltäthet - medan privata aktörer satsar mer på kvalitén på servicen.

Det finns ännu inget svar på vad de boende tycker om privatiseringen. Det ska Ragnar Stolt och kollegorna på institutionen för hälsa- och vårdvetenskap vid Uppsala universitet nu forska vidare på.

– Det som är svårt att svara på - och kanske den intressanta frågan - är om man drar ner antalet anställda - går det ut över de boende? Det håller vi på att titta på nu, säger Ragnar Stolt.

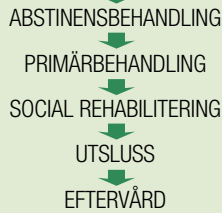
**SOLGLÄNTANS
BEHANDLINGSHEM**
ETT ISO-CERTIFIERAT BEHANDLINGSHEM

Vi är specialiserade på behandling av unga män med missbruksproblematik eller annan dysfunktion.

Med 12 stegs filosofin som grund ger vi professionell behandling i familjär miljö.

VI HAR HELA KEDJAN

I vår behandling ingår även:

ART, ASI, SAMTALSTERAPI, KRIMINALITETS PROGRAM, ANHÖRIGVECKOR, ÅTERVÄNDARVECKOR OCH FRITIDSAKTIVITETER.

www.solglantan.com

Solgläntan AB, Kontorsvägen 1, 873 50 Väja

Tfn: 0612-265 65 eller 0612-266 09, E-post: info@solglantan.com

Först kläcktes idén att dokumentera över internet

sedan föddes vår nya produktidé:
**kvalitetssäkring av journal,
dokument och uppföljning**

Redan nu är ~~45~~⁶⁵ behandlingshem nöjda kunder

info@isoxhvb.se

www.isoxhvb.se

Nectar Systems AB, 0451-89300

10-11 FEBRUARI 2010 | CITY CONFERENCE CENTRE | FOLKETS HUS

VÄLKOMMEN TILL 2010 ÅRS
VIKTIGASTE MÖTESPLATS

PSYKISK O-HÄLSA

TEMA: Samhällets barn och unga

DATUM: 10-11 februari

PLATS: City Conference Centre,
Folkets Hus, Stockholm

Den röda tråden för dessa två fullspäckade dagar kommer att vara preventivt satsa och långsiktigt agera! Vad kan just jag göra/lära som arbetar inom:

- ▶ Förskola, skola, barn/skolhälsovård
- ▶ BUP
- ▶ Socialtjänsten
- ▶ Primärvården
- ▶ Beslutsfattare och politiker från kommuner, landsting och primärvård

1 dag..... **1.095:-**

2 dagar..... **1.995:-**

I priserna ingår för-och eftermiddagskaffe samt lunch. Alla priser är exklusive moms.

Programmet lanseras fortlöpande på www.psyoh.se.

Arrangör: **EXPO MEDICA**

I samarbete med: Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner och Landsting

STATENS FOLKHÄLSOINSTITUT

www.psyoh.se

SPELREGLERNA SATTA

– för de ideella organisationerna

Genom överenskommelsen mellan regeringen, SKL och de socialt inriktade idéburna organisationerna har de ideella organisationerna blivit mer synliga i samhället och deras kunskaper ska bättre kunna tillvaratas. På flera håll i landet är initiativ tagna till lokala överenskommelser.

Text: Kerstin Karell Foto: Privat

IDEELLT ARBETE. För ett drygt år sedan slöts en principiell överenskommelse mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting och de socialt inriktade idéburna organisationerna.

– Innan uppgörelsen var det oklart hur regeringen såg på de ideella aktörerna inom den sociala sektorn och vilken roll vi hade i samhället, säger Göran Pettersson, generalsekreterare för Forum för frivilligt socialt arbete.

Målsättningen för mötet mellan de tre aktörerna var att klargöra spelreglerna mellan staten och de idéburna organisationerna. Att diskutera vilken roll de olika parterna har inom den sociala sektorn

– Lite hårt kan man säga att regering och riksdag alltid pratar fint om de ideella organisationerna i sina tal, men sedan är vi osynliga.

I och med överenskommelsen, som bygger på sex principer, finns nu en struktur för hur samarbetets infrastruktur ska se ut och hur dialogen ska fungera.

– Sedan överenskommelsen märker vi av en förändrad attityd från offentlig verksamhet och de statliga departementen gentemot de idéburna organisationerna -

att vår sektor finns och besitter stor kunskap. Det är ett ökat intresse från flera håll.

Intresset märks konkret genom att de idéburna organisationerna finns med i utredningar och inbjuds att vara med på ett annat sätt än tidigare.

– Genom att de ideella organisationerna är med tillkommer ännu ett perspektiv, som inte är det statliga, och förhoppningsvis leder det i slutändan till bättre beslut i sociala frågor.

VIKTIGASTE PRINCIPEN

Av de sex principerna är den första den övergripande huvudprincipen och enligt Göran Pettersson den viktigaste.

– Den säkerställer vår självständighet och vårt oberoende. Det är vi själva, inom organisationerna som ska formulera vad vi vill göra och vi ska kunna ha en samhällskritisk roll. Vi ska enkelt uttryckt kunna bita den hand som föder oss.

Enligt Göran Pettersson är det inte bara själva överenskommelsen som är viktig utan även processen för att nå till den.

– Processen är viktig. I den lär parterna känna varandra och får tillit, eller inte, för varandra.

Göran Pettersson.

Förändring sker inte över en natt men arbetet är påbörjat. En gemensam arbetsgrupp har inrättats som består av fyra representanter från regeringen, lika många från den idéburna sektorn inom socialt arbete och två från SKL. De träffas en gång i månaden med syfte att följa upp åtgärder och åtaganden utifrån de sex principerna. Ett kansli har inrättats som arbetar på uppdrag av arbetsgruppen. Det finansieras under tre år av regeringen.

UPPFÖLJARE

Den rikstäckande överenskommelsen har även fått uppföljare ute i landet. På flera

ÖVERENSKOMMELSEN

Överenskommelsen mellan regeringen, de idéburna organisationerna inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting bygger på sex principer om samverkan: självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet, öppenhet och insyn samt mångfald. Samverkan kommer att utvecklas utifrån parternas egna och gemensamma åtaganden och åtgärder, vilket

sker inom en gemensam arbetsgrupp och med stöd av ett kansli.

Överenskommelsen mellan regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och SKL beslutades av regeringen den 23 oktober 2008, efter en dialog med ett 90-tal inbjudna organisationer.

Det viktigaste målet med Överenskommelsen är att stärka de idéburna

organisationernas självständiga och oberoende roll som röstbärare och opinionsbildare. Syftet är också att utveckla en större mångfald av utförare och leverantörer av hälso- och sjukvård samt omsorg.

Läs mer på www.overenskommelsen.se.

håll pågår uppgörelser mellan de ideella organisationerna och kommuner.

– Med all respekt för det som görs på riksnivå men det är på lokal nivå som det faktiska arbetet verkligen sker. Förutom principiella överenskommelser så finns arbeten med mer konkret innehåll på gång.

Till träffarna inför bildandet av överenskommelsen var ett 90-tal organisationer inbjudna varav flera, likt Forum för frivilligt socialt arbete, är paraplyorganisationer. I

dagsläget har ett femtiotal skrivit under uppgörelsen och det finns både positiva och mer tveksamma tongångar från den ideella sektorn.

– En kommentar är att regeringen bara vill ha in en mångfald av utförare, vilket är en del av deras politik. Det perspektivet finns med men det är inte det som är grund- en. Det är representanter från de ideella organisationerna som skrivit överenskommelsen, den kommer från oss och inte från

regeringen, säger Göran Pettersson och fortsätter.

– En annan kritik är att vi kommer för nära staten och sätter oss i knät. Men vi är oberoende och har det nu på papper vilket stärker vår självständighet.

Enligt Göran Pettersson har de allra flesta mottagit överenskommelsen positivt och han konstaterar.

– Vi har alltid funnits och kommer alltid att finnas. Men nu är vi mer synliga. ■ ►

ETT SMÖRGÅSBORD

För den som vill arbeta ideellt

På Volontärbyråns hemsida möts organisationer och volontärer. Där kan den som vill jobba ideellt söka uppdrag. Viljan att jobba ideellt i Sverige i stor men volontärerna vill ofta göra väl avgränsade insatser.

Text och Foto: Kerstin Karell

VOLONTÄRER. Den ideella organisationen Volontärbyrån startade för sju år sedan. År 2008 fick verksamheten ett treårigt projektbidrag från regeringen för att utveckla volontärverksamheten regionalt i landet.

Dess ansikte utåt är en webbsida där volontärer kan gå in och hitta olika uppdrag som organisationer behöver hjälp med. Hittills har Volontärbyrån förmedlat över 20 000 uppdrag till nästan tusen olika

organisationer.

Sedan tidigare finns ett lokalkontor i Stockholm och i september öppnade verksamheten sitt andra kontor, i Uppsala. Där jobbar Marita Klasson och hennes främsta uppgift är att ge råd och stöd till organisationerna om hur man tar emot, tar hand om och definierar för volontärerna vad man behöver hjälp med.

– Många säger att de behöver bli fler men kan ha svårt att svara på följdfrågan:

”Varför behöver ni vara fler, vad ska volontärerna göra?”, säger Marita Klasson.

Olika studier visar att 90 procent av Sveriges befolkning är med i någon förening och att mer än 50 procent av befolkningen i åldrarna 16-84 år utför någon form av ideellt arbete under minst 14 timmar per månad. Men samtidigt som de frivilliga insatserna i Sverige ligger på en hög och stabil nivå ändras karaktären på människornas deltagande i föreningslivet. Medlemskap och viljan att ta förtroendeuppdrag minskar i omfattning och människor väljer att istället engagera sig genom mer tillfälliga och inriktade insatser.

”VOLONTÄRER ÄR FÄRSVARA”

– Många vill inte bli medlemmar. De är rädda för att sugas upp av föreningen, få allt mer arbete och rätt var det är sitta på ordförandeposten fast de från början bara ville göra en mindre insats. Volontärer är färskvvara som idag tenderar att engagera sig för en specifik uppgift eller tid, säger Marita Klasson.

Hennes uppgift är bland annat att tala om vad Volontärbyrån kan hjälpa organisationerna med och i samråd med dem definiera uppdragen, ju mer precisa desto bättre. Det kan även vara bra med någon form av överenskommelse över vad uppdraget innebär, för både organisationen och volontären.

– Då framgår det tydligt vad man kommit överens om. Kanske uppdraget är att vara med på läxläsning en kväll i veckan, två timmar i ett halvår. Om problem uppstår eller villkoren förändras då kan både organisationen och volontären gå tillbaka till överenskommelsen och där se vad man kommit överens om. Till exempel ifall volontären uteblir eller om uppdraget helt plötsligt innebär att volontären förväntas

” Ett exempel här i Uppsala är att Örsundsbro Sport Klubb ska anordna Svenska Mästerskapen i Boule 2011

- ▶ vara på plats tre kvällar i veckan. Uppdragen kan även vara aktuella endast en gång. Till exempel att hjälpa till vid ett specifikt event och stå och sälja fika eller att översätta en text till ett visst språk. Många arbeten kan även ske på distans vilket gör att hela landet blir involverat.

GRATIS TJÄNST

Som det ser ut idag är Volontärbyrån mest aktiv i Storstadsregionerna. Tjänsten på nätet är gratis och Volontärbyrån vill engagera fler föreningar runt om i landet. Men för att man ska gå ut med marknadsföring och hålla i utbildningar för organisationer krävs det lokala överenskommelser. I Stockholm får Volontärbyrån finansiering av Stockholms stad och i Uppsala

genom Uppsala föreningsråd som i sin tur får medel från Uppsala kommun.

– Uppsala föreningsråd består av 320 föreningar och bildades redan 1942. De har kommunens uppdrag att kanalisera Uppsalabornas ideella engagemang och stödja det lokala föreningslivet. De har därför öppnat Centrum för Ideellt Arbeta som vi samverkar med, säger Marita Klasson.

Varje år genomför Volontärbyrån undersökningen Volontärbarometern för att ta tempen på volontärernas engagemang. Den senaste undersökningen för 2008 visar att det är absolut populärast att vara volontär inom intresseområdet barn och ungdom. Därefter följer socialt arbete, kvinnor, invandrare och flyktingar och internationellt arbete i Sverige. Det populäraste uppdraget

under 2008 var att vara volontär på Tjejzonen i Stockholm och därefter att engagera sig för ensamma, hemlösa och missbrukare i Ny Gemenskap. Många i Sverige är engagerade i idrottsrörelsen men de föreningarna har hittills inte använt sig av Volontärbyrån i lika stor utsträckning som många socialt inriktade organisationer.

VOLONTÄRER BEHÖVS

– Men det verkar som att det är flera på gång nu. Ett exempel här i Uppsala är att Örsundsbro Sport Klubb ska anordna Svenska Mästerskapen i Boule 2011 och redan nu har lagt ut uppdrag om att de behöver funktionärer till tävlingen. Många små föreningar som ska ha anordna stora tävlingar sitter i samma sits.

På listan över vad volontärerna får ut av att vara volontärer svarar 80 procent att de känner sig behövda och nyttiga, 60 procent att de haft roligt och 31 procent att det skapat mening i livet. Av dem som utför volontäruppdrag via Volontärbyrån så gör 70 procent av dem det för första gången och 99 procent kan tänka sig att göra det igen. ■ ▶

FÖR TJEJER MED TJEJER

lätt att chatta om sina problem

På Tjejjonen är det flickorna och deras behov som styr. Volontärer finns tillgängliga på chatt, via mejl och genom att vara storasyster eller mentor.

Text och Foto: Kerstin Karell

IDEELL FÖRENING. Tjejjonen är en ideell förening som jobbar förebyggande med psykisk hälsa för flickor mellan 12-21 år. De 150 volontärerna och de tre anställda ger stöd, vägledning och är någon att prata eller chatta med.

– Chatten är femtio procent av vår verksamhet och det är något magiskt med den. Där skrivs de innersta tankarna som är jobbiga att uttrycka i tal, säger Lotta Zetterqvist, verksamhetschef och grundare av Tjejjonen.

Själv, inser hon, hör hon till en generation där det faktiska mötet känns naturligare och bättre än att chatta på nätet. Det var även på den grunden som Tjejjonen

startade för drygt tio år sedan, som en faktisk fysisk mötesplats i en lokal på Kungsholmen i Stockholm. Men sedan chatten kom in i verksamheten för fem år sedan har den ökat allt mer och Lotta har insett att det sättet att kommunicera är ovärderlig i arbetet med att finnas till för tjejerna.

ÖPPNAR SIG PÅ CHATTEN

– Det är ett ledigt sätt att prata på och man kan verkligen öppna sig på chatten. Vi frågar inte hur gamla de är, de kan vara helt anonyma och får ta upp vad de vill, säger Lottas som i grunden är sjuksköterska.

Initiativet att gå in på chatten kommer

från tjejerna själva, de styr samtalet, kan välja att inte delta aktivt och kan logga ut när de vill. Chatten är helt på deras villkor.

Det första inlägget på msn kommer från den på Tjejjonen som leder chatten: ”Vi är här nu”. Ofta är det första inlägget tjejerna har på chatten frågan om de får prata om vad de vill. Men det kan även vara: ”Jag har ångest”, ”Jag mår så dåligt”.

TJEJERNA ÅTERKOMMER

– Av dem som vi har kontakt med mår de som finns på chatten absolut sämst, men de kan å andra sidan verkligen öppna sig där.

De två allmänna chattlinjerna är öppna fem kvällar i veckan, tio stycken kan vara inne på chatten samtidigt och många tjejer återkommer kväll efter kväll. Eftersom de möter olika personer som leder chatten (tjugo volontärer jobbar med chatten), måste de och uppmanas att berätta om och om igen om det som oroar och bekymrar.

Att de som jobbar på Tjejjonen avger

Lotta Zetterqvist.

tystnadslöfte och inte har anmälningsplikt är grunden för verksamheten.

– Det är tydligt att tjejerna behöver något mer än samhällets officiella insatser. Tjejjonen är ett komplement. Vi står utanför men samarbetar med dem som kan agera för och hjälpa de tjejer som behöver mer än

när de förstår att föräldrarna måste kopplas in, säger Lotta.

Föräldrarna är inte frånvarande på Tjejjonen. Det kan vara de som initierat och följer med sin dotter till Tjejjonen för till exempel ett stödsamtal, tycker att dottern behöver en mentor under gymnasietiden

Det är tydligt att tjejerna behöver något mer än samhällets officiella insatser

vi kan ge, säger Lotta.

Målsättningen med arbetet är många gånger att i förlängningen informera och stötta tjejerna i att tala med kuratorn eller skolsköterskan på skolan, att kontakta BUP, vuxenpsykiatri eller socialtjänsten. Och inte minst att uppmana tjejerna att prata med föräldrarna, om det är ett alternativ.

– Många gånger har de inte ens tänkt på möjligheten att prata med sina föräldrar, samtidigt som det för många är ett problem

och ska vara med vid den första träffen med en storsyster. Tjejjonen har 60 storsysstrar och de är tio till tolv år äldre än deras lillasysstrar.

– Tillsammans med sin storsyster gör man det vanliga som tjejer brukar göra tillsammans; fikar, går på stan eller träffas på Tjejjonen. Storsysstrar är någon som står utanför familjen och vännerna och som inte ringer föräldrarna och berättar något. De kommer ihåg hur det var att vara yngre och lyssnar, stöttar och sporrar till bättre ▶

Hej, nu är vi här!

– får man prata om vad man vill?

– ja, det får man.

– jag vill inte gå till skolan mer.

– hur kommer det sig att du inte vill gå i skolan mer?

– allt är bara jobbigt.

– jobbigt – på vilket sätt då?

– jag känner mig stressad – har svårt att koncentrera mig.

– är det mycket i skolan – mycket plugg?

– mmm ... mycket i skolan och mycket hemma.

– hemma? Vad händer hemma som är mycket?

– mamma och pappa bråkar ofta.

– har de gjort det länge?

– ja – de bråkar hela tiden.

– vad gör du då?

– jag är på mitt rum.

S.M.A.R.T.
BEHANDLINGSHEM
Sport Musik ART

Ett HVB-hem för pojkar,
12-18 år, med psykosocial
problematik och ensam-
kommande flyktingbarn.

S.M.A.R.T. Behandlingshem AB
Ludvika vägen 1, 771 90 Ludvika
Tel. 0240-30041, www.smartbehandlingshem.se

- ▶ självförtroende och självkänsla. Stora- och lillasyster träffas två gånger i månaden, en till två timmar, och relationen varar från ett halvår upp till ett och ett halvt år. Storasyster-verksamheten är främst förebyggande. Enligt Lotta skulle många av lillasystrarna klara sig bra ändå, även om möjligheten inte fanns.

MÅNGA FRÅGOR

– Men tänk att få den här möjligheten att ha en storasyster som varit med om allt det man själv står inför, att få ställa alla de här frågorna, för det finns många frågor.

Så fort det är någon tjej som mår uppenbart dåligt kopplas Lotta in. Kopior av alla chatsamtal blir lästa av en projektledare som ger feedback till dem som leder chatten. På Ätstörningszonen, som finns inom ramen för Tjejjonen, finns handledare som

är knutna till Stockholms centrum för ätstörningar.

Ätstörningszonen startades för tre år sedan med medel från Allmänna arvsfonden och finansieras idag av World Childhood Foundation och Stockholms läns landsting. Inom Ätstörningszonen finns möjlighet till stöd och samtal genom samma kanaler som övriga Tjejjonen, det vill säga telefonsamtal, mejl, chatt och personligt möte.

– Vi är instansen innan den faktiska hjälpen för de här tjejerna. Vi finns också för dem medan de är i eller efter en behandling. Vi kan inte göra något konkret men finns i alla fall där för dem, säger Lotta.

ORIENTERANDE SAMTAL

Till en början erbjöd Tjejjonen stödsamtal inom ramen för Ätstörningszonen.

– Men det gick inte. Vi hamnade i en tera-

peutisk sits, vilket vi inte är utbildade för och kunde inte stödja dem. Så vi erbjuder nu orienterande samtal. De här tjejerna behöver professionell hjälp. Det är viktigt att skilja på vad vi ska göra och vad de professionella ska göra, säger Lotta. ■ ▶

FAKTA

Enligt Ungdomsstyrelsens Fokus 07, en analys av ungas hälsa och utsatthet, som genomfördes på uppdrag av regeringen, mår unga kvinnor sämre än de unga männen. De tar ut betydligt mer anti-depressiva, lugnande och sömnbatterier än männen. De får fler somatiska diagnoser inom sjukvården och de uppger sig ha fler stressrelaterade besvär. De känner även en större oro för att på olika sätt inte duga eller räcka till.

VOLONTÄRERNA VÄLJER

Får utbildning och stannar länge

Tjejjonen får kontakt med de allra flesta av sina volontärer genom Volontärbyrån. De har ofta egna erfarenheter och kan relatera till tjejerna de är i kontakt med.

Text och Foto: Kerstin Karell

TJEJJONEN. Tjejjonen har 150 volontärer som jobbar för dem. De allra flesta hittar föreningen genom Volontärbyrån och det kommer tre till tio ansökningar varje vecka.

– De tycker att det är kul att vara med de här unga tjejerna. Ibland kan orsaken vara att de själva varit utsatta när de var yngre och fått hjälp eller saknat hjälp, säger Lotta Zetterqvist.

Volontärerna får en två dagar lång utbildning där bland annat professionell samtalsmetodik ingår. De blir medvetna om tystnadslöfte och att de inte har anmälningsplikt. De olika uppdragen som finns inom Tjejjonen presenteras och tjejerna får själva välja vad de vill göra.

– De väljer alltid rätt, säger Lotta och berättar att volontärerna stannar mellan

ett till tre år. Det beror lite på hur deras egna liv gestaltar sig.

En viktig roll för Lotta och hennes fast anställda medarbetare är att ta väl hand om volontärerna och se till att de får det stöd

” De har en tanken och en vilja om att ta tag i något och kanske byta spår. Det är otroligt modigt att komma till oss.

de behöver och även bromsa dem om de är för engagerade. Tjejjonens verksamhet har bestämda öppettider och till exempel chatten finns från söndag till torsdag kväll.

– Det kan finnas ett stort behov söndagskvällar eftersom skolan börjar på månda-

gen. Över jul, nyår och sommarlov har vi stängt. Vi kan inte ha öppet jämt för vi måste värna om volontärerna som har jobb och studier. De måste få vara helt lediga ibland.

Lotta påpekar att Tjejjonen inte har

någon uppsökande verksamhet utan att tjejerna själva måste ta kontakt eller komma till lokalen.

– De har en tanke och en vilja om att ta tag i något och kanske byta spår. Det är otroligt modigt att komma till oss. ■ ▶

Namn: Sara

Hur länge har du varit volontär på Tjejjonen och vad gör du?

– Jag sitter i chatten på tjejjonen och har gjort det i snart ett år.

Hur kommer det sig att du blev volontär på Tjejjonen?

– Jag letade efter någon form av volontärarbete via hemsidan volontär.nu och hittade Tjejjonen. Det passade mig, delvis för att jag gärna vill vara ett stöd för yngre tjejer och också för att jag kunde göra det hemifrån, då jag har två små barn.

Vad ger det dig att vara volontär på Tjejjonen?

– Otroligt mycket. Jag har själv två döttrar och även om det kommer att dröja innan de blir tonåringar så känns det bra att bli påmind om hur tungt det kan vara att växa upp och hur viktigt det är med föräldrar som finns där. Personligen ger det mig också mycket att känna att jag gör något för någon annan, det får mig att känna mig nöjd med mig själv.

Vad känner du att du kan ge tjejerna du är i kontakt med?

– Någon som lyssnar.

Vad är viktigt hos organisationen för att du ska vilja bli volontär?

– Att det inte finns något vinstintresse, och att det ska fungera med mitt eget liv rent planerings- och tidsmässigt. Tjejjonen är också bra på att ge stöd och vägledning för oss volontärer.

Namn: Teresa

Hur länge har du varit volontär på Tjejjonen och vad gör du?

– Jag har varit på Tjejjonen sedan tre år tillbaka och arbetar som volontär med mail och chatt.

Hur kommer det sig att du blev volontär på Tjejjonen?

– Min arbetsgivare lf ger oss anställda möjlighet att ta en del av vår arbetstid för någon typ av samhällsengagemang

Vad ger det dig att vara volontär på Tjejjonen?

– Jag bidrar förhoppningsvis till en bättre situation och guidelines för tjejer som känner sig utlämnade, ensamma och behöver råd från en medmänniska. Jag känner att jag hjälper andra.

Vad känner du att du kan ge tjejerna du är i kontakt med?

– En kontakt med en vuxen som delar med sig av erfarenheter och lyssnar på allt utan att döma. Jag ger också konkreta råd om till exempel var dom kan vända sig.

Vad är viktigt hos organisationen för att du ska vilja bli volontär?

– Att det är en seriös insats med klara, mätbara verksamhetsmål med bra struktur. Att organisationen har god kännedom om möjligheter utanför deras organisation för hjälp, en aktiv styrelse och en erfaren ordförande med ett stort hjärta för samhällsfrågor. Även att det finns en flexibilitet angående behovet hos våra tjejer. ■

VÅRT MÅL ÄR DEN
DAG VÅRA GÄSTER
KLARAR SIG UTAN OSS

Målgrupp:

Män och kvinnor med psykiska och/eller sociala handikapp. Även LVM, LPT och LRV

Behandlingsmetod:

Socialpsykiatrisk med psykodynamisk och kognitiv inriktning

Ett kvalitets- och miljömedvetet behandlingshem

Solviken HVB • Spånggatan 7 • 570 82 MÅLILLA

Tfn 0495 - 201 06 • Fax 0495 - 209 40

www.solviken.se • info@solviken.se

KBT
teamet

MOTTAGNINGAR OCH UTBILDNINGAR I
GÖTEBORG • STOCKHOLM • VÄNERSBORG

**GRUNDLÄGGANDE PSYKOTERAPI-
UTBILDNING I KBT (STEG 1)**

Utbildningen startar i januari 2010 i Göteborg.

**ETTÅRIG GRUNDLÄGGANDE KBT
UTBILDNING**

Utbildningen startar i januari 2010 i Göteborg.

DISTANSUTBILDNING I KBT

Nu kan du läsa kognitiv beteendeterapi på distans! Mer information hittar du på www.kbtdistans.se.

KBT teamet är specialister på kognitiv beteendeterapi och bedriver sedan många år utbildning och behandling inom området. Mer information finns på:

WWW.KBTT.SE

KBT teamet • 031-775 26 90 • info@kbtt.se • www.kbtt.se

Lasse Björkdahl
Leg. sjuksköterska

VART ÄR PSYKIATRIN PÅ VÄG?

KRÖNIKA. Denna fråga hörde jag redan när jag i oktober 1981 började arbeta inom psykiatrin och den har med rätta upprepats med jämna mellanrum sedan dess.

På Långbro sjukhus pågick då som bäst diskussionen mellan ett dynamiskt eller ett biologiskt betraktelsesätt. Jag var helt ny inom psykiatrin men fick snabbt lära mig att biologiskt inriktade avdelningar var strukturerade och dynamiskt inriktade avdelningar var smutsiga för alla pratade och ingen städade.

Jag jobbade då många år på en intagningsavdelning som präglades av stela rutiner och en distanserad syn på patienterna. Regelverket var fast. Man skyddade sig lite genom att hävda att på en intagningsavdelning skall ingen behandling utföras. På avdelningen vistades då patienter för en kortare tid i akut skede samt en hel del patienter som inte klarade av öppna avdel-

ningar på grund av upprepat missbruk eller frekvent hot och våld. Den senare gruppen kunde vara kvar i både månader och år. Ett stort problem var att det fanns i personalgruppen några som var direkt olämpliga att jobba med sjuka människor. Det förekom alltför mycket kränkningar, gränssättningar av straffande natur och bristande förståelse för patienterna.

Det fanns dock flera i personalen som ville ha en förändring till ett mer behandlande arbete och det blev med tiden en mycket bra avdelning med handledning, interna studiecirklar, kontaktmannaskap, studiebesök på bättre fungerande enheter och ett levande patientarbete. Det ändrade klimatet gjorde också att regelverket mjukades upp och att varje patient behandlas efter sina specifika behov.

Utanför sjukhuset började så småningom en rad patientboende öppnas. Det var en

spännande tid som till stor del kändes som en behövlig uppfräschning av behandlingsarbetet. En bärande tanke var att antalet inläggningar kunde minska om det fanns ett boende med personal utanför sjukhuset. Inläggningar blev också färre och de som lades in fick ofta kortare vårdtider.

Sedan dess har många svängar skett inom psykiatrin och den största delen av de tidigare patienterna är nu gäster eller boende i små enheter och de stora mental-sjukhusen har lagts ned. En lite tråkig trend som nu har kommit är den att en medikalisering tagit över omvårdnaden. Mediciner har en viktig roll vid psykisk sjukdom men minskar inte behovet av en hög omvårdnads kvalitet. En nyligen avslutad debatt i läkartidningen visar på att allt för många företrädare för psykiatrin vill göra psykisk sjukdom till enbart en hjärnsjukdom utan egentlig påverkan från patientens sociala

och känslomässiga liv. Symptomatiskt är väl också att Carema kallar sin psykiatriska öppenvård för Hjärnhälsan. Törs en person som nyligen varit med om ett dödsfall i nära relation, en separation eller en våldtäkt söka hjälp hos Hjärnhälsan?

Den gamla beteckningen själsläkare har nu blivit hjärnläkare och skriver nu ut hjärntabletter. Redan 1913 skrev den blivande professorn i filosofi, Max Jacobsson, i sin avhandling ”Psykiisk kausalitet”, att det psykiska livet inte kan förstås med hjälp av mekaniska eller naturvetenskapliga analogier. Nisse Simonsson, kirurg från Östersund, skrev nyligen i Dagens Medicin: ”Människans svårigheter kan inte hanteras bara utifrån Fass”.

Inom intermedicinen, kirurgin, infektionsmedicin med flera medicinska specialiteter tycks man ha större insikt om att en människas problem inte bara är avhängigt sjukdomen utan att sociala, psykologiska och ekonomiska faktorer påverkar inte bara sjukdomen utan även rehabiliteringsprocessen. Är det bara psykiatrin som inte ser att människan har ett själsliv?

Detta är inte att argumentera mot mediciner utan man måste förstå att psykofarmaka är till stor hjälp för patienten att bli av med många symptom men det hjälper inte mot vilshenhet i livet, grubblerier kring svåra livsfrågor eller att förbättra sociala kontakter. Det är här omvårdnaden i vardagen blir en viktig del att hjälpa patienten att kunna hantera sitt liv, sin sociala situation och få en fungerande och meningsfull tillvaro.

Den nya lagen om tvång i öppenvård bygger till stor del på att man inte träffar patienten annat än flyktigt. Just i gruppen psykiskt störda som begått lagbrott är det extra viktigt med påverkan av livsstilen och uppbyggandet av friska kontaktnät. Då flera av dessa personer har personlighetsstörningar är dessutom psykofarmaka av begränsat värde. Här gäller långvarig närbkontakt för att minska missbruk och för

att uppnå stadigvarande förändringar. Det är den grupp jag arbetat mest med under nära trettio år och de bästa resultaten fick vi genom långa vårdtider, arbete med och nära patienterna och ett nära samarbete med Karsuddens sjukhus och Rättspsykiatriska enheten i Säter. Debatten för/emot tvångsvård borde mer diskutera vårdens innehåll, personalkompetens och utformning eftersom det är det som avgör resultatet.

Förutom att psykiatris roll ofta diskuteras har en ny diskussion dykt upp genom att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) rekommenderar landstingen att erbjuda omskärelse av pojkar. Detta har lett till att en mycket stor del av barnläkarna protesterat mot icke medicinskt motiverade ingrepp på barn.

Den här frågan har dykt upp med jämna mellanrum inom vården men det nya är att SKL går ut med en rekommendation. Socialstyrelsen har velat lagstifta så att landstingen blir skyldiga att göra ingreppet och de har även påpekat att pojken alltid kan inlägga sitt veto. Hur ett barn, nyfött eller endast några år gammalt inlägger veto finns det dock inga Allmänna råd om. Trots att en stor del av det medicinska etablissemangen, särskilt barnläkare och barnkirurger, tagit ställning mot påtvingad omskärelse av pojkar vid unga år så har flera politiker tagit ställning för möjligheter till omskärelse även om det inte är medicinskt motiverat. Ibland anförs även att omskärelse är hiv-preventivt. Här råder delade uppfattningar men småpojkar har sällan ett sexuellt riskbeteende så argumentet blir aktuellt först en bit upp i tonåren och då kan ju ynglingen själv ta ställning till eventuell omskärelse.

Biträdande sjukvårdslandstingsrådet i Stockholm, Birgitta Rydberg (FP) anser det självklart att landstinget utför omskärelse. Hon skriver i Svenska Dagbladet:

”Omskärelse har funnits i tusentals år och sker i hela världen. Att tro att man som läkare kan hindra detta för att man

saknar egen insikt i denna fråga är naivt. Men många föräldrar skulle nog dessutom uppfatta det som att deras religion inte respekteras”.

I riksdagen har socialminister Göran Hägglund (KD) ställt sig bakom rekommendationen av religionfrihetsskäl. Om Birgitta Rydberg och Göran Hägglund utifrån samma skäl, religionsfrihet och mångårig vana även omfattar kvinnlig omskärelse, brudköp, månggifte och barnaga framgår inte. Men även vid dessa händelser är det ju föräldrarnas rätt eller makt över sina barn som manifesteras. I en debattartikel i Läkartidningen försvarar en läkare rätten till omskärelse av småpojkar med:

”Den stora frågan handlar om respekt och ödmjukhet inför andra människor och deras sätt att leva. Kan vi respektera andra folkgruppers önskan att avvika från normen och definiera sin identitet? Eller vet vi så mycket bättre än de att vi måste förbjuda deras seder?” (LT n:r 39,2009). Artikelförfattaren nämner inte någonstans respekt för barnet utan med människor avses föräldrar och deras bestämmanderätt över barnet. I en proposition från regeringen, 2000/01:1 skriver man om kvinnlig omskärelse:

”...det är här inte bara en fråga om individens rätt till kroppslig integritet. Det är lika mycket en fråga om kvinnans rätt att bestämma över sig själv, att leva sitt liv efter egna förutsättningar och behov”. Någon motsvarande rätt anser tydligen regeringen inte att pojkar har. Eftersom politiker, SKL, Socialstyrelsen och regeringen tycks stå bakom omskärelse av pojkar i landstingets regi lär det bli så eftersom makten talat.

Makten har ju alltid rätt, men rätten har inte alltid makt.

*Lasse Björkdahl,
Leg. sjuksköterska*

Kurt Ericsson och Patrik Ulander, ordförande respektive vice ordförande i Svenska Vård.

SVENSKA VÅRD

Ny branschorganisation inom privat vård

Svenska Vård heter den nya branschorganisationen som nu hyser såväl tidigare Sveriges behandlingshems som Privos medlemmar. Föreningen ska vara en självklar aktör och påverkande part i branschens utveckling.

Text och Foto: Kerstin Karell

NY ORGANISATION. Frågan om samgående mellan Sveriges behandlingshem och Privo (Privat vård och omsorg) uppkom för cirka två år sedan och i början av november såg den nya branschorganisationen, Svenska Vård, dagens ljus under en helg i Göteborg.

Under det nya branschnamnet på loggan finns ett förtydligande av organisationen med orden; fristående vård, omsorg och behandling i samverkan.

Samgåendet av organisationerna, som i dagsläget har cirka 150 medlemmar, innebär en större organisation och därmed utökade möjligheter på flera plan. Svenska vård ska vara en självklar aktör och

påverkande part i branschens utveckling, arbeta för en mångfald av aktörer, verka för konkurrensneutrala villkor, arbeta för att all vård, behandling och omsorg granskas av en oberoende part, ge medlemmarna stöd och service i deras löpande verksamheter samt arbeta utifrån etiska värderingar.

NATURLIG UTVECKLING

Att gå samman har varit en naturligt utveckling för de båda organisationerna.

– Ska vi finnas i framtiden på ett bra sätt så tycker vi det är bra att vara större. Vi kan bli mer professionella och inte luta oss mot så mycket mot ideella krafter, säger Patrik

Bokstaven s är grunden i den grafiska profilen och bildas av två händer som möter varandra.

MÅLSÄTTNINGEN FÖR SVENS

- Vara en självklar aktör och påverkande part i branschens utveckling.
- Arbeta för en mångfald av aktörer.
- Verka för konkurrensneutrala villkor.
- Arbeta för att all vård, behandling och omsorg granskas av en oberoende part.
- Arbeta för att större resurser satsas på forskning och utveckling inom branschen.
- Verka för att aktörerna inom branschen har hög kompetens, kvalitet och säkerhet.

Medlemmarna i styrelsen. Saknas på bilden gör Marie-Christine Näf.

Ulander, tidigare ordförande i Sveriges behandlingshem och numera vice ordförande i Svenska Vård.

För att bli mer professionella ska ett kansli och en tjänst som förbundssekreterare inrättas.

– Att vi är större gör att vi har möjlighet att göra detta, säger Kurt Ericsson, tidigare ordförande i Privo och nu fortsättningsvis i Svenska Vård.

Medlemmar och intresserade som var på plats genomförde workshops och där diskuterades bland annat möjligheten till framtida gemensamma datasystem så att det till exempel finns utvärderingssystem som ger möjligheter till jämförelser mellan de egna verksamheterna.

SNEDVRIDEN KONKURRENS

Anders Morin från Svenskt Näringsliv var med när en grupp diskuterade frågan om konkurrensneutralitet. Svenska Vård ser en snedvriden konkurrens utifrån bland annat att Statens institutionsstyrelse får statliga bidrag och att kommunerna kan dra av moms inom och från deras verksamheter.

Vid höstmötet i Göteborg presenterades den nya loggan, nästa steg är den nya hemsidan och att inrätta ett kontor i Stockholm. ■ ►

Ska vi finnas i framtiden på ett bra sätt så tycker vi det är bra att vara större

KA VÅRD:

- Bevaka och tillvarata de enskilda aktörernas intressen i samhället.
- Verka för bra kontakt och samarbete med myndigheter, politiker och media.
- Verka för erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan de enskilda medlemmarna.
- Ge medlemmarna stöd och service i deras löpande verksamhet.
- Arbeta utifrån etiska värderingar

Behandling – Akut – Utredning

Nanolfsvillan är beläget centralt i Finspång och har plats för sju familjer som bor i egna lägenheter. Vi arbetar såväl med traditionella behandlingsplaceringar som med kortare, flexibla placeringar.

Nanolfsvillans grundläggande mål är att:

- Fullfölja de uppdrag vi åtar oss
- Barnens behov blir tillgodosedda
- Föräldrarna mobiliserar sina resurser

I Skandinavisk sjukvårdsinformations Kvalitetsindex fick Nanolfsvillan 8.9 av 10 möjliga poäng i den senaste mätningen.

Nanolfsvillan grundades 1986 och har idag ramavtal med 118 kommuner

www.nanolfsvillan.se
0122-159 89 Finspång

Omsorg

Stöd och service till personer med funktionshinder

Gruppboende, servicelägenheter och daglig verksamhet

Vård

Gruppboende för personer med demenssjukdom

Äldreboende

Boende för psykiskt funktionshindrade

Utbildning

Karolinaskolan, gymnasieskola i internat för ungdomar med ADHD/damp

Länsmansgårdens Skolveckohem på Ven

Besök gärna vår hemsida
www.fogdarod.se

N Fogdarödsvägen 6, 243 93 Höör
tfn 0413-55 97 00, fax 0413-55 97 01
e-post: info@fogdarod.se

VÅRD I FÖRÄNDRING

Viktigt med kvalitet och tillsyn

Vårdbranschen utvecklas mot konkurrens om kvalitet istället för pris. För att kunna mäta kvalitet krävs en enhetlig syn på kvalitetsindikatorer och att data som sammanställs är av god kvalitet.

Text: Kerstin Karell Foto: Kerstin Karell och Daniel Olsén

BRANSCHFRÅGOR. När den nya organisationen Svenska Vård presenterades var representanter från två andra branschorganisationer på plats i Göteborg för att berätta om deras syn på läget i branschen.

– Det är en positiv tid för den svenska vården nu, sa Hans Dahlgren, näringspolitisk chef för Vårdföretagarna och refererade till att branschen växt från 8 000 till 14 000 enskilda vårdföretag på fem år, att mycket pengar investeras och att det finns enighet kring Lagen Om Valfrihetssystem (LOV) och Vårdval.

– Det finns en längtan inom landsting och kommunala förvaltningar att prova något nytt, att styra vården på ett annat sätt.

Utvecklingen har gått från pris till kvalitetskonkurrens, det satsas på utbildning av personal och vården blir allt mer kundfokuserad.

ARBETAR KUNDFOKUSERAT

Hans Dahlgren är övertygad om att det som nu händer inom primärvården och med anledning av LOV kommer att smitta av sig även på andra områden inom vård. Han påpekade att där har medlemmarna inom Svenska Vård ett försprång, bland annat genom att de sedan länge arbetar kundfokuserat.

Något som organisationen Vårdföretagarna saknar idag inom kvalitetsutvecklingen är oberoende utvärdering utifrån ett kundperspektiv.

– Det går att mäta den mjuka varan, som tillgång och bemötande, om den som köper vård vill det, sa Hans Dahlgren.

Något som däremot är på gång är den nya tillsynsmyndigheten under Socialstyrelsen. I och med den kommer Socialstyrelsen ansvara för all tillsyn av socialtjänsten. Det kommer att bli en mer likartad tillsyn och

Hans Dahlgren, Vårdföretagarna.

Sara Roxell, SKL.

nationella riktlinjer.

– Det tycker vi är bra, sa Sara Roxell som representerade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

KRÄVA ERSÄTTNING

Frågan om tillsyn är aktuell inte minst med anledning av att de första uppgifterna från ”Utredningen om vanvård i den sociala barnvården” av Göran Johansson, kommer att offentliggöras.

– Vi vet inte i detalj vad utredningen innehåller men människor kommer att kräva ersättning och avgångar. Vi förbereder oss på vad som kommer att hända medialt och vill kunna peka på den kvalitetsutveckling som har skett i branschen, sa Sara Roxell.

Dit hör bland annat öppna jämförelser

som kommer inom allt fler områden.

– Men för att vi ska få fram något som går att använda måste vi mäta samma saker. Vi kan inte jämföra äpplen och päron utan vi måste nå en större enhetlighet och det måste även vara data av god kvalitet. Det här är något som vi driver inom SKL.

Något annat som SKL arbetar med inom kunskapsutveckling är en plattform för att arbeta med långsiktiga strukturer inom evidensbaserad praktik. Något som även det är nödvändigt för att kunna registrera och mäta insatser.

Sara Roxell var tydlig med att det är viktigt att kvalitetsutvecklingsfrågor inte per automatik styrs av underlag för tillsyn. Kvalitetsfrågorna ska ligga över lagstiftningen och vara mål att eftersträva. ►

DETTA FÖRVÄNTAR SIG SKL'S MEDLEMMAR AV VÅRDGIVARNA

(Utifrån vad deltagarna på ett upphandlingsseminarium under hösten tyckte.)

- Vill veta vad man köper: krav på redovisning av resultatutveckling av vården och metoder som används.
- Redovisning av oplanerade avbrott.
- Blanda inte grupper och individer med olika

problematik.

- Skola och hälsa är viktigt (BBIC) och att det finns samverkan och avtal med hälso- och sjukvården (psykiatri).
- En helhetssyn på vården och att placeringen ska vara ett led i vårdkedjan. För och efterjobbet är viktigt.

VAD HAR DU FÖR FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN NYA ORGANISATIONEN?

Pernilla Nylund
(med i styrelsen för Svenska Vård)
Villan akut- och utredningshem
– Jag har stora förväntningar på den nya organisationen; att vi ska kunna påverka och göra skillnad för den enskilda individen som vi jobbar med. För att vi ska kunna det krävs att vi får lika villkor i branschen och att det satsas på rätt saker.

Anna Bengtsson
Haga Göstorp psykiatri

– Den nya organisationen kommer att göra att man får mer inslag i och kan påverka mer i den nationella politiken. Att riksdagsledamoten Cecilia Widegren (M) kom hit idag visar att regeringen redan hörsammat den nya organisationen. Att Sveriges Behandlingshem och Privo gått samman känns jätterätt, att vi samlas i en gemensam organisation.

Bengt Håkansson
Högsåters Gruppboende och Rehabhem
– Att vi som organisation ska bli större och kunna påverka på ett annat sätt. Genom att gå samman blir vi starkare. En annan förväntning är att vi ska få mer hjälp och service med frågor som vi har, till exempel jobba för att ta fram gemensamma avtal. Vi har varit med om att olika biståndsbedömare i samma stadsdel fordrar olika avtal. Vi behöver kunna räkna ut kvaliteten utifrån vad uppdragsgivarna betalar. Det behövs både på lokal och nationell nivå för att vi ska kunna göra jämförelser.

Charles Roshamm
Hjulebo omsorg AB

– Hjulebo omsorg är ett väldigt litet företag. Vi, små företag, behöver bli starkare i branschen, därför är samgåendet nödvändigt. Det är ett stort tryck från den offentliga vården och vi behöver visa upp oss gemensamt som privata vårdgivare.

Tomas Ström
HVB Stationen
– Jag har jättestora förväntningar på att Svenska vård ska bli en aktiv och stark påverkanspart som kan finnas kvar en längre tid. Det finns mycket kunskap om kvalitet inom organisationen så att vi kan jobba mer med kvalitetssäkring. Kunskapen blir inte heller mindre av att vi nu är så många som går samman. Vi blir en organisation att räkna med. ■

Hedvigsforsgårdens Ungdomshem i Hjärtat av Hälsinglad är ett litet behandlingshem för pojkar och flickor 13-17 år med neuropsykiatriska funktionshinder.

Våra starka fördelar är:

- Glada ungdomar (från depression till livslust).
- I dygnspriset ingår skolassistens av egen välutbildad personal.
- Vårt starka föräldrastöd (familjeterapeutisk utbildning).
- Utslussning.
- Uppföljningar och utvärderingar kontinuerligt (Secura Nova System).
- Tillgång till psykiater och psykoterapi.

Majvor Öhman eller Marita Andersson
Tel: 0653-240 70, 073-055 03 83
www.hedvigsforsgarden.nu

För dig som har problem med alkohol och/eller droger. I en varm och tillitsfull miljö i natursköna Sörmland, Vingåker, erbjuder vi:

AVGIFTNING • BEHANDLING • ANHÖRIGPROGRAM

Vi arbetar enligt AA:s tolvstegsprogram.

För mer info: 0151-51 80 90 el. varnas@vfsormland.se

Särskilda behov - individuella lösningar

Villan: Barn och familjer, 0-12 år.

Prästgården: Tjejer, 10-16 år.

Förstärkta familjehem

Öppenvård

Akuta placeringar, Utredningsplaceringar (BBIC)
& Behandlingsplaceringar.

Villan

akut- och utredningshem

Tel. 0563-120 30 (vxl)
www.villautredning.se

HSAB - HANNU & SCHÖN

FAMILJEHEMSVÅRD OCH SOCIALA TJÄNSTER AB

- Konsulentstött familjehemsvård med dygnetrunstöd
- A.R.T, Återfallsprevention, Föräldrarutbildning och Motiverande samtal
- Barn- och ungdomsutredningar jml SoL (BBIC)
- Familjehemsvård
- Hög servicenivå och fortlöpande kontakt med socialtjänsten
- Vi arbetar utifrån kognitiva behandlingsmetoder

**FÖRFRÅGNINGAR
OCH ANSÖKNINGAR**

Anita Schön
Socionom
070-2998990
anita@hsab.eu

Ulla Hannu
Socionom
070-2998991
ulla@hsab.eu

www.hsab.eu

EN SAK I TAGET

När små barn med autism lär sig

Små barn med autism kan genom intensivinlärning lära sig färdigheter som normalt utvecklade barn lär sig naturligt. Det sker steg för steg genom lek och med belöning.

Text: Kerstin Karell Foto: Kerstin Karell och Christian Jonsson

AUTISM. Föräldrar till barn med autism känner ofta tidigt på sig att det är någonting som inte riktigt stämmer med deras barn. De kan uppmärksamma det redan vid sex månaders ålder.

– Barnet kanske inte reagerar när det blir upplyft och har svårt att hitta en daglig rytm, säger Birgitta Spjut, psykolog vid habiliteringen i Göteborg. Det finns barn som inte söker eller svarar på föräldrars ögonkontakt. Andra barn saknar joller eller har kanske ett stelt minspel. Många föräldrar har också funderat över om deras barn har hörselproblem.

Sedan 2004 jobbar Birgitta Spjut med metoden IntensivInlärning på beteendeterapeutisk grund för små barn med autism. I habiliteringens program är barnen från två upp till fem år.

– Ju tidigare barn med autism startar med ett program desto bättre. Det centrala nerv-

systemet hos barn är plastiskt och påverkbart och de har lättare för att lära. Barnen vi träffar är oerhört mottagliga. När barnet blir äldre börjar de jämföra sig med andra barn och reflekterar över sitt beteende och det som händer. Det får en känsla av anorlundaskap och känner kanske skam för det de upplever som ett eget tillkortakommande, säger Birgitta Spjut.

TAS PÅ ALLVAR

I arbetet med att ge autistiska barn stöd så tidigt som möjligt samarbetar barnvårdscentraler (BVC), Barnneuropsykiatriska kliniken (BNK) och habiliteringen inom Västra Götalandsregionen.

– Personalen på BVC är utbildade i att uppmärksamma och förstå symptom hos små barn. De använder bland annat screeninginstrumentet M-CHAT och ofta får de signaler från föräldrarna. Det som är en tydlig skillnad nu mot tidigare är att föräldrarnas oro tas på ett annat allvar. Tidigare kunde många få till svar att de små sakerna inte var något att oroa sig över och att de skulle växa bort.

BVC remitterar barnet till BNK där en utredning görs och med en diagnos kommer barnen till habiliteringen.

Metoden som används inom intensivinlärningen är tillämpad beteendeanalys, TBA. Tillämpad beteendeanalys innebär att man systematiskt observerar och analyserar beteenden. Analysen är sedan utgångspunkten för den praktiska utformningen av Intensivinlärningen.

– I en beteendeanalys försöker man förklarar varför individen gör det den gör genom att hitta de faktorer som dels får ett beteende att starta, och dels gör att beteendet är värt att upprepa, säger Birgitta.

Den evidensbaserade metoden blev aktuell inom Västra Götalandsregionen

genom att föräldrar började efterfråga den för sina barn. De hade hört talas om den från ursprungslandet USA, där den förkortas ABA (Applied Behavior Analyses).

Metodens förgrundsfigur i Sverige är Ivar Lövä, USA. Han började använda den i början av 80-talet. Birgitta Spjut har utbildat sig på Uppsala Habilitering, där har metoden använts sedan mitten av 90-talet och utarbetats av psykolog Gunilla Bromark från en manual av Maurice, Green och Luce. Birgitta har utvecklat det schematiska upplägget för Västra Götalandsregionen med utgångspunkt från Francesca degli Espinosa (Southamptons Universitet) schema.

Personer med autism har en bristande förmåga att bearbeta och förstå information så att de får helhet och sammanhang i sina upplevelser. De har också brister i sin förmåga att kunna leva sig in i andra människors tankar, känslor och behov. Därmed har de svårt att förstå de inre motiv och bakomliggande orsaker till andra människors beteenden och handlingar.

SAMMA STIMULI

– Men barn med autism har stora möjligheter att lära sig mycket av de färdigheter som fullt friska barn lär sig helt naturligt genom imitation och interaktion. Vi erbjuder dem samma stimuli men på ett annat sätt, säger Birgitta Spjut och fortsätter.

– Om ett fullt friskt barn inte åkt skidor tidigare så kan det inte åka skidor, utan måste lära sig det. Så är det för de autistiska barnen när det gäller färdigheter som är självklara för normala barn.

Utgångspunkten för intensivinlärning är normal utveckling utifrån utvecklingspsykologi och att motivera barnet med autism till att lära sig. Inlärningen sker på ett lustfyllt sätt och är en lek för barn-

et. Att använda förstärkning är en del av inlärningen.

– Ordet bra har inte samma innebörd för ett autistiskt barn som för ett normalt barn. Den sociala förståelsen för ordet finns inte. Istället använder vi andra individuella förstärkare och det gäller att terapeuten är påhittig. Det kan vara bus, att bli kittlad, lyssna på ett roligt ljud eller känna på något. För många barn är mat en stark förstärkare, de kan få en cornflakesflinga, russin eller en liten bit choklad.

EGNA ÖVNINGAR

Den manual som Birgitta Spjut och hennes kollegor använder bygger på den från Uppsala Habilitering, tillgänglig litteratur och egna övningar.

– Om man jämför med Uppsala så har vi utvecklat leken i vårt program, att lära barnen olika faktiska lekar. Vi har bland annat även gjort övningarna användbara för barn med en låg utvecklingsålder.

Habiliteringen i Göteborg har studerat vilka typiska leksaker och lekar som barn i olika åldrar använder, hur de leker och hur lekarna förändras i olika åldrar.

Leken är en av 13 delar i den schematiska planen för intensivinlärning. Förutom lek ingår: Imitation, minne, social förmåga, visuell perception, imitera ljud och ord, språkförståelse, benämna och begära, beskriva och kommentera, berätta, mentalisering, förskoleuppgifter och ADL.

Grunden vid intensivinlärning är först och främst att metoden är individualiserad. Innan intensivinlärningen påbörjas görs en kartläggning av psykolog och pedagog och barnet filmas i sin närmiljö. Föräldrar och förskolepersonal ger förslag på vad man vill att barnet ska lära sig och barnets begåvningsnivå, grad av autism och aktivitetsnivå bedöms.

Om barnet ska lära sig att leka med tåg så kan tågbanan redan vara byggd när barnet kommer

► Vid inläringen bryts det som ska läras in ner i alla dess steg och barnet lär sig ett steg i taget.

– Om barnet ska lära sig att leka med tåg så kan tågbanan redan vara byggd när barnet kommer. Först får barnet lära sig köra med loket och sedan sätts vagnarna på en efter en, om barnet har intresse för det. Om barnet till exempel tycker om att lägga pussel så lägger vi rälsen först, bit för bit. Varje lek består av flera moment, säger Birgitta Spjut.

Under rubriken lek återfinns områdena: Funktionell lek, barnets stund, enkla leksituationer och turtagning i lek. Fortsättningen inom lek består av: Regisserad lek, turtagning med regler, fantasilek med föremål, föreställande lek, samspel och rollek.

– Ur alla lekar kommer även samspel och språk som en naturlig del, men inom lek fokuserar vi på just leken, säger Birgitta Spjut.

TVÅ GÅNGER I MÅNADEN

Barnet kommer till habiliteringen två gånger i månaden under en tvåårsperiod. Barnet är tillsammans med både föräldrar och förskolepersonal och träffar en terapeut. Det som barnet övar på habiliteringen ska även förskolepersonal och föräldrar träna med barnet. Intensivläringen bygger på 25 timmars träning i veckan där förskolan står för 15 timmar och föräldrarna för tio. Det är viktigt att färdigheten som barnet övar i Intensivläringen blir en del av vad barnet gör i sin vardag.

– Min uppfattning är att föräldrarna tycker att metoden är konkret och greppbar och att det går bra att göra uppgifterna, även om man måste avsätta tid för dem, säger Birgitta Spjut.

På förskolan görs övningarna ensamt med barnet eller i grupp. Om barnet lärt sig sjunga en barnsång på habiliteringen får personalen i uppgift att sjunga just den sången med alla barn så att det autistiska barnet är med i sången och den gemenskapen. Att vara med sitt autistiska barn tillsammans med andra barn är något

som personalen på habiliteringen uppmuntrar föräldrarna till.

– Vi vill att föräldrarna vågar sig ut på aktiviteter tillsammans med andra barn. Det kan handla om simskola eller att gå med i en förening, säger Birgitta.

Den negativa kritik som TBA får handlar ofta om att metoden är tvingande och att föräldrar blir stressade. Men Birgitta Spjut håller inte med.

– Inläringen är barncentrerad och på deras villkor, barnen tycker det är roligt att komma till oss och de märker att de blir duktiga.

EVIDENSBASERAD

Att intensivläring ger resultat är baserat på forskning, främst från USA. Även Ivar Löväas har forskat och bland annat skickade han ut sina elever att studera 25 barn som han tidigare arbetat med. Uppgiften var att i en barngrupp peka ut vilka barn som tidigare fått intensivläring. Svaret blev att eleverna inte kunde särskilja de barnen utifrån deras beteende i barngruppen.

– Vi har inte forskat på våra barn men alla går framåt i sin utveckling. Bland annat minskar problembeteenden och mat- och sömnstörning. En del går mycket framåt, till exempel från att inte tala alls till att få ett språk och tala.

Att arbeta med språk och tal är en viktig del av programmet. Från grunden handlar det om att lära sig den munmotorik som tillhör talet och att lära sig olika ljud. Det fortsätter med eko-tal och att säga efter till att slutligen leka fram ett eget tal.

– Vi jobbar mycket med bilder. Jag kan till exempel visa barnet två bilder, en med en morot och en med en boll, och ber barnet att peka på bollen och att säga boll. Sedan i leken tar vi fram en boll, använder ordet boll och ger på så sätt ordet boll ett kontext.

Från enstaka ord bildas sedan sammansatta ord och meningar som barnen till slut själv får sätta ihop.

Totalt är det idag mellan 50 till 60 barn inom Västra Götalandsregionen som går på Intensivläring på beteendeterapeutisk grund för små barn. Många av dem som gått i två år lär sig hela programmet.

– Vad vi vet är att en del färdigheter automatiseras medan andra måste upprepas för att de ska finnas kvar hos barnet. Sedan är det naturligtvis svårt att säga vad barnen hade lärt sig under de här två åren om vi inte hade arbetat med dem, vad de lärt sig ändå. Men det här är förebyggande arbete och det är viktigt att ge de små barnen med autism den här möjligheten, säger Birgitta Spjut. ►

FAKTA METODEN

På Youtube finns många filmer som visar intensivläring med TBA. Sök på ABA.

www.autismforum.se

www.autism.se

www.vgregion.se/sv/Handikappforvaltningen

Exempel på forskning:

Bohlin, G., Bromark, G., Granat, T., Haglund, N., Sjöholm-Lif, E. & Zander, E. (2004).

Mångsidiga intensiva insatser för barn med

autism i förskoleåldern.

Föreningen för Sveriges Habiliteringschefer.

Projekt Evidensbaserad Habilitering.

Handikapp & Habilitering, Stockholm.

Eikeseth, S., Smith, T., Jahr, E., & Eldevik, S. (2001).

Intensive behavioral treatment at school for 4- to 7-year old children with autism.

Behavioral Modification, 25, 49-68.

EN VÄG TILL VÄRLDEN

Stor vilja att kommunicera

Tamara Kimelmans barnbarn, som bor med henne, har fått ett språk och en möjlighet att kommunicera tack vare intensivträningen. Hon initierar ofta själv träningen och har blivit en gladare flicka.

Text: Kerstin Karell

TBA – Hon hade aldrig lärt sig att kommunicera och leka på det sätt hon gör idag utan träningen. Hon kan leka med alla möjliga leksaker och uttrycka vad hon vill och känner, säger Tamara Kimelman.

Hennes barnbarn, som idag är fem och ett halvt år, har svår autism och har gått ”Intensivträning på beteendeterapeutisk grund för små barn med autism” under drygt ett och ett halv år på habiliteringen i Göteborg.

Tamara berättar att hon tidigt kände på sig att det var något som inte stämde med flickan. Rent utvecklingsmässigt så satt, gick och sa hon sina första ord likt alla andra barn. Men något i kommunikationen stämde inte.

– Hon kunde till exempel skrika promenera, promenera men hade ingen känsla för vad det innebar, att vi faktiskt skulle ta på oss kläder och gå ut för att just promenera, säger Tamara som ändå tänkte att kanske det var något som skulle ändra sig när hon blev äldre.

ORON TAS PÅ ALLVAR

Vid tre års ålder blev barnbarnet utredd och skulle påbörja träningen men på grund av en lång sjukdomsperiod började hon inte med intensivträningen förrän ett halv år senare.

– Hon hade inte kommunikativt tal, ord bara kom och gick från henne. Alla ord är olika, de betyder saker, men för henne var de bara ljud, de betydde ingenting.

När träningen började förklarade Tamara

för terapeuten Birgitta Spjut att barnbarnet var mycket intresserad av bokstäver. Hon tittade gärna på bokstäver på datorn och reagerade då hon såg dem på skyltar. Under bilderna på korten som användes i träningen lades därför ordet till vilket Tamara är övertygad om har gjort flickan mer intresserad av bilden på korten och träningen i sig. Hon lärde sig då binda ihop bild, ord och ljud.

INTE BARA BABEL

– Ord fick en betydelse genom träningen. Hon lärde sig förstå att det inte bara var babbel som kom ur min mun utan tittade på hur jag formade munnen, på bilden och bokstäverna på kortet. Hon kopplade ihop allting. Hon kan inte svara på frågan: ”Vad har du gjort idag?” men däremot berätta om något annorlunda som hänt som inte hör till hennes vanliga vardag. Vi kommunicerar och hon är inte isolerad längre, säger Tamara och förtydligar att hur mycket barn lär sig är individuellt och att hennes barnbarn inte har något begåvningshandikapp.

Förutom kommunikation genom språk har flickan utvecklat sin lek på många sätt. Hon var redan innan träningen intresserad av och sökte sig till mekaniska saker och saker som man bygger med. Men hon visste inte vad hon skulle göra med dem och tröttnade mycket snabbt.

– Det slutade oftast med att hon bara kastade leksakerna omkring sig.

Nu leker hon med alla möjliga leksaker

och kan även föreställa sig att till exempel en kloss är ett bord och att hon har låtsasmat på klossen.

– Nu får hon ut någonting av leken och kan även utvidga sitt kommunikationsförmåga genom den, säger Tamara som är mycket engagerad i sitt barnbarns träning.

Familjen har tittat på vad de hade för svårigheter hemma och inriktat sin träning på det. De har gjort många egna ord-kort, för att bygga fickans ordförråd, och använt dem i vardagliga situationer och på så sätt vävt in träningen i deras liv.

– Mitt barnbarn har också ett eget driv att lära sig. Både hemma och på förskolan initierar hon ofta träningen själv och tidigare var det hennes sätt att kommunicera med oss. Hon kunde inte leka med oss i vardagen utan bara med hjälp av träningen, säger Tamara och berättar att det inte alltid gått som en dans, att de har fått kämpa men att belöningen för engagemanget de lagt ner varit stort.

– Idag går vår flicka på kurs i danslek tillsammans med normala barn och lär sig dans och dessa barns beteende. Fån början var det svårt men terapeuten Birgitta hjälpte till med råd och dagispersonal hjälper till med träningen på det vanliga dagis som vår flicka och hennes dagismamma besöker varje fredag.

EN SMIDIG METOD

– Jag brinner för den här metoden, som är smidig och lyfter varje barns behov och kapacitet. Alla personer som ingår i träningen: terapeuten som bedömer situationen och skapar träningsprogram och metod, dagispersonal som tränar barnet på dagis och familjen som tränar hemma bidrar till att träningen blir som en del av livet. Man kan träna sig till att lära sig kommunicera och jag anser att kommunikation är vägen till världen, avslutar Tamara Kimelman. ■

VICTORIA PARK I MALMÖ

Service och boende i kombination

I september flyttade de första boende in på Victoria Park i Malmö, Sveriges första livsstilsboende. Kombinationen boende-service skapar en ny spännande boendeform där restaurang, delikatessbutik, biograf, bibliotek, spa-anläggning, pool, gym och en bemannad reception ingår i "hyran".

Text: Susanne Mattsson Foto: Viktoria Park

LIVSSTILSBOENDE. Victoria Park ligger vid det gamla kalkbrottet i Limhamn. De totalt 133 lägenheterna i den första etappen har byggts både i, ovanpå och alldeles intill Victoriahuset, Heidelberg Cements gamla kontor från 1970-talet.

Victoriahuset och omgivningarna inbjuder till gemenskap och skapar naturliga möten. De gemensamma ytorna uppgår till cirka 3 500 kvadratmeter. Dessutom finns en cirka 17 000 kvadratmeter stor parkanläggning med bland annat boulebanor,

tennisbanor och planteringar.

– På Victoria Park får man, utöver en modern och bekväm lägenhet, tillgång till ett stort serviceutbud och möjligheten till en aktiv och social livsstil. Det handlar om ett boende som inte behöver sluta vid lägenhetsdörren, säger Peter Strand, vd för Victoria Park.

I dagsläget är cirka 100 av de 133 lägenheterna sålda.

– Det är både pensionärer, yngre par och barnfamiljer som valt att flytta hit. Vi

har även exempel på generationsboende då tre generationer köpt lägenheter bredvid varandra, säger Anne Rosell, projektledare.

VILL BYTA LIVSSTIL

68-årige Torsten Olsson från Klagshamn är av de dem som investerat i en lägenhet i Victoria park. Han har köpt en trea på 90 kvm och flyttat in i december.

– Jag är bonde, men lämnar nu över gården till min syster och behöver ett nytt

boende. Jag valde Victoria park för att jag vill sätta lite guldkant på tillvaron och få den service jag behöver. Jag gillar att spela tennis och träna. Dessutom ska det bli så skönt att slippa ägna tid åt att underhålla gården, sköta trädgård och skotta snö. Jag vill byta livsstil helt enkelt, säger Torsten Olsson.

SAMMA LJUS SOM I SKAGEN

Ulla Nordström på Chroma Arkitekter AB har gestaltat flera av lägenheterna.

– Som arkitekt är man alltid påverkad av platsen när man ritat hus. I det här fallet är det verkligen en inspirerande plats! Fantastiskt ljus likt det i Skagen, berättar arkitekt Ulla Nordström och fortsätter:

– Många av köparna kommer från villor och har krav på rymd och stora ytor. Därför har vi gjort rymliga balkonger, stora vardagsrum med integrerade kök och generöst med förvaringsutrymmen för att rymma serviser och annat.

Snittkostnaden för en lägenhet i Victoria Park ligger på 52 000 kronor per kvadratmeter.

Lövstagården
 HVB-Hem för psykiskt funktionshindrade

Lövstagården består av 8 st lägenheter samt 3 st utslussningslägenheter.
 Tel: 0294-311 03, Fax: 0294-311 51
 Mobil: 070-60 58 064, kontakt@strukturen.se
 Adress: Gläntan 7, 819 66 LÖVSTABRUK
www.strukturen.se

Stöd & Behandling

Cean Bryggan

Cean Bryggan stödjer och behandlar ungdomar mellan 15 och 25 år. Cean bedriver också terapeututbildningar på Steg 1-nivå. Vår inriktning är kognitiv. Alla människors lika värde är en viktig utgångspunkt i allt vårt arbete!
 Läs mer på www.cean.se.

**HUR HÖGT KAN MAN NÅ?
 HUR LÅNGT FÅR MAN GÅ?**

**I 10 ÅR HAR VI VISAT
 UNGDOMAR
 MÖJLIGHETER**
 ...OCH GRÄNSERNA

fralsningsarmen.se/locus
 locus@fralsningsarmen.se
 Telefon: 08 667 21 82

AKTIVT STÖDBOENDE
LOCUS

Stiftelsen Kristen Familjehemsvård, SKFH
 – en familjevårdsenhet i kristen regi, med start 1994.
 Huvudman är Evangeliska Frikyrkan. Vi har ett 60-tal kristna familjer knutna till oss. Dessa är spridda i stort sett över hela landet.

Vår målgrupp: Barn och ungdomar, ensamkommande barn/ungdomar samt föräldrar med barn från Socialtjänsten samt vuxna från Kriminalvården och Socialtjänsten.

Via våra familjer erbjuder vi den placerade en läkande och trygg miljö.

Våra familjehem får stöd och ekonomisk ersättning. Vi arrangerar träffar för alla aktuella familjer där de kan dela erfarenheter och få ökad kunskap.

Kontakta oss!
 Stiftelsen Kristen Familjehemsvård, SKFH, Tel: 019 – 24 06 65
 Se vår hemsida för mer info: www.skfh.org

FARLIGA BIVERKNINGAR

Äldres symtom ska utredas - inte behandlas

Det behövs goda kunskaper om normalt, friskt åldrande för att medicinera äldre människor på ett korrekt sätt. Biverkningar av läkemedel är den vanligaste orsaken till att äldre människor kommer till akutmottagningar.

Text: Kerstin Karell Foto: Christian Johnsson

ÄLDREVÅRD. Äldre och deras medicinering är ett aktuellt ämne. Det visade inte minst konferensen ”Äldre & läkemedel – hur gör vi?” som snabbt blev fullsatt och lockade 500 deltagare till Stockholm. Den arrangerades av Nestor FoU-center, Socialstyrelsen och Stockholm läns landsting.

Alla minns vi Gulli Johansson, kvinnan som vid sin dödsbädd plötsligt satte sig upp och talade om för personalen att hon ville stiga upp. Hennes historia började med att hon fick ett epilepsianfall. De mediciner som sattes in gjorde att hon tillslut blev hjälplös och sängliggande med demensdiagnos. När hon var så dålig att hon inte kunde ta sin medicin, elva år efter det första anfallet, tillfrisknade hon från allt förutom sin epilepsi.

Målet är att äldre ska må så bra som möjligt av sina läkemedel. Att Sveriges befolkning blir allt äldre beror till viss del på just läkemedel. Men för att medicinera på ett korrekt sätt behövs kunskap om det naturliga åldrandet.

– Kronologisk ålder är vilseledande, det finns 85-åringar som åker Vasaloppet och de som inte kan ta sig på egen hand till toaletten, säger Yngve Gustafson, professor och överläkare vid Geriatriskt centrum vid Norrlands universitetssjukhus i Umeå.

Till det normala åldrandet hör till exempel minskad hjärt-, lung- och njurkapacitet. Njurfunktionen har i genomsnitt minskat med hälften vilket innebär många läkemedel utsöndras hälften så fort. Immunförsvaret försvagas och 30 procent av 80-90 åringar har minst en urinvägsinfektion varje år.

37 OLIKA LÄKEMEDEL

Åldrande leder till förändrade sjukdomssymtom vilket orsakar feldiagnostik eller underdiagnostik.

– Det finns en risk att normala förändringar på grund av åldrandet tolkas som symtom på sjukdom och att det sker en överdiagnostik, säger Yngve Gustafson och berättade om att han träffat en 85-årig kvinna som tog 37 olika läkemedel och eftersom hon hade överlevt dem var hon sannolikt ganska frisk. Hon mådde mycket bättre när hon hade slutat med mer än 30 av läkemedlen.

Den stora risken för äldre människor när

Många äldre som tar till exempel läkemedel som Ipren har en ökad risk att få magsår men medicinen döljer symtomen eftersom läkemedlet döljer smärtan

de möter sjukvården är att de behandlas utifrån sina symtom vilket resulterar i att den bakomliggande orsaken inte utreds. Det både fördröjer och förhindrar upptäckt av komplicerade sjukdomar samtidigt som det leder till fara för patienten, förlängda vårdtider och ökade kostnader som följd.

När äldre på ett särskilt boende skriker, vandrar i korridorerna eller bråkar finns ofta en bakomliggande orsak.

– Alla äldre kan inte föra sin egen talan. Som läkare är du ofta chanslös och måste ta hjälp av undersköterska, vårdbiträde och närstående när en patient ska utredas.

VANLIGT MED FÖRVIRRING

Det absolut vanligaste symtomet hos äldre som är akut sjuka är förvirring.

– Äldre som är förvirrade får aldrig behandlas utan att man utreder orsaken, säger Yngve Gustafsson och ger som exempel att symtomen på blindtarm för en äldre person kan vara trötthet och förvirring. Det behöver inte finnas buksmärta eller feber.

– Äldre människor kan ha blödande magsår utan att ha ont i magen. Många äldre som tar till exempel läkemedel som Ipren har en ökad risk att få magsår men medicinen döljer symtomen eftersom läkemedlet döljer smärtan.

Andra exempel är att upp till 80 procent av de äldre inte får några specifika symtom vid hjärtinfarkt.

– Och gamla kvinnor kan man aldrig lita på, de är opålitliga. De har särskilt ofta annorlunda sjukdomssymtom när de är akut sjuka, säger Yngve Gustafson som under sin föreläsning ofta fick ögonbryn att höjas.

Han återkom flera gånger till att just äldre kvinnor är extra utsatta inom äldrevården. Forskning visar att män utreds medan kvinnor oftare får enbart symtombehandling. Andra orimliga könsskillnader är att kvin-

nor får signifikant mer antidepressiva mediciner, mer sömnmedel, mer analgetika och mer diuretika än männen. Kvinnor får även mer magsårsläkemedel, oftast utan utredning och kvinnor med demenssjukdom fick mindre ofta bromsmediciner. Därtill är läkemedel för äldre inte utprovade på äldre i den omfattning de borde vara och definitivt inte på äldre kvinnor.

– Många beskrivningar av läkemedelsbiverkningar i Fass grundar sig endast på unga, friska män under en begränsad tid.

Den åldrande kroppen förändras och det ska tas i beaktande vid ordinerings av läkemedel. Andelen vatten i den åldrande kroppen minskar med upp till 25 procent och andelen kroppsfett ökar.

– Har man lite vatten i kroppen blir koncentrationen för hög och använder man fettlösliga läkemedel stannar de längre tid i kroppen.

FALLOLYCKOR SKA UTREDAS

Äldres upptag av läkemedel förändras vilket kan kompliceras ytterligare av andra läkemedel som de tar. Det kan resultera i att de inte kan ta upp viktiga läkemedel från

”TERAPIREGLER - GERIATRISK FARMAKOLOGI”

- Det finns inga läkemedel mot åldrande.
- Förlängningen av livet är inget självändamål.
- Läkemedlet skall förbättra livskvaliteten.
- Flera sjukdomar kräver prioritering av läkemedel.
- Så lågt antal läkemedel som möjligt.
- Så få dagliga doser som möjligt.
- Utsättningsförsök av läkemedel som saknar adekvat dokumentation.
- Patientinformation, hjälpmedel etc.

Källa: Yngve Gustafson.

Många beskrivningar av läkemedelsbiverkningar i Fass grundar sig endast på unga, friska män under en begränsad tid

► tarmen. Därtill förändras metabolismen, utsöndringen och receptorkänsligheten, för att nämna några exempel på förändringar.

Fallolyckor orsakar mycket lidande och kostar samhället stora summor pengar. Enligt Yngve Gustafson är en fallolycka ofta ett symptom på något annat än att personen bara tappade balansen och föll. Det kan till exempel bero på infektioner, epilepsi, stroke eller på läkemedel som personen tar.

– Blodtrycksmedicin kan även spela en roll; med lågt blodtryck ramlar de äldre, med något högre blodtryck ramlar de inte. Är det så att läkemedlen hjälper eller stjälper?

OFTA INLAGDA PÅ SJUKHUS

Det har varit och är en debatt om att personer med demensdiagnos föreskrivs neuroleptika som är ett psykofarmaka som är effektiv när det gäller psykotiska patienter mellan 18 till 65 år. Äldre personer med demens överbehandlas idag med neuroleptika som har potentiellt allvarliga biefekter. Yngve Gustafson presenterade två forskningsstudier på läkemedlet. Den ena studien visade att människor med demenssjukdom som sattes på neuroleptika för BSPD dog eller blev akut inlagda på

sjukhus fyra gånger oftare än en kontrollgrupp inom en månad. Den andra studien visade att demenssjuka som fortsatte behandlas med neuroleptika jämfört med placebo hade dubblad treårsmortalitet.

– Forskning visar även att 15-40 procent av äldre som kommer till akutmottagningar i Sverige gör det på grund av läkemedelsbiverkningar.

Yngve Gustafson upprepade flera gånger att det är viktigt att ha kunskaper i geriatrik och om läkemedlets verkan och biverkningar vid behandling av äldre samt att välja preparat med lämplig biverkningsprofil i relation till den enskilda gamla patienten.

Sveriges befolkning blir allt äldre och det är de allra äldsta som ökar mest. Fram till år 2050 kommer de som är 80+ bli dubbelt så många, från 470 000 idag till 900 000. De som är 90+ tredubblas från 70 000 idag till cirka 200 000 år 2050.

Trots detta sker neddragningar på geriatriska kliniker runt om i landet och utbildning på området minskar.

– Alla landets läkarutbildningar, förutom den i Uppsala där de ökat, skär ner på grundutbildningen inom åldrande och äldres sjukdomar. Det behövs en mer samlad bild och goda kunskaper om det normala åldrandet inom sjukvården, säger Yngve Gustafson. ■

Fakta framtaget ur Socialstyrelsens läkemedelsregister och presenterat av Björn Wettermark under "Äldre och läkemedel – hur gör vi nu?"

- I åldersgruppen 75+ var det 95 procent som hämtad ut läkemedel under 2008.
I samma åldersgrupp tog 37-73 procent av de äldre ut fem till nio olika läkemedel på ett år. Fyra procent tog ut mer än 20 läkemedel.
- Personer som är 75 + tar i genomsnitt fem olika läkemedel, om de bor på särskilt boende tar de i snitt tio olika per år.
- Var tredje äldre tar sömnmedel, varav 80 procent regelbundet, fem procent tar neuroleptika, 18 procent tar lugnande och var tredje person tar antibiotika.
- Genomsnittligt i riket var det bland personer 80 år och äldre (mellan oktober och december 2007) 14,2 procent som tog ut tio eller fler läkemedel per person. Av de gotländska 80 + var det 10,5 procent som tog ut tio eller fler läkemedel och i Västerbotten var det 17,4 procent.
- Det vanligaste läkemedlet för personer 75+ var antibiotika som 61 procent av männen och 49 procent av kvinnorna tog. Diuretika tog 49 procent av kvinnorna och 40 procent av männen. Analgetika tog 34 procent av männen och 47 procent av kvinnorna.
- En undersökning av 600 patienter (75+) visade att tio procent inte kunde öppna medicinförpackningen.
- Apodospatienterna tar 100 procent av sin medicin.

Doktoranden, apotekaren, Janne Moen visar i en studie att äldre

blir förvirrade över att de behöver ta två olika läkemedel för "samma sak", till exempel att de behöver ta två mediciner för hjärtat och två blodförtunnande.

Enligt deltagarna i studien var definitionen på en bra läkare: Tar initiativ, lyssnar och ger "rätt" läkemedel. Definitionen av en dålig läkare: Ingen uppföljning, lyssnar inte och när olika läkare ger olika besked. De har även en generell misstro om läkarnas kunskap om multisjuka äldre. Det finns dålig förståelse för att läkaren inte kan se alla mediciner som ordinerats dem och de litat inte på generiska läkemedel.

Skogsbrynets HVB och Skola

"Det är med en helhetssyn, behandlingsmetoder och i medlevarskap vi kan förändra invanda mönster och skapa tillit till vuxna."

Målgrupp

Pojkar och flickor i åldern 13-20 år. Relationsstörningar, psykosociala problem, ADHD/DAMP, Asperger, skolproblem samt familjeproblematik.

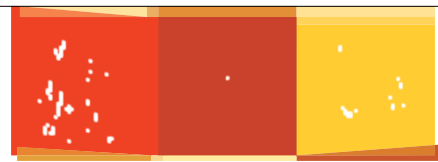
Behandlingsinnehåll

- Helhetssyn
- Medlevarskap
- DBT
- Familjesamtal
- Mellanvårdsboende

Hemsida: www.skogsbrynet.org

Mail: info@skogsbrynet.org

Telefon: 0301 42844

"När en familjemedlem mår psykiskt dåligt, behöver oftast hela familjen hjälp och stöd."

Sofiaängen är en psykoterapeutisk dagverksamhet på Södermalm i Stockholm. Vi vänder oss till ungdomar mellan fjorton och tjugio år med psykiska och sociala problem, psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser. Ungdomen får individuell psykoterapi två gånger per vecka, familjeterapi en gång per vecka.

Skola och boende

Vi har integrerad skola med individuellt anpassad undervisning på grundskole- och gymnasienivå. I samarbete med Boa Mellanvård kan vi dessutom erbjuda tonåringen boende – antingen i kollektiv på Södermalm eller också i egen träningslägenhet.

Sofiaängen är en HVB-enhet med tillstånd av Länsstyrelsen. Alla våra behandlare har steg 1-utbildning. Flera är legitimerade psykoterapeuter.

För mer information, besök www.sofiaangen.se eller ring 08-428 86 50 och prata med Henrik Lennartsson, verksamhetschef, eller Monica Jonsson, som är rektor.

Sofiaängen

BEHANDLING & SKOLA

Glädje
Struktur
Motivation
Sociala Relationer

För ungdomar
med behov av stöd

En mycket speciell skola...

Hos oss får alla ungdomar erfarenhet och kunskap som gör att de växer och blir mer självständiga i sina liv. Med tydlig struktur och kognitiva hjälpmedel ger vi våra ungdomar förutsättning att förstå och klara sin vardag.

- Livskunskap
- Ilskekontroll
- Social färdighetsträning

Vi erbjuder undervisning och boende enligt LSS och har kontinuerligt intag under året. Vi har öppet årets alla dagar. **Vi vill göra avtryck i våra ungdomars liv!**

www.salbohedskolan.se

t 0224-566 00

SALBOHEDSKOLAN

AB SALBOHEDS GYMNASIESÄRSKOLA

DOKUMENTATIONSSTÖD

kartlägga-utreda-planera-genomföra-följa upp-utvärdera

SecuraNova stöder journalföring, dokumentation, behandlingsplanering, uppföljning, utvärdering och kvalitetsledning för vårdgivare och socialtjänst.

Våra kvalificerade IT-system är enkla att använda, frigör tid för behandlingsarbetet och stöder evidensbaserade arbetsmetoder. Systemen används av socialtjänsten, samt offentliga och privata vårdgivare (HVB och öppenvård). SecuraNova är anpassat för alla målgrupper (barn och unga, familj, vuxna, ps. funktionshinder, ensamkommande flyktingbarn, äldre, familjehemskons.)

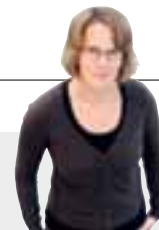
Vi utbildar våra kunder (135 st) i systemet, i journalföring och behandlingsplanering, i uppföljning med hjälp av skattningssystem och i BBIC.

Kontakt: Tel: 0290-712 64, Mobil: 073-508 54 37, info@securanova.se

Läs mer på www.securanova.se
IT-baserade verksamhetsstöd sedan 1996

Kerstin Karell
kerstin.karell@sjukvardsinformation.com

Vad är aktuellt i er verksamhet, vad diskuterar ni?
Välkomna att höra av er med tips och synpunkter.

Vinn böcker

Böckerna som du kan vinna genom att skicka eller mejla in annons pusslet nedan är följande: "När barnet lagt sig" av Michael Nyqvist (Norstedts), "Vem är jag och i så fall, hur många" en filosofisk resa av Richard David Precht (Norstedts), "Livskraft i vardagen med inspiration av Ayurveda" av Eva Forsberg Schinkler (Norstedts) och "Strutspaté och hallongelé" av kocken Roy Blad (som var intervjuad i förra numret av tidningen SIL), Kristina Stefanovic Andersson, Margareta Bülow och Tommy M Ruppel.

Ett stort grattis till vinnarna av förra numrets annons pussel! Ni får en bok med posten.
Lena Bern, Grimslöv, Inger Lindström, Umeå, Madelène Ekelund, Örkelljunga, Eva Björkman, Västerås.

Det är mycket nu

November är inte min favoritmånad. De färgglada löven har fallit, det är mörkt, solen kommer inte igenom molnen, det är rätt och temperaturen kryper sakta nedåt.

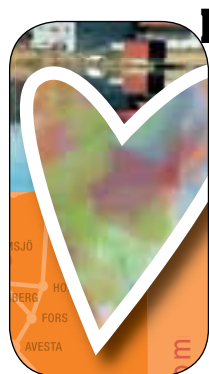
Då är det på sätt och vis skönt, kan man tycka, att livet fullkomligen rusar förbi på alla plan. Men det är konstigt att allting ska hända på samma gång.

Fullt ös på jobbet med julledigheten som långsiktigt mål. Hemma inser familjen att en ny årstid faktiskt är på ingång. Har barnen vintervantar och stövlar som passar? Aj då, skridskorna passar inte. Tänker att jag nog hinner åka på lunchen och se om de har några på second hand.

Åt en snabb lunch på jobbet och fick frågan vad jag skulle göra för ärenden. "Tanka bilen" svarade jag (second handbutiken ligger intill). Fick följdfrågan: "Måste du göra det på lunchen, kan du inte göra det när du åker hem?" "Nej, jag hinner inte", svarade jag. "För jag slutar 17 och då ska jag direkt hem och äta middag (som är klar för min man jobbar kort dag) och byta om till träningskläder, eftersom jag inte hinner hem och byta om innan längdningsträningen börjar 18.30, på grund av att jag ska lämna barn A på judoträning 17.30 och sedan åka direkt till föräldramötet 18.00 men hinner bara stanna tjugo minuter för 18.30 slutar judon och då är det snabbt hem och lämna A (som är själv i en timme) medan jag håller i ungdomsträning med B från 18.30 (B har varit hos grannkompis till strax innan 18.00 då min man också åkte till föräldramötet för att kunna vara där hela tiden). Kommer hem 19.30 från ungdomsträningen och då är det duscha och äta kvällsfika, läsa och natta och sen... ja inte mycket mer, kanske en tvätt." Sen frågade kollegorna dagen efter om jag hann allt. Ja, det gjorde jag och jag hittade till och med skridskor. Då stryks det från listan i alla fall.

Annonspussel

Vilka annonsörer döljer sig i figurerna?

Fyll i rätt sidnummer till rätt annons:

Figur 1 Figur 2 Figur 3 Figur 4 Figur 5

Namn: _____
 Adress: _____
 Postnr / ort: _____
 Telefon: _____
 Önskad bok vid vinst: _____
 Texta tydligt!

1:a- 5:e pris

Periodens utvalda böcker

Fyll i talongen här intill och skicka eller faxa den senast 3/12 2009 till: "Tävling 7/09" Tidningen SIL, Tingsgatan 2, 827 32 Ljusdal. Fax: 0651-133 33.

Det går även bra att mejla svaren och begärda uppgifter till kerstin.karell@sjukvardsinformation.com

Placeringservice

Tjänsten för alla kommuner och landsting (över hela landet) som söker behandlingshem för aktuella placeringar.

En uppskattad tjänst då den är enkel, snabb, kostnadsfri och tidsbesparande. Redan samma dag har handläggaren svar från flera hem som vill ta sig an klienten.

Placering samma dag!
Registrering • Matchning • Distribution

www.sjukvardsinformation.com
info@sjukvardsinformation.com
Tel 0651-160 40
Fax 0651-71 19 80
Box 79 827 22 LJUSDAL

Så här går det till

Handläggare på kommun/landsting ställer sin förfrågan till oss. Vanligen genom telefon och e-post men även via vår hemsida. Förfrågan registreras omedelbart i vårt system.

Systemet matchar förfrågan mot hemmen med hjälp av klientens ålder, kön och problematik samt önskemål om geografi, tillstånd och behandlingsmetod.

De hem som möter kriterierna får direkt e-post med en neutraliserad förfrågan. Intresserade hem med plats över svarar oss oftast via telefon eller e-post. De flesta svar kommer inom de första timmarna.

Vi sammanställer och e-postar intressentlister till handläggare. I listan finns länkar till utförlig information om respektive verksamhet, referenser m.m.

Därefter är det upp till handläggaren att kontakta de hem som verkar mest intressanta. Ofta sker beslut om **placering samma dag**.

Tvårprofessionellt forum för rättssäkrare handläggning vid: Vårdnad, boende och umgängestvister
Stockholm 25-27 november
Arrangör: IQPC

Inspektions och tillsynsforum 2009
Stockholm 25-27 november
Arrangör: IQPC

Hemlöshet - en bostadsarbetsmarknadsfråga
Malmö 26 november
Arrangör: Socialstyrelsen

Temautbildning/Regionträff "Hedersrelaterat förtryck"
Linköping 30 november
Arrangör: Sveriges Behandlingshem

Hälsobokslut
Stockholm 1-2 december, 29-30 april, 3-4 juni
Arrangör: Metodicum

Ensamkommande barn och ungdomar
Stockholm 2 december
Arrangör: SKL, Migrationsverket

Thyra Frank "Så skapar du stjärnestunder för äldre"
Stockholm 2 december
Arrangör: Kompetens Utvecklings Institutet

Inspirationsmöte om konkurrens och valfrihet
Linköping 3 december
Arrangör: SKL
Utbildning Hälsa, ohälsa och lönsamheten
Stockholm 8-9 december
Arrangör: Metodicum

Arbetsterapeutens nya roll och funktion
Stockholm 3-4 december
Arrangör: Conductive

LVU-kurs
Stockholm 7-8 december
Arrangör: SKL

Bemötande, etik och värgihet – en dag med Egon Rommerdahl
Stockholm 10 december
Arrangör: Conductive

Försörjningsstöd
Stockholm 9-10 december
Arrangör: CKU

Sjuksköterskans kliniska bedömning
Stockholm: 9 december, 16 februari, 5 maj, 10 juni. Lund: 18 februari, 13 april, 2 juni. Linköping: 11 maj.
Arrangör: Kompetens UtvecklingsInstitutet

Barns psykiska hälsa - en utmaning också för förskolan och skolan
Stockholm 10 december, Göteborg 20 januari
Arrangör: Socialstyrelsen

Rehabiliteringens förhållningssätt
Stockholm 14 december, 23 februari
Arrangör: Kompetens UtvecklingsInstitutet

Om Reminiscens
Stockholm 15 december, 10 februari, 23 mars, 14 april, 20 maj
Arrangör: Kompetens UtvecklingsInstitutet

Psykisk ohälsa hos äldre
Stockholm 16 december, 9 februari, 13 april
Arrangör: Kompetens UtvecklingsInstitutet

Arbeta salutogent, stärk Kasam med författaren Peter Westlund
Stockholm 20 januari
Arrangör: Kompetens UtvecklingsInstitutet

Utsatta barn - framgångsrika stödinsatser
Stockholm 26-27 januari
Arrangör: Conductive

Ledarskap inom socialtjänsten (kurs)
Stockholm 1-2 februari
Arrangör: Conductive
Rehabiliteringens lagar
Stockholm 2-3 februari, 23-24 september
Arrangör: Metodicum

Arbetstidslagen och effektiv verksamhet
Stockholm 10-11 februari
Arrangör: Metodicum

Psykisk o-hälsa
Stockholm 10-11 februari
Arrangör: Expo Medica

Måltidsresan
Karlstad 18 februari 2010
Arrangör: SKL

Framtidens LSS kräver nya arbetsmetoder
Stockholm 17-18 mars
Arrangör: Conductive

Arbetsgivarens rehabiliteringsansvar
Stockholm 24-26 mars
Arrangör: Metodicum

Socionomdagarna
Stockholm 13-14 april
Arrangör: IBC Euroforum

Förbundsstämma Svenska Vård
Örebro 15-16 april
Arrangör: Svenska Vård

Arbetstidslagen och effektiv verksamhet - fördjupning
Stockholm 21-22 april
Arrangör: Metodicum

NÄSTA NUMMER AV
SKANDINAVISK
SJUKVÅRDSINFORMATION

KOMMER DEN 16 DECEMBER
WWW.SJUKVARDSSINFORMATION.COM

Munin bedriver behandling för kvinnor med kemiskt beroende. Behandlingen bedrivs utifrån tolvstegsprogramets verktyg och principer. Vår modell är utvecklad ur evidensbaserade verktyg, framförallt MI och "stages of change". Vårt behandlingsprogram är dessutom baserat på kvinnors problematik och deras könsspecifika behov.
MÅLGRUPP: 18 -25 år

PROBLEMATIK:

- Alkohol- och drogmissbruk
- Ätstörningar
- Sex- och relationsproblematik
- Självskadebeteende
- Kriminalitet

METODER:

- Tolvstegsprogrammet
- MI
- Licensierade grupp- och individutvecklingsverktyg
- ADDIS/ ADDIS Ung
- ASI/ ADAD
- ART
- KBT

KONTAKT

Kvinnobehandlingshemmet
Munin
Björkgränd 1
872 34 Kramfors

Tel: 0612 - 103 23
Fax: 0612 - 138 38
Epost: gunilla@munin.info

Gunilla Sandén, Föreståndare

BEHANDLINGSINNEHÅLL:

-Fas I 3-6 mån: Här bedrivs pedagogisk behandling efter ett omfattande veckoschema.
-Fas II 3-6 mån: Består av skola, praktik eller arbete. Klienten kanske dessutom behöver skuldsanera eller träna på ett socialt liv samtidigt som hon fördjupar sig i 12-stegsprogrammet.
-Fas III individuell tidsram: Efter fördjupad behandling bedrivs utslussvård, vi strukturerar klientens vardag utifrån dennes behov. Schemat består av sysselsättning, boende, eftervård och socialt nätverk.

Hugin är en vårdkedja som innehåller primärbehandling, fördjupad behandling, utslussvård och eftervård för alkohol- och drogberoende. Vi arbetar med evidensbaserade metoder genom 12-stegsmodellen, MI, ART och "stages of change". Som diagnosverktyg använder vi ADDIS/ ADDIS Ung och som dokumentationsredskap ASI.

Primärbehandlingen är 3 - 6 månader lång och i denna fas arbetar klienten med steg 1 - 3 i tolvstegsprogrammet och veckovisa teman utifrån ett roterande schema.

Den fördjupade behandlingen pågår också i 3 - 6 månader. Här erbjuds klienterna att gå vidare i sitt tolvstegsarbete med särskild handledning i s.k. fjärdestegsarbete. Denna fas genomförs av större individuell frihet och ansvar. Här integreras praktik eller studier i behandlingen.

Utslussboende erbjuds i samråd med klienten och placerande myndighet. Lösningarna är individuella.

Eftervård kan ofta erbjudas i den kommun klienten väljer att bosätta sig i, i Hugins egna regi eller i samarbete med annan institution. Här arbetar vi utifrån ett holistiskt perspektiv.

Lars Sandén Warg, Föreståndare

KONTAKT

Hugin Mansbehandling
Björkgränd 1
872 34 Kramfors

Tel: 0612 - 103 24
Fax: 0612 - 103 45
Epost: hugin@hugin.se.com

Höga Kusten Utbildning och Behandlingscenter AB är ett nystartat företag som bedriver verksamhet på Järesta Gärd i Nordingrå i natursköna värdsarvet Höga kusten. I Nordingrå finns grundläggande samhällsservice som vårdcentral, ica, kyrka m.m.

På Järesta Gärd finns unika möjligheter till individanpassad behandling utifrån ASI. Vi arbetar med evidensbaserad metod genom 12-stegsprogrammet, MI och "stages of change" och kompletterar detta med bland annat arbetsträning med arbetsledare, krimprogram, processveckor, återfallsinventering och återfallsprevention.

Ett tätt samarbete med Hugin Mansbehandling är grunden för behandlingen i Nordingrå. Det finns möjlighet för klienterna till växelvis vård på Hugin respektive Järesta Gärd. Målgruppen för våra tjänster berör främst klienter med längre behandlingstid, upp till 12 månader.

Stevica Jovetic, Behandlingsansvarig

KONTAKT

Järesta Gärd
Järesta 110
870 30 Nordingrå

Tel: 0613 - 203 29
Fax: 0613 - 203 29
Epost: stevo@jaresta.se

Attendo

Ett samtal räcker – hyr sen!

Du kan med förtroende vända dig till Attendo Individ och Familj, ett auktoriserat bemanningsföretag med nöjd-kund-garanti.

Vi hyr ut socialsekreterare och chefer, samtliga mycket erfarna och specialister på socialtjänst – för längre eller kortare tid – vid exempelvis arbetstoppar, sjuk-skrivningar, kortare och längre vakanser eller vid särskilt komplexa ärenden.

Våra konsulter arbetar snabbt och effektivt – deltid, heltid eller med enstaka utredningar – helt utifrån dina önskemål och behov.

Ring oss på Attendo Individ och Familj: 020 40 37 00. Ett samtal räcker.
Du kan också läsa mer om våra insatser på www.attendo.se/iof.